

Konjeniški praznik KONJI NA KRASU
V CEROVLAH,
6. - 7. - 8. SEPTEMBRA 2013

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Vojna je vselej grda, četudi si ne umažeš rok

ALJOŠA FONDA

Nekoč sem z veliko tegobo spremljal prek medijev kravro razpadanje Jugoslavije. Nezaslišano nasilje, ki je pretreslo vso Evropo, se je stopnjevalo, na mednarodno skupnost pa je letel očitnik, da negibno spremlja dogajanje in dopušča nemoteno pobijanje civilistov. Simbol tega je bila neintervencija Unproforja v Srebrenici, kjer je bilo ubitih 8000 ljudi. Po štirih letih so tuje sile ukrepale, z dvotedenskim NATOvim bombardiranjem srbskih postojank v Bosni je bilo obleganja Sarajeva (najdaljšega v sodobni zgodovini) in bosanske vojne kmalu konec. Ko intervencije ne bi bilo, kdo ve, morda bi se kri prelivala še kako leto.

Potem so še padale bombe. V Srbiji, Afganistanu, Iraku, Libiji – različne zgodbe s kako skupno točko. Leta 2003 sem se kot študent prepričano udeležil demonstracije, na kateri je milijon ljudi enoglasno nasproval napovedanemu vojaškemu posegu v Iraku. Takrat je Colin Powell za ceno lastnega dostojanstva prepričeval Varnostni svet ZN, da Huseinov režim skriva biološko orožje. Dokazi so bili lažni. Husein je kemično orožje resda na debelo uporabil v 80. letih (proti Iranu in kurdskim civilistom), takrat pa se ZDA niso odzvale. Leta 2003 je bila tema prikladna za povzročitev iraške vojne.

Zdaj smo pri Siriji. ZDA in Francija dokazujejo, da Asadova vojska uporablja kemično orožje proti upornikom in civilistom, tudi otrokom.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

VATIKAN - Na Trgu sv. Petra sinoči molitev za Sirijo

Papež Frančišek odločno zavrnil vojaški poseg v Siriji

VATIKAN - »Mir se lahko uveljavi le prek miru. Vojna je poraz za človeštvo in prinaša samo smrt.« To je poudaril papež Frančišek na Trgu sv. Petra v Vatikanu, kjer je bila sinoči molitev za Sirijo, ki se je udeležil tudi Sveti oče. Ta je med ceremonijo, ki je potekala pretežno v tišini in ob pozivih za mir, tudi na kratko spregovoril in dejal, da je treba orožje ustaviti. Podobne procesije so v manjšem obsegu potekale tudi drugod po svetu.

Nemška kanclerka Angela Merkel pa je včeraj pozdravila enotno stališče zunanjih ministrov EU glede ocene, da morajo odgovorni za napade s kemičnim orožjem odgovarjati. Hkrati so ministri pozvali ZDA, da je treba pred vojaškim posredovanjem počakati na poročilo inšpektorjev ZN. Berlin se je včeraj tudi pridružil pozivom k odločni mednarodni akciji v Siriji, ki jo je ob vrhu G20 v Sankt Peterburgu v petek podpisalo 11 držav, tudi ZDA.

Na 22. strani

OKROGLICA - Ob 60-letnici velikega shoda

Tu smo doma

Govorila predsednik DZ Janko Veber in zgodovinar Branko Marušič

Trst: ali bo v železarni manj delovnih mest?

Na 3. strani

Šolske potrebščine so za družine drag špas

Na 4. strani

Pobratenje treh občin

Na 4. strani

V Gorici vse večja študentska populacija

Na 14. strani

EuroBasket 2013: Slovenija in Italija še naprej nepremagani

Na 17. in 18. strani

DANES

bomo na Tržaškem Primorskemu dnevniku priložili

ZIMSKI VOZNI RED AVTOBUSOV
podjetja Trieste Trasporti

Po koncu začetek

Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska

24

Z odlokom z dne 31.01.11 je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej ponovno izdaja zdravniška potrdila za vozniški izpit, še vedno v ul. Rossetti 5, vsak dan od 10h do 12h in od 15h do 17h. Ob sobotah pa od 10h do 12h.

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Evergreen
TUTTO GIARDINO

Prodaja Bukovih in hrastovih drv Bukovih in jelkovih peletov

Ul. Dragotin Kette, 4 BAZOVICA (Trst)
tel. +39 040 226894
mob. +39 393 7741336

ELISABETTA MINIUSSI

ŠOLA ZA MODNO KROJENJE ORGANIZIRA TEČAJE ZA risanje krojev, krojenje in šivanje, modno skico, pletenje

INFORMACIJE IN PRIJAVE: PRIJAVE SPREJEMAMO OD 2. DO 20. SEPTEMBRA, OD PONEDELJKA DO PETKA OD 10.00 DO 12.00 IN OD 17.00 DO 19.00

Ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - elisabetta.miniussi@virgilio.it

OKROGLICA - Odkrili spominsko obeležje ob 60-letnici shoda

Tu smo doma

Predsednik DZ Janko Veber poudaril pomen obletnice in zavrnil politične špekulacije - Branko Marušič: Prelomnica v naši zgodovini

Udeleženci včerajšnje svečanosti so tudi množično zapeli himno Vstala Primorska

KM

OKROGLICA - »Morda se v današnjih časih, ko je predvsem slovenski politični prostor zopet prežet z ideološkimi vprašanji uporabe rdeče zvezde oziroma simbolov tako imenovane polpretekle zgodovine, kdo sprašuje o smislu obeleževanja dogodkov, kot je današnji,« je na včerajšnjem slovesnem odkritju spominskega obeležja na Okroglici občinstvo nagovoril Janko Veber, predsednik Državnega zbora. »Morda bi lahko koga zmotilo tudi dejstvo, da gre za množično zborovanje, katerega osrednji udeleženec je bil tedanji predsednik Josip Broz - Tito, ki je 300.000 glav množico spodbudno in jasno nagovoril z domoljubnimi besedami: "Tu smo in tu bomo ostali, svobodni, neomajni v borbi za mir, odločeni žrtvovati vse, če bi kdorkoli hotel vzeti samo košček od našega narodnega telesa!",« je nadaljeval Veber.

Na slovesnosti Tu smo doma, katere se je udeležilo okrog 2500 ljudi - nekateri so prišli s titovkami, majicami s podobo Tita in tedanjimi slovenskimi zastavami z rdečo zvezdo - je novogoriško Območno združenje borcev skupaj z Občino Renče - Vogrsko in pre-

ostalimi petimi goriškimi občinami, počastilo 60. obletnico množičnega zborovanja na Okroglici, ki se je kot eden pomembnih mejnikov zapisalo v zgodovino tega prostora. Prav na ključne zgodovinske prelomnice, katerim je bila priča Vipavska dolina, je v govoru spomnil tudi zgodovinar Branko Marušič. Ozrl se je na prvo omembo Gorice leta 1001, na kmečke punte, prvo množično zborovanje primorskih Slovencev leta 1868 v bližini Ozeljana, ustanovitev TIGR-a na Nanosu, prvega primorskega partizanskega bataljona ... do dogodkov ob osamosvojitvi Slovenije na območju med Razdrtim in Rožno Dolino leta 1991. Deset prelomnih dogodkov v zgodovini Vipavske doline je zabeleženih tudi na novoodkritem obeležju, tako kot tudi štirje izseki govorov Karel Lavriča, Franceta Bevka, Borisa Kidriča in Tita ob nekaterih omenjenih dogodkih. Na obeležju sta odstignjena še Titov profil in peterokraka zvezda.

»Očitno je dovolj razlogov, da danes odkrivamo spominsko znamenje, posvečeno Vipavski dolini in njeni zgodovini. Obeležje je spodbudila šestde-

setletnica Okroglice, ki ni le krajevno ime, pač pa pomeni v našem besedovanju in pomnjenju predvsem veliko srečanje Slovencev. Okroglica pomeni tudi nastop takratnega jugoslovanskega predsednika Tita, ki je sredi Vipavske doline v kritičnem trenutku reševanja tržaškega vprašanja sporočil Italiji in svetu, kako si jugoslovanska država zamisla ureditev mejnega spora med Italijo in Jugoslavijo, spora, ki je nastal zaradi nejasne usode nikoli povsem uresničene Svobodnega tržaškega ozemlja,« je med drugim poudaril Marušič, ki je pred nekaj leti tudi podal pobudo za postavitve spominskega obeležja na Okroglici. Pomnik je nato zasnoval arhitekt Jernej Kraigher, s simbolnim polaganjem šopkov poljskega cvetja ga je včeraj odkril predsednik novogoriškega Območnega združenja borcev za vrednote NOB, Vladimir Krpan, v družbi Zoje in Liama iz Osnovne šole Vogrsko.

»Okroglica danes postaja opomnik slovenske zgodovine, ki sporoča Sloveniji, da se je vredno boriti za svoj prostor,« je povedal župan Občine Renče-Vogrsko Aleš Bucik.

Katja Munih

PRIČEVANJE O OKROGLICI

Shod je takrat zamejil ozemeljske zahteve Italije

Shajamo se zaradi razvedrila, zbiramo se zaradi zadoščenj, ki jih nudijo skupna doživetja, čeprav ima tudi samohodništvo svoje čare. Ljudske veselice, procesije, mitingi, rock koncerti, manifestacije, demonstracije in množični pohodi so oblike zbiranja, o katerih beremo, se o njih pogovarjamo, gledamo na televizijskih zaslonih ali jih s soudeležbo neposredno doživljamo.

Ljudska volja se izraža z volitvami in referendummi, z delegatskim in parlamentarnim sistemom. Do izraza prihaja tudi na shodih. Upoštevati bi jo morali tudi, kadar se kaže v takšni obliki. Shoda seveda ni brez ljudi, a ljudje se množično ne premaknejo zaradi frazarjenja, temveč zaradi notranjih vzgibov, ki nanje vplivajo zunanji pritiski. Potem zadostuje zgolj pobuda.

Na vseh »križiščih« in v njihovi bližini - na našem tudi - so se zunanja pogojavanja zelo pogosto kazala v dramatičnih barvah. Silila so ljudi na ulice in trge, silila so jih na kraške gmajne, na mestne trge in ulice ter na ravnice ob Vipavi, da bi množično povedali, kaj jih teži in kaj želijo.

Živeti na križišču pomeni med drugim spoznati vzroke in notranjo dinamiko zbrane množice. O tem nam govori izročilo, a v zadnjih sedemdesetih letih tudi osebnih izkušenj ne manjka. Nekoč so pasijonske procesije za trenutek presegle obremenjujočo tuzemskost. Ljudski tabori so prenesli čitalniško narodno buditeljstvo v zavest množic. Na partizanskih mitingih so vtikali cvetje v puškine cevi. V času hladne vojne smo se zbirali na Goldonijevem trgu, na Pončani, na Travniku, pri Sv. Jakobu, v Prčjem dolu in v Sovodnjah. Pred petdesetimi leti (bil sem zraven), pet let pred Studentsko pomladjo, je množica visokošolcev v Rimu pred poslansko zbornico zahtevala izboljšanje zaposlitvenih perspektiv. Leta 1962 so v Trstu potekale zadnje klasične oblike pouličnih protestov v obrambo ladjedelnic ob posegu policijskega bataljona Celere iz Padove. Tu so še STEDO in shod ob prihodu štirih štafetnih palic k spomeniku ZSSDI v Sovodnjah in cloveška mravljišča ob startu Trnovskih smučarskih maratonov in nekaj tisoč mladih ob ljubljanskem koncertu skupine Iron Maiden in množica ljudi na Travniku leta 1984...

Pričevanje o shodu na Okroglici

Prihajali so iz Soške doline in z Banjšic preko Nove Gorice, iz Vipavske doline preko Sel in čez Manče, s Krasa preko Komna in Opatjega sela, dosti ljudi je prišlo s Tržaškega in zamejskega Goriškega, čeprav so prav tiste dni italijanske železnice nalašč stavkale in je policija na mejnih prehodih ustvarjala preglavice. Prav tedaj ustanovljeni Rod Modrega vala je vseeno uspel na Okroglici postaviti štiri šotore.

Glavni tok je prihajal po progi iz Sežane v Novo Gorico: popoldne, vso noč in ves naslednji dan smo iz zaselka, kjer sem preživil počitnice »na kmetih«, gledali in poslušali kompozicije vlakov iz najrazličnejših krajev, vlakov, ki so od Štanjela dol drsli po pobočju Gore nad Branikom proti Šempasu. Pridružil sem se sorodnikom in s kamionom dospel na travnike pri Okroglici. Imel sem dvajset let.

V poznem poletju je neznan Okroglici pri Šempasu, blizu komaj znane Nove Gorice, prislunil ves svet. Prislunil je predsednikovim besedam, ki so izzvenele kot nekakšen odmev govora v Splitu z znanim pozivom »Tujega nočemo, svojega ne damo«. Okroglica je leta 1953 postavila zamejitev italijanskim ozemeljskim zahtevam, ki jim je bilo potrebno prej popuščati zaradi pritiska vesil: te so po zmagovitosti 1. maju ob kocu vojne dotedanje soborce preprosto izdale.

Nekaj tednov po velikem zborovanju pravega morja ljudi smo jeseni zvedeli, da se je na Primorsko v bližino meje premaknila tudi enota, ki je nadaljevala izročilo Prve proletarske brigade, začetnice redne Armade, seveda sodobneje oborožene kot ob ustanovitvi v Rudnem leta 1941. Stric Maks, tigrovec, mobiliziranec v »Battaglione speciale«, borec Tretje prekomorske brigade, tečajnik v Sovjetski zvezi in vojak Druge tankovske brigade, ki je dospela do Trsta, je bil zraven.

Titove besede, izrečene na shodu, so bile mišljene resno. Italijanska vojska se je umaknila z meje, tri tisoč italijanskih, na skrito in s popustljivostjo Zaveznikov, oboroženih prostovoljcev na Tržaškem (tedaj je Svobodno tržaško ozemlje bilo uradno pod okriljem Organizacije združenih narodov, zato ni imela italijanska vojska v njem nobenih pravic, še najmanj v vojaškem pogledu) je vrnilo orožje v skladišča in italijanski predsednik vlade Pella je moral odstopiti. Malo prej zaključena korejska vojna se ni preselila na severni Jadran.

Aldo Rupil

ZLATO - VARNOST PRIHRANKOV SKOZI KRIZO

oglasno sporočilo

Finančno gospodarska kriza, v kateri smo se znašli ni prva, ne zadnja v zgodovini in svet se zaradi nje ne bo ustavil. Večina kriz v zgodovini se je reševala s tiskanjem denarja in tudi v sedanjih je tako. Ker tiskanje denarja brez kritja vedno vodi v razvrednotenje, so naši prihranki »na preizkušnji«. V vseh krizah v zgodovini se je fizično zlato izkazalo kot ena najboljših oblik zaščite premoženja pred izgubo vrednosti. Poznamo ga več kot 4000 let in nikoli v zgodovini ni imelo vrednosti nič. Zlato je redka kovina; če bi letno proizvodnjo 2500 ton razdelili med vse prebivalce na zemlji, dobi posameznik le 0,35 g. Tega se zavedajo tudi centralne banke, ki so v zadnjih 3-h letih kupile več zlatih palic, kot v zadnjih 50-ih letih skupaj, kar kaže na pomembno vlogo zlata v denarnem sistemu. V zlato lahko vlagamo z nakupom vrednostnih papirjev vezanih na zlato ali z nakupom fizičnega zlata v obliki palic različnih velikosti, ki so v trenutni situaciji varnejša oblika naložb

v plemenite kovine. Poleg tega malokdove, da ima naložba v fizično zlato davčne prednosti, saj ob nakupu ne plačamo DDV-ja in ob prodaji ne davka na ustvarjeni dobiček. Poleg številnih prednosti ima naložba v zlato tudi nekaj slabosti, zato je pred odločitvijo za nakup dobro preveriti; kako poteka nakup, kakšni so stroški pri nakupu, kakšna tveganja pri tem prevzamamo, ali je kovina iz certificirane kovnice, kako poteka prodaja, ko bo čas zanjo, kdaj plačamo davke in v katerih primerih to ni potrebno, zakaj je naložba zanimiva in koliko časa bo, Nakup naložbenega zlata lahko vedno opravimo sami ali nam pri tem pomaga licencirani premoženjski svetovalec, ki pozna zakonodajo in situacijo na trgu. S svetovalcem se izognete drobnemu tisku, saj vam vedno predstavi prednosti in slabosti naložbe, svetuje kolikšen delež premoženja investirati v posamezno naložbo, spremlja situacijo na trgu, zakonodajo, vas informira...

PREMOŽENJSKO-SVETOVALNA PISARNA

mag. Adriana Radaković, licencirana premoženjska svetovalka
Tel. 00386 5 65 72 000 - Mob. 00386 41 371 944 - Email: radakovic@siol.net

DEŽELNI SVET - Stroški svetniških skupin Demokratska stranka zelo previdna o preiskavi

VIDEM - Previdnost in zadrega. To sta čustvi, ki v teh dneh domujeta v deželnem vodstvu Demokratske stranke spričo sodne preiskave, ki zadeva deželne svetnike Enza Marsilia, Franca Codego, Danieleja Gerolina ter predsednika deželnega sveta Franca Iacopa. V preiskavo o nezakonitih stro-

ških svetniških skupin je vpleten tudi Igor Gabrovec, sicer zastopnik Slovenske skupnosti, a obenem član svetniške skupine DS. Javno tožilstvu mu očita nakup dveh slovenskih avtocestnih vinjet (strošek nekaj manj kot 200 evrov) ter objavo dveh sožalij v zamejskih občilih (strošek 180 evrov). Gabrovec je prepričan, da bo tožilstvo arhiviralo postopek.

Čeprav domnevno nezakoniti stroški zastopnikov DS nikakor ne dosegajo stroškov desne sredine in Severne lige, je preiskava med demokrati povzročila precej »glavobolov«. Še posebno zato, ker je predsednica Dežele Debora Serracchiani pred volitvami napovedala odstop vseh deželnih svetnikov DS, ki bodo tako ali drugače pod drobnogledom tožilstva. Deželni tajnik stranke Renzo Travanut je previdnejši in pravi, da bo vodstvo DS v prihodnjih dneh poglobljeno proučilo zadevo, zato bi bilo po njegovem v tem trenutku neumestno vsakršno prehitvanje dogajanj.

Zveza slovenskih kulturnih društev,
Slovenski klub,
Skupina-Gruppo 85
vabijo na

PREDVEČER VILENICE
v sklopu Mednarodnega
literarnega festivala Vilenica

**Torek, 10. septembra 2013,
ob 19.30**

Dvorana Giorgia Costantinidesa
Muzeja Sartorio v Trstu

Nadaljevanje uvodnika

Za Rusijo ti dokazi niso dovolj. Vsaka država ima seveda svoje strateške interese in zaveznike. Moti pa me, ko ljudje iz načelnega pacifizma za silo vzporejajo ameriško obnašanje v letih 2003 in 2013. Pred 10 leti so bili dokazi iz trte izviti, tokrat so veliko bolj konkretni. Če ne zaupamo ameriški administraciji (zakaj bi ji?), resno upoštevajmo redke novinarje, ki v prvi liniji tvegajo življenje, da bi svetu poročali brez vsakršnega filtra. Poročevalca Le Monde sta v Siriji že pred meseci s svojimi očmi videla vladne sile, ki napadajo nasprotnike s plinom, menda sarinom. Videla sta tudi posledice in jih opisala, šlo je za odmevno razkritje. Zdaj ne moremo vsega skupaj relativizirati in trditi, da ne vemo, kdo uporablja kakšno orožje. To bi pomenilo, da je delo teh novinarjev ničvredno.

V debati o Siriji ne gre za izbiro med dobrim in zlim. Bombardiranje je nevarno in vzbuja velike skrbi, saj lahko zaneti požar v regiji. Neukrepanje in vztrajanje pri diplomaciji (veliki poraženki v Bosni) pa lahko izpade kot pilotovsko opazovanje pokolov moških, žensk in otrok. Diplomati doslej niso prinesli rezultatov, če je res, da je OZN našla v Siriji že 100.000 mrtvih. Dilema je velika, saj je vojna vsekakor grda - če si umažeš roke ali ne.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ŽELEZARNA - V sredo se začne pogajanja Arvedi-sindikati

Zaskrbljenost zaradi krčenja delovnih mest

Dopolnilna blagajna za 50-150 ljudi - Vse odvisno od programskega sporazuma

Pogajanja med skupino Arvedi iz Cremona in sindikati glede prevzema švedske železarne v najem se bodo začela prihodnji teden, in sicer v sredo, 11. septembra. Pogajanja se bodo udeležili predstavniki družbe Arvedi, sindikatov kovinarjev Fim-Cisl, Fiom-Cgil in Uilm-Uil ter enotnega sindikalnega predstavništva Rsu, ki bodo skušali poiskati skupni imenovalec glede prehoda oz. nove zaposlitve delavcev pod okrilje nove družbe St (Società siderurgica triestina), ki jo je ustanovila skupina Arvedi specifično za prevzem tovarne. Arvedi bo sprva prevzel v najem vejo podjetja za šest mesecev, in to 1. oktobra.

Sicer se ne bodo pogajanja začela v ravno prijetnem vzdušju. Sindikati kovinarjev so namreč prejeli pismo družbe Lucchini, ki napoveduje, da ne bodo v začetku zaposleni vsi delavci, ampak naj bi 50, 100 ali 150 čakala dopolnilna blagajna. Panožni sindikati so to ožigosali tudi na včerajšnji tiskovni konferenci.

Da ne bodo takoj zaposleni vsi delavci, vsekakor ni novost. Podjetnik Gio-

vanni Arvedi je med obiskom v Trsta povedal, da namerava prevzeti v najem tovarno za šest mesecev in jo nato odkupiti, vanjo in v ukrepe proti onesnaževanju pa naj bi takoj vložil več deset milijonov evrov. Kar zadeva zaposlene, ne bodo odpustili nobenega delavca, je dejal: nasprotno, v prihodnosti naj bi nastala tudi nova delovna mesta. Toda jasno je bilo, da bo potrebno začasno ustaviti nekatere oddelke železarne, ko bo šlo za prestrukturiranje, obnavljanje naprav oz. bonifikacijo. To je družba Arvedi včeraj že spet potrdila, rekoč da naj bi bila dopolnilna blagajna začasna in da naj bi v prihodnosti ponovno zaposlili »odvečne« delavce. Skratka, večina zaposlenih bo delala naprej in prejela plačo družbe St, nekateri pa naj bi ostali še naprej uslužbenci družbe Lucchini, ki bi zanje zahtevala socialne blažilce do ponovne zaposlitve.

Stanje je torej izrazito negotovo, kar je za sindikate nesprijemljivo. Vse bo vsekakor odvisno od sodelovanja z javnimi

institucijami, ki morajo čim prej izdelati programski sporazum. Ta bo vseboval vrsto določil glede prihodnosti železarne, od bonifikacij (in kdo bo to plačal) do uporabe pomola in drugih dejavnosti. Če bo programski sporazum dovolj dolgoročen, bo lahko Arvedi gledal naprej, vlagal in ponovno zaposlil vse delavce v dopolnilni blagajni. V nasprotnem primeru ni težko ugibati, kaj se bo lahko zgodilo.

A.G.

BAZOVICA 2013 - Danes ob 15. uri

Počastitev štirih bazoviških junakov

Na bazovski gmajni bo danes ob 15. uri tradicionalna proslava v spomin na štiri bazoviške junake. Dogajanje se bo začelo ob 10. uri, ko bo »pri Kalu« v Bazovici šartal planinski pohod, ki se bo zaključil na bazovski gmajni ob začetku proslave. Ob Tržaškem partizanskem pevskem zboru Pinko Tomažič in Godbenem društvu Viktor Parma iz Trebče bodo proslavo oblikovali pozdravi tržaškega župana Roberta Cosolinija, ministra za kulturo RS Uroša Grilca ter Milana Pahorja, medtem ko bosta osrednja govornika slovenski pesnik Marko Kravos ter zgodovinar iz Gradišča Dario Matiussi. Za častno stražo ob spomeniku bodo poskrbeli taborniki RMV in skavti SZSO.

OBLETNICA - V petek v Narodnem domu Spomin na 70-letnico Posebnih bataljonov

Med številnimi dogodki izpred sedemdesetih let, ki so ostali zapisani v zgodovinskem spominu primorskega ljudstva, je tudi nasilna mobilizacija primorskih fantov v posebne neoborožene bataljone italijanske vojske, da bi jih na ta način odtegnili od vključevanja v partizanske vrste. Tovrstni posegi izoliranja potencialnih nasprotnikov fašističnega režima so se začeli že v dvajsetih letih prejšnjega stoletja in so se leta 1935, ob pripravah na poseg v Abisiniji, še okrepili, v letih 1940-1943 pa dosegli svoj višek. Tisoče primorskih Slovencev in istrskih Hrvatov so odpeljali na Sardinijo, v Abruce, v Basilicato in še kam, kjer jim prav gotovo ni bilo življenje lahko. Mnogi so se kljub temu kasneje priključili prekomorskim partizanskim

brigadam in prispevali k osvoboditvi izpod fašističnega in nacističnega jarma.

Tega dogajanja se bomo spomnili na srečanju, ki ga prireja pokrajinski odbor Združenja partizanov VZPI-ANPI ob 70-letnici nasilnega vključevanja mladih Primorcev v Posebne bataljone. Srečanje bo v petek, 13. septembra, ob 18. uri v veliki dvorani Narodnega doma v Ul. Filzi v Trstu. Po uvodnih besedah pokrajinske predsednice VZPI-ANPI Stanke Hrovatin bosta o Posebnih bataljonihih spregovorila zgodovinarica Marina Rossi in slovenski pesnik Ciril Zlobec, ki je sam okusil življenje v Posebnih bataljonihih. Pismo poročilo bo posredovala tudi zgodovinarica Sara Perini, avtorica knjige o Posebnih bataljonihih. Nastopil bo Mešani pevski zbor Rdeča zvezda pod vodstvom Rada Miliča.

50
AURORA
VIAGGI
1963-2013

Agencija AURORA

Predano in profesionalno od davnega 1963. leta

Zahvala
Prisrčna hvala vsem, ki ste si tako monično ogledali razstavo ob naši 50. obletnici delovanja ter vsem, ki ste nam čestitali in nas obdarili. Hvaležni smo vam, ker vaša naklonjenost nam daje vedeti, da cenite nas in naš način dela. Posebna zahvala naj pa gre Primorskemu dnevniku, ker nam že 50 let neprekinjeno zaupa organizacijo svojih izletov in seveda vsem zvestim udeležencem teh priljubljenih izletov in potovanj. Še dalje lahko računate na nas.

Vsi pri Aurori

Ob 50 letnici prirejamo dva posebna izleta:
Weekend v Malem Lošinjju 04. - 06.10.
Zaključni izlet v Kranjsko goro 06. - 08.12.

avtobus

Berlin, Regensburg in Nuernberg	18. - 23.09.
Costiera Amalfitana	24. - 29.09.
Dalmacija in Črna gora še zadnja mesta	24. - 29.09.
Plitvice	28. - 29.09.
Trsat, Rijeka, Opatija	06.10.
Terme Tuhelj	10. - 13.10.
Firenze, Lucca in Pistoia	18. - 20.10.
Pušja vas (Venezona) - Praznik buč	27.10.
Jesenska Praga	30.10. - 03.11.
Dunaj	01. - 03.11.

V novembru in decembru še:
Na koncert v Ljubljano, Spilimbergo in Aiello,
Razstava v Trevisu, Rim - večno mesto.

Vsako nedeljo odpelje naš posebni avtobus v Rogaško Slatino, Radence, Moravce, Zreče, Dobrno, Catež, Dolenjske in Smarješke toplice.
V Terme Olimia vozimo tudi ob četrtekih.

letalo

Indonezija, Singapur, Java, Bali še zadnji 2 mesti	16. - 28.09.
Indija, Radjasthan in Agra	29.09. - 13.10.
Turčija s Kapadokijo	02. - 09.10.
Klasična Kitajska tura	15. - 28.10.
Peru, čudežna dežela	26.10. - 07.11.
Tura po Siciliji	28.10. - 04.11.
London	20. - 24.11.
New York in Boston	23. - 30.11.
Indija: visokogorje Deccan	26.11. - 10.12.
Iran: klasična tura	26.11. - 08.12.
Costa Rica in Panama	02. - 14.12.
Silvestrovanje v Sultanatu Oman	27.12. - 04.01.

Zaradi velikega povpraševanja smo za grške otoke Zakhintos, Lefkas, Kefalonija in Karphatos dodali še en odhod, in sicer 22.09.2013

Pri nas tudi prave
Last minute ponudbe in Poročna potovanja

POTOVALNA AGENCIJA AURORA, UL. MILANO 20, TRST
Tel. 040 631300 - Fax 040 365587
e-mail aurora@auroraviaggi.com
Url www.auroraviaggi.com

Urnik: ponedeljek - petek 9.00 - 12.30 in 15.30 - 18.30,
četrtek no stop 9.00 - 18.30, sobota 9.00 - 12.00

BRITISH SCHOOL

"EXCELLENCE in ENGLISH"
Trst • Ulica Torrebianca 18 • 040-369.369

ENGLISH plus...

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised Centre

The British School of
Friuli Venezia Giulia

Tudi:

- Tržič
- Gorica
- Videm

Ulica Duca d'Aosta 16
0481-411.868
Korzo Italia 17
0481-33.300
Vicolo Pulesi 4
0432-50.71.71

www.British-FVG.net

ŠOLSTVO - V slovenskih otroških vrtcih in šolah vseh stopenj na Tržaškem

V novo šolsko leto 2500 malčkov, učencev in dijakov

Nekateri začenjajo že jutri, na ostalih šolah bo prvi dan pouka v torek oz. četrtek

Poletne počitnice so mimo. Prihodnji teden bo šolski zvonec zazvonil za 2504 učencev in dijakov, ki bodo v novem šolskem letu 2013/2014 obiskovali tako državne kot občinske otroške vrtce ter državne šole vseh stopenj s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem. Pri tem bo otroške vrtce obiskovalo 635 otrok (525 v državnih in 110 v občinskih vrtcih), osnovne šole 914 učencev, nižje srednje šole 456, višje srednje šole pa 499 dijakov.

Prvi bodo v šolske klopi sedli učenci vrtcev in šol večstopenskih zavodov od Sv. Jakoba in iz Nabrežine ter Vladimirja Bartola od Sv. Ivana ter dijaki Liceja Franceta Prešerna in Izobraževalnega zavoda Jožefa Stefana, za katere se bo pouk začel že jutri. Šentjakobska večstopenska šola bo letos štela 188 učencev oz. dijakov (81 v vrtcih, 85 v osnovnih in 22 na Nižji srednji šoli Ivana Cankarja), nabrežinska pa 346 (76 v vrtcih, 185 v osnovnih, 85 pa na NSS Iga Grudna), medtem ko bo svetoivansko večstopensko šolo Bartol obiskovalo 355 učencev oz. dijakov, od katerih 47 v vrtcih, 191 v osnovnih in 117 na NSS Sv. Cirila in Metod. Kot že rečeno, se bo jutri pouk začel tudi za 235 dijakov liceja Prešeren in 105 dijakov zavoda Stefan.

V torek se bo pouk začel v vrtcih in šolah Večstopenske šole Opčine ter na Tehniškem zavodu Žige Zoisa. Openška bo tudi v letošnjem šolskem letu najbolj številčna slovenska večstopenska šola na Tržaškem s 613 učenci oz. dijaki: 185 jih bo obiskovalo otroške vrtce, 260 osnovne šole, 168 pa nižji srednji šoli Srečka Kosovela na Opčinah in Frana Levstika na Proseku, medtem ko bo zavod Zois letos štela 85 dijakov.

Kot zadnji bodo v četrtek (to bo tudi uradni dan začetka pouka v Furlaniji Julijski krajini) prestopili šolski prag učenci oz. dijaki vrtcev in šol Večstopenske šole Dolina, ki bo v novem šolskem letu štela 393 učencev oz. dijakov (136 v vrtcih, 193 v osnovnih in 64 na NSS Simona Gregorčiča), ter Humanističnega in družbeno-ekonomskega liceja Antona Martina Slomška, ki ga bo letos obiskovalo 74 dijakov.

ŠOLSKE POTREBŠČINE - Različna ponudba in cene

S preudarnim nakupom je mogoče nekaj prihraniti

V obdobju, ko se šolarji in starši pripravljajo na začetek novega šolskega leta, smo preverili, koliko znaša strošek za »brezplačno« šolanje pri nas. Šolske potrebščine predstavljajo za družine nezanemarljivo finančno breme, saj šolarji vsako leto potrebujejo nove šolske potrebščine, čeprav je mogoče uporabljati torbe, peresnice, ravnila in risalni pribor več let. Ugotovili smo, da vsakoletni nakup šolskih potrebščin močno obremeni družinski proračun, v družinah, kjer je več šolo-obveznih otrok, pa lahko račun znaša tudi več stotin evrov.

V preteklih dneh smo obiskali tri tržaške papirnice oz. trgovine, ki prodajajo tudi šolske potrebščine. Kakšne pretirane gneče v dveh trgovinah nismo zaznali, čisto drugače pa je bilo v trgovini, ki se nahaja na začetku Ul. Giulia, kjer so kupci množično nakupovali šolske potrebščine. V tej trgovini so nam povedali, da imajo na splošno gledano najboljše cene osnovnih šolskih potrebščin. Na prvo oko smo tudi mi ocenili, da je v tej trgovini mogoče prihraniti denar, nikakor pa ne časa, pa še raven stresa ni mogoče ohraniti na obvladljivi ravni.

Sicer pa se cene šolskih potrebščin zelo razlikujejo in so odvisne zlasti od kakovosti. Najbolj se spreminjajo cene zvezkov, ki se gibljejo med 50 centov in 2,5 evra. Slednji so opremljeni s platnicami, na katerih so različni otroški superheroi ali podobe, ki so zaživele tudi na filmskih platnih. Širok cenovni razpon

Izbira potrebščin pred novim šolskim letom

KROMA

velja tudi za mape in svinčnike, nekoliko manj odstopanj od povprečne cene pa smo zabeležili pri barvicah in flomastrih. Zelo drage so peresnice in nahrbtniki. Tudi pri teh dveh artiklih so cene različne, vendar je treba povedati, da ima večina šolarjev že jasne želje, za nameček pa so kupci pri nahrbtnikih vse bolj pozorni na kakovost, saj jih nekateri kupijo za več let. V nakupovalno košarico naj dodamo še haljice, copate in vrečke za copate in tako pridemo do nakupa, ki se lahko vrti okrog 200 evrov.

Da bi vsaj nekoliko ublažili finančni zalogaj, so prodajalci v teh dneh pripravili tudi različne akcijske ponudbe. Po znižanih cenah je mogoče kupiti voščenske, lepila in nekatere nahrbtnike, ki so del lanske kolekcije. Izračun stroškov za nakup obveznih šolskih potrebščin se na ta način bistveno zniža, do ugodnega nakupa pa lahko spretni porabniki pridejo tudi tako, da se lotijo primerjave cen šolskih potrebščin več ponudnikov. Na ta način so končni stroški vstopa otroka v novi razred lahko občutno višji ali nižji. (sč)

Kot že rečeno, se bo prihodnji teden pouk začel tudi v štirih občinskih vrtcih (treh v tržaški in enem v devinsko-nabrežinski občini), ki jih bo letos obiskovalo vsega skupaj 110 otrok. Že jutri bo

začel vrtcev v Šempolaju, ki ga bo obiskovalo 24 otrok, medtem ko bo v četrtek napočil čas za začetek pouka v tržaških slovenskih občinskih vrtcih in sicer v vrtcu Oblak Niko pri Sv. Ivanu, ki bo do

začetka novembra deloval v začasnih prostorih v Istrski ulici, obiskovalo pa ga bo 25 otrok, dalje v vrtcu v Dijaškem domu, ki bo štela 45 otrok, in v vrtcu Modri delfin na Greti, ki ga bo obiskovalo 16 otrok.

DS podpira pobude za mir

Pokrajinska skupščina tržaške Demokratske stranke, ki se je sestala včeraj, da bi obravnavala aktualna politična vprašanja na državne in lokalni ravni. Sklenili so tudi, da pristopijo k izredni mobilizaciji za mir v Siriji. Številne osebnosti so se oglasile v teh dneh, med temi tudi Papež Francišek z apelom, ki so se mu pridružili vsi sektorji italijanske in evropske družbe. Trst, ki ga obliva isto morje, ki se dotika tudi sirskih obal, se ne more izneveriti apelu, da bi preprečili vojaško stopnjevanje in končali vojno, ki že dve leti pustoši sirsko ozemlje.

Ogled vrta Carsiana

Danes ob 10. uri prireja družba Rogos vodeni ogled v botaničnem vrtu Carsiana v Zgoniku namenjen spoznanju užitnih rastlin prisotnih v botaničnem vrtu in na Krasu. Ogled bo vodila izvedenka Gaia Viola, avtorica knjige o prehranjevanju z divjimi rastlinami. Predstavila bo kratek pregled užitnih rastlin in kako lahko kraške vrste uporabimo v kuhinji. Vodeni ogled bo brezplačen, predvideno je le plačilo vstopnine v botanični vrt.

8. september na trgu

Mirovniški odbor Danilo Dolci vabi občane danes, 8. septembra, ob 11.30 na shod na Velikem trgu. Ob 70-letnici zloma Italije se želijo spomniti zgodovinskega mejnika, potrditi vrednote odpornosti, miru in sožitja.

Zimski vozni red

Z jutrišnjim dnem stopa v Veljavo zimski vozni red mestnih avtobusov v Trstu. Z njim bo ukinjena proga 36 in odpravljeno podaljšanje proge 9 na nabrežje Traiana (za kopaljšča). Današnjemu Primorskemu dnevniku je na Tržaškem priložena knjižica s celotnim voznim redom.

Še danes Pod istim nebom

Danes se na Ponterošu zaključuje festival solidarnosti in sožitja, kulinarike, debatnih srečanj in ustvarjalnosti Pod istim nebom. Ob številnih stojnicah z najrazličnejšo hrano, bo danes ob 18.30 mogoče prisluhniti javnemu branju ob glasbi v Ul.Cassa di Risparmio, ob 19.30 pa bo zaživela predstava Il pellicano, medtem ko se bo dogajanje zaključilo ob 21. uri s koncertom jazz skupine Mocambo Swing. Vstop je prost.

ZGONIK - Uspešen 9. Koncert za mir

Mirovniški ritmi

Na prireditvenem prostoru zaživela živahen ples in energična glasba

Zasedba Radio Zastava v Zgoniku

KROMA

Mirovniška zastava je v petek ob 18. uri visoko zaplapolala pred zgoniškim županstvom. V imenu občinskega odbora je pod njo spregovoril župan Mirko Sardoč, ki je zaželel, da bi plapolala 365 dni na leto v naših srcih in ne le na dan koncerta.

Pozitivno energijo je bilo občutiti skozi ves večer. Pričarali so jo gostje, ki so na prireditvenem prostoru pred županstvom, poskrbeli za živahno dogajanje, ki je na plesišče seveda privabilo marsikatero veseljaka. Veliko je bilo mladih obiskovalcev, ki so lahko najprej uživali ob plesnih performansah plesne skupine KD Rdeča zvezda, plesne skupine Be Funky iz Komna ter plesne skupine Srebrna iz Divače, nato pa se zavrteli še ob poskočnih melodijah glasbenih gostov - skupin Bela stena, Greta Moisé, Radio Zastava, Welcome coffee, Dežurnim krivcem, My space invaders, Fool Fighters in pa Slick Steve and the Gangsters. Veliko pričakovanja je vladalo za furlansko-balkanske melodije skupine Radio Zastava, ki se je na festivalu trubačev v Guči izkazala in na tekmovalstvu osvojila solidno drugo mesto. Občinstvo je bilo med nastopom vseskozi na nogah.

Uspešen je bil tudi sejem, pravzaprav izmenjava oblačil in modnih dodatkov. Kar je pri stojnicah ostalo, bodo prireditelji odnesli na Karitas. Prav gotovo je k uspehu prireditve pripomoglo prijetno vreme.

SODELOVANJE - Dolina, Hrpelje-Kozina in Lanišče

Pobratenje treh občin v znamenju prijateljstva

Letošnja pobuda odprte meje na Golcu v Čičariji je včeraj potekala v znamenju pobratenja občin Hrpelje - Kozina, Dolina in Lanišče. Listino o pobratenju so podpisali župani Fulvia Premolin, Zvonko Benčič - Midre in Neven Mikac (na sliki Kroma), ki so poudarili, da gre za pobudo čezmejnega sodelovanja in simbol evropske integracije, »ki manifestira združeno Evropo brez meja«.

Osrednji govornik na prireditvi je bil Janko Veber, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije.

OBČINA TRST - Javno srečanje z občinskimi upravitelji

Ovrednotenje turizma in obnova sistema muzejev

Odbornika Kraus in Miracco podala obračun in načrte svojih resorjev

Izboljšati kakovost turistične ponudbe in v ta namen čim boljše izkoristiti pomembne prireditve, kot so Barcolana, Next in nenazadnje zadnja etapo kolesarske dirke po Italiji ter popolnoma obnoviti sistem mestnih muzejev so glavni cilji tržaške občinske uprave v prihodnjih letih. Trst se mora namreč še naprej razvijati na turističnem področju, na katerem so v zadnjih letih vsekakor zabeležili dober trend. Kar pa zadeva kulturo, je nujno sodelovanje med vsemi pristojnimi dejavniki, še predvsem pa med javnim in zasebnim sektorjem.

To je prišlo do izraza na javnem srečanju z občinskimi odborniki za razvoj in gospodarske dejavnosti Edijem Krausom ter občinskimi odborniki za kulturo Francom Miracom, ki je bilo včeraj dopoldne v prostorih muzeja Sartorio. To je bilo drugo iz niza javnih tematskih srečanj s tržaško občinsko upravo, ki bodo potekali v prihodnjih tednih in katerih namen je seznaniti občane z dosedanjim delom občinske uprave in z delom, ki ga namerava opraviti pred zaključkom mandata. Prvo srečanje je bilo pred kratkim pri Sv. Jakobu z razpravo na temo Trst mesto oseb, ki so se ga udeležile tržaška podžupanja Fabiana Martini ter tržaški občinski odborniki za socialo oziroma za šolstvo Laura Famulari in Antonella Grim.

Srečanje v muzeju Sartorio je uvedel Kraus, ki je ugotovil, da je Trst turistom všeč, saj se je o njem pozitivno izreklo kar 98 odstotkov ljudi, ki ga je obiskalo. Število turistov se je v zadnjih desetih letih povečalo za 25 odstotkov, število razpoložljivih mest v hotelih in drugih strukturah pa za 59 odstotkov. Turizem je treba še spodbujati, je dodal Kraus, in to v vseh sektorjih, od ladjaz za križarjenje do študentov. Pomembne so seveda tudi kulturne prireditve in muzeji. O teh je govoril Miracco, ki je, kot rečeno, poudaril pomen sodelovanja. Sistem muzejev bo nujno obnoviti, je dejal, obnovo pa mora podpirati ves Trst. Začetek obnove mora predstavljati kulturni pol v Ul. Cumano, Miracco pa je še posebno pozornost namenil za muzej de Henriquez. Glede tega je napovedal, da bo naredil za obeležje stoletnice prve svetovne vojne.

A.G.

Srečanje je bilo v muzeju Sartorio

KROMA

ČRNA KRONIKA - Razkrinkan goljuf Slana zgodbica o hudo bolni hčerki

Tržaški karabinjerji so s pomočjo sodne policije prijavi goljufa. Preiskave so se začele pred poletjem, ko sta tržaška zakonca S.L. in P.M. karabinjerjem prijavila 44-letnega italijanskega državljan R.F. s stalnim bivališčem v Vidmu. Spomladi je zakonca pripovedoval zgodbo o hudi hčerki bolezni in o nek-kih slabih finančnih operacijah; usmilila sta se ga in mu izročila skupno kakih 50 tisoč evrov v gotovini. Moški jima denarja nikoli ni vrnil, karabinjerji pa so ugotovili, da je šlo za goljufijo. Zasegli so mu več kosov pohištva, slik in publikacij za skupnih 10.000 evrov, ki jih bodo vrnilili zakoncem.

Globe ... za boljše ceste in varnost na njih

73 odstotkov prihodkov od glob zaradi kršenja cestnega pravilnika naj bi tržaška občinska uprava odsej namenila izboljšavi cest oz. varnosti na njih. Skupno so letos od tovrstnih prekrškov prejeli 5,2 milijona evrov, tako da naj bi za nameravane izboljšave koristili nekaj več kot 3,7 milijona evrov. No, kljub temu, da so globe sila antipatične, naj nas torej tolaži vsaj dejstvo, da bo naš denar uporabljen za nekaj koristnega - za obnovo cestne signalizacije, za vzdrževanje cest in semaforjev na primer. Za večjo varnost nas voznikov oz. potnikov naj bi torej predvideli nekaj več kot milijon evrov, za vzdrževanje luči na mestnih prometnicah pa 1,2 milijona evrov. K temu velja prišteti še finančno podporo za t.i. dedke redarje in pa za okrepitev nadzora na glavnih cestah.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 8. septembra 2013

MARIJA, MALI ŠMAREN

Sonce vzide ob 6.35 in zatone ob 19.30 - Dolžina dneva 12.55 - Luna vzide ob 9.46 in zatone ob 20.41

Jutri, PONEDELJEK,
9. septembra 2013

PETER

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, 2 km/h jugovzhodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22 stopinj C.

OKLICI: Alessandro Resca in Laura Locante, Riccardo Brancalon in Sabrina Gustin, Paolo Weber in Angela Giassi, Marco Scagliarini in Lina Alberani, Vittorio Callini in Lidia Baruzza, Maurizio Sussi in Marina Seppini, Fabrizio Costa in Tanja Giugovaz.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Comic Movie«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30 »Searching for Sugar Man«; 18.15, 20.00, 21.30 »Moebius«.

FELLINI - 16.30 »Turbo«; 18.05, 20.10, 22.15 »Shadowhunters - Città di ossa«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.10, 20.00, 22.00 »Il mondo di Arthur Newman«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 20.00 »A Royal affair«; 18.30, 22.15 »La variabile umana«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.10, 22.10 »L'intrepido«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.20 »Adria Blues«; 16.05 »Dvojina«; 20.30 »Elizij«; 20.10 »Kronike podzemlja: Mesto kosti«; 20.45 »Mi smo Millerjevi«; 13.15 »Odrasli 2«; 15.50, 18.00, 19.45 »One direction: To smo mi 3D«; 18.15, 20.15 »Pred polnočjo«; 13.30, 15.45, 17.15 »Smrkci 2«; 14.15, 16.20, 18.30 »Smrkci 2 3D«; 13.15, 15.15, 18.00 »Turbo«; 13.30, 14.00, 16.00, 17.45 »Turbo 3D«; 21.10 »Upokojeni, oboženi, nevarni 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Riddick«; Dvorana 2: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Elysium«; Dvorana 3: 15.30, 17.10, 20.15, 22.00 »Monster University«; Dvorana 4: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »One Direction: This is us 3D«; 18.45 »Una canzone per Marion«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Elysium«; 13.05, 19.15, 21.50 »Shadowhunters - Città di ossa«; 10.50, 13.05, 15.20,

17.35, 19.50, 22.05 »Monsters University«; 11.05, 13.10, 15.15, 17.15 »Turbo«; 11.10, 13.20, 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »One Direction - This is us 3D«; 11.00, 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Il mondo di Arthur Newman«; 10.50, 13.00, 15.25, 17.20, 19.45, 22.10 »Riddick«; 11.00, 13.15, 15.15, 17.50, 20.00, 22.10 »Comic Movie«; 16.40, 19.05, 21.30 »Red«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.15, 17.30, 20.00, 22.10 »Elysium«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.15, 22.15 »One Direction - This is us 3D«; 15.30 »Monsters University«; Dvorana 3: 15.00, 17.15, 20.00, 22.10 »Riddick«; Dvorana 4: 19.50, 22.10 »Shadowhunters - Città di ossa«; Dvorana 5: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »L'intrepido«.

Lekarne

Nedelja, 8. septembra 2013

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Drevored XX. septembra 6 - 040 371377, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

SEPTEMBRSKI VAŠKI PRAZNIK IN RAZSTAVA-SEJEM TIPIČNIH PRIDELKOV KRASA IN BREGA
danes v Gročani

ob 10.00: odprtje razstave-sejma tipičnih pridelkov Krasa in Brega ter kioskov
ob 17.30: pozdrav županje Občine Dolina in nastop GODBE VIKTOR PARMA TREBČE
ob 19.00: ples s skupino LISJAKI

V priredbi Slovenskega kulturnega društva Krasno polje Gročana, Pesek, Draga pod pokroviteljstvom in v sodelovanju z Občino Dolina in s Pripravljalnim odborom v okviru pobude »Dnevi kmetijstva, ribištva in gozdarstva«.
Ob podpori Zadrzne kraške banke in družbe SIOT-TAL.

TAL ZKB

COMITATO PROMOTORE PRIPRAVLJALNI ODBOR GIORNATE DELL'AGRICOLTURA, PESCA E FORESTAZIONE DNEVI KMETIJSTVA, RIBIŠTVA IN GOZDARSTVA

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040-225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605.

Od ponedeljka, 9., do sobote, 14. septembra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Tor San Piero 2 - 040 421040, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Božje polje - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Tor San Piero 2, Ul. Revoltella 41, Goldonijev trg 8, Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje polje - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Goldonijev trg 8 - 040 634144.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da je nova telefonska številka šole 040-3798900.

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da se bo pouk začel v ponedeljek, 9. septembra, ob 8. uri.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo prvi dan pouka v občinskem otroškem vrtcu v Šempolaju v ponedeljek, 9. septembra, od 8. do 12. ure brez kosila. Od torka, 10. septembra, do petka, 13. septembra, bo pouk samo v dopoldanskem času od 8. do 13. ure s kosilom, medtem ko bo od ponedeljka, 16. septembra, pouk potekal redno do 16. ure.

OBČINA ZGONIK obvešča, da bosta šolska menza in šolski avtobus na razpolago od torka, 10. septembra dalje. Urnik šolskega avtobusa bodo učenci prejeli prvi dan pouka, v ponedeljek, 9. septembra.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA v Trstu obvešča, da se bo pouk začel v ponedeljek, 9. septembra, ob 10. uri v šolskih prostorih. Veroučitelj sporoča, da bo začetna šolska maša isti dan ob 9. uri v svetoivanski cerkvi.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU sporoča, da se bo pouk v vseh šolah in vrtcih začel v ponedeljek, 9. septembra, z naslednjim urnikom: v

otroških vrtcih pri Sv. Jakobu, v Škedenju in v vrtcu Jakoba Ukmarja ob 7.30; na osnovnih šolah Ribičič-Širok in Grbec-Stepančič ob 8.00; na nižji srednji šoli Ivana Cankarja ob 7.50. Pouk se bo v otroških vrtcih in na osnovnih šolah končal ob 13. uri s kosilom, na nižji srednji šoli pa ob 12.40.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V NABREŽINI sporoča, da se v novem šolskem letu pouk začne v ponedeljek, 9. septembra. Prvi dan pouka bo potekal po naslednjem urniku: OV v Nabrežini in Gabrovcu 7.30-12.00, OV v Devinu in Mavhinjah 7.45-12.00; OŠ v Nabrežini, v Devinu in v Zgoniku 8.00-12.00, OŠ v Šempolaju 7.50-12.00, vsi brez kosila. Od 10. do 13. septembra bo pouk v vseh otroških vrtcih in osnovnih šolah v Šempolaju in Zgoniku do 13.00 s kosilom, v OŠ v Nabrežini in Devinu do 13.00 brez kosila. Na nižji srednji šoli bo pouk od 9. septembra potekal redno od 7.45 do 14.10. Nadaljnje informacije bodo starši dobili prvi dan pouka.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOLA sporoča, da se v novem šolskem letu pouk začne v ponedeljek, 9. septembra. Prvi teden pouka bo potekal po naslednjem urniku: otroška vrtca v Barkovljah in Lonjerju od 7.45 do 12.30 (brez kosila), osnovne šole na Katinari, v Barkovljah in pri sv. Ivanu od 8.00 do 12.30, nižja srednja šola pri sv. Ivanu in na Katinari od 8.00 do 12.35. V drugem tednu bo v vrtcih pouk trajal od 7.45 do 13.00 (vključno s kosilom), na osnovnih in na nižji srednji šoli bo od 16. septembra pouk stekel po rednem urniku.

NA DTZ ŽIGE ZOISA se bo pouk začel v torek, 10. septembra, ob 8. uri.

UČITELJI OŠ F. BEVK Z OPČIN obveščamo, da bo šolska maša ob začetku šolskega leta v torek, 10. septembra, ob 12.15 v cerkvi Sv. Jerneja na Opčinah.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da bo prvi dan pouka v novem šolskem letu v torek, 10. septembra. Otroški vrtci in osnovne šole: od 8.00 do 12.00 (brez kosila). Nižji srednji šoli: pet učnih ur, in sicer: Kosovel od 8.00 dalje, Levstik od 7.55 dalje. Prvi teden pouka: otroški vrtci: od srede, 11. do petka, 13. septembra, bo pouk samo v dopoldanskem času (s kosilom). Osnovne šole: od srede, 11. septembra, bo pouk potekal redno (s kosilom). Nižji srednji šoli: pet učnih ur.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obvešča, da bosta šolski avtobus in šolska menza na razpolago učencem od srede, 11. septembra.

DRŽAVNI LICEJ A.M. SLOMŠKA sporoča, da se bo pouk začel 12. septembra, ob 9. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča, da se bo pouk na nižji srednji šoli, na osnovnih šolah in v vrtcih začel v četrtek, 12. septembra, s sledečim urnikom: vrtec od 7.30 do 12.30, osnovna šola od 8.00 do 12.00, srednja šola od 7.45 do 12.35. Dne 12. in 13. septembra, ne bo kosila. Nadaljnje informacije bodo starši dobili prvi dan pouka.

SLOV.I.K. razpis in prijavnica za programe 2013-14, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (tor-čet, 10.00-12.00).

V četrtek, 5. septembra, je na Pedagoški fakulteti v Kopru z odliko opravila 4-letni študij razrednega pouka naša

Veronika Grassi

Iskrene čestitke in veliko uspeha pri nadaljnjem študiju na magisteriju!

Mama, tata, Petra z Jernejem in Tomaž

Čestitke

Draga TAMARA, veselite in zdravje sta bisera dva, naj ti v življenju sledita oba. Ob okrogli obletnici ti vse najboljše želimo Peter, Matjaž in Igor.

Danes slavi naša draga TAMARA okrogli rojstni dan. Še veliko zdravja, sreče in uspehov ji želimo Elizabeta in Boris z družinama ter Anica.

Danes slavita okroglo obletnico poroke naša draga ADA in ZDRAV-KO. Še mnogo zdravih, srečnih dni jima iz srca želijo vsi domači.

Obvestila

SKLAD MITJA ČUK nudi v šolskem letu 2013/2014 vsakodnevno pisanje nalog/učenje od ponedeljka do petka (sept.-maj) od 14.30 do 16.00 ure na Proseku in na Opčinah. Možnost kosila. Zaradi organizacijskih razlogov sprejemamo vpise do petka, 13. septembra. Vpisi in dodatne info: 040-212289.

AD FORMANDUM sprejema prijave na tečaj poklicne kvalifikacije za kuharja, ki je namenjen odraslim brezposelnim osebam z bivališčem v FJK; tečaj traja 1000 ur, od teh 300 ur delovne prakse. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad. Za informacije in prijave: Ad formandum (ul. Ginnastica 72; tel. 040.566360; ts@adformandum.org).

KRU.T obvešča člane, da se zaključuje vpisovanje za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 13. do 23. oktobra z individualno prilagojenim paketom za zdravje oziroma dobro počutje. Podrobnejše informacije in prijave na novem sedežu krožka, ul. Cicerone 8, v 2. nadstropju, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

DANES, 8. SEPTEMBRA, bo na Opčinah za slovenske vernike na tržaškem tradicionalni 85. Marijanski shod. Od 15. ure dalje bo priložna za zakrament sprave. Ob 16. uri bo sledila molitev svetlega dela rožnega venca z razmišljanjem in petjem Marijinih Pesmi. Ob 17. uri začetek procesije po openških ulicah na to sv. maša, ki jo bo vodil letošnji novomašnik Klemen Zalar skupaj z letošnjimi tržaškimi duhovniki jubilanti.

KONJI NA KRASU: tretji veliki konjeniški praznik društva Skuadra Uoo bo v Cerovljah še danes, 8. septembra, s konjeniški igrami, tekmami kočij, country glasbo in kavbojsko ter krasno gostinsko ponudbo. Obiskovalci se bodo lahko pomerili v ljudskih igrah, se vozili s kočijami in tekmovali s svojimi slaščicami, otroci pa bodo lahko zajahali prave konje. Parkirišča v Vižovljah pri športnem igrišču in v Cerovljah ob vhodu v vas. Vabljeni vsi! **TPPZ P. TOMAŽIČ** sporoča, da bo danes, 8. septembra, ob 15. uri nastop na proslavi v Bazovici. V torek, 10. septembra, ob 20.45 bo redna pevka vaja na sedežu na Padričah. V petek, 13. septembra, ob 18.00 vaja v Lipici, v soboto, 14. septembra, ob 11.00 nastop na proslavi v Lipici.

SKD IGO GRUDEM - BALET: vadba klasičnega baleta za otroke pod vodstvom plesne pedagoginje Marjetke Kosovac se bo začela v ponedeljek, 9. septembra, v društvenih prostorih v Nabrežini. Vaje bodo ob ponedeljkah in sredah, ob 16.15 za otroke stare 4 in 5 let (vrtec), ob 17. uri za otroke iz 1. in 2. razreda osnovne šole in ob 18. uri za starejše otroke. Za informacije baletna.igrogruden@yahoo.it ali 329-4615361 (Jasna).

AKK BOR sporoča, da se treningi minibasketa za dekleta in fantke pričnejo v torek, 10. septembra. Urniki: under12 2002/2003 torek 16.30-18.00 Lonjer, petek 17.15-18.45 Stadjon 1. maj; minibasket 2003 deklice/2004/2005/2006/2007/2008 torek 16.00-17.30 Stadjon, petek 16.00-17.30 Stadjon. Za info: Karin Malalan 340-6445370, karinmalalan@gmail.com.

GODBENO DRUŠTVO V. PARMA - Trebče, vabi na informativni sestanek ob pričetku šolskega leta 2013/2014, ki bo v torek, 10. septembra, ob 20.00 v Ljudskem domu. Pohitite številni!

PRAZNIK OTROK V VILI SARTORIO Center Otroci in Odrasli skupaj z Občino Trst organizira praznik otrok od 2. do 10. leta in njihove starše v Vili Sartorio v ulici Strada di Fiume (vhod v Ulici Modiano 5). Predvidena je zaključna animacija, ki se bo vršila v torek, 10. septembra, ob 17.45 do 19. ure. V slučaju grdega vremena animacija odpade. Prost vstop! Za dodatne informacije: center.harmonija@gmail.com.

OBČINA ZGONIK v sodelovanju s karabinjersko postajo Devinščina, prireja v sredo, 11. septembra, ob 17.30 v dvorani občinskega sveta v Zgoniku, srečanje o osnovnih pravilih proti prevaram. Vabljeni!

PILATES - SKD IGO GRUDEM obvešča, da bo vadba potekala v društvenih prostorih z naslednjim urnikom: ob torkih 18.00-19.15 ter 19.15-20.30, ob četrkih 17.00-18.00 ter 18.00-19.15. Informacije in vpisi: tel. 349-6483822 ali 040-200620 (Mileva).

VADBA JOGE BOLJUNEC - SKD F. Prešeren obvešča stare tečajnike in nove interesente, da bo v sredo, 11. septembra, ob 18.30 do 20.00 potekala brezplačna vadba joga z učite-

ljem Goranom Korenom v društvenih prostorih v prvem nadstropju gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Od srede 18. septembra, bomo pa pričeli z redno vadbo in sicer v dveh terminih: 17.30-19.00 začetniki, 19.00-20.30 nadaljevalci.

OBČINA TRST prireja javno srečanje z občani na temo »Sodelovanje za ovrednotenje teritorija« v četrtek, 12. septembra, ob 17.30 v Kulturnem domu na Proseku. Prisotni bodo župan Roberto Cosolini in odborniki Fabiana Martini, Franco Miracco in Andrea Dapretto.

SLOFEST - ZSKD vabi prostovoljce, ki bi radi sodelovali na Slofestu (od 20. do 22. septembra), na informativni sestanku v četrtek, 12. septembra, ob 20. uri v Gregorčičevo dvorano, ul. Sv. Frančiška 20/I. Dodatne informacije na 040-635626.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo v kratkem uvedena služba nadzora v bližini šol za »Dedke redarje«. Občani občine Dolina, stari od 50 do 75 let, z znanjem slovenskega jezika in s psiho-fizičnimi pogoji potrebnimi za opravljanje službe, lahko predložijo prošnjo na občinsko vložnišče do petka, 13. septembra. Obrazci za prošnjo so na razpolago na Uradu občinske policije ali na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it.

MINI VENTURINI-DOMJO vabi male pevce na prvo vajo v soboto, 14. septembra, ob 14. uri v kulturnem centru Anton Ukmar-Miro pri Domju. Vabljeni stari in novi pevci od 3. do 6. leta starosti. Info: 329-8314399.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR FRAN VENTURINI-DOMJO vabi pevce na vajo v soboto, 14. septembra, ob 14. uri v kulturnem centru Anton Ukmar-M. pri Domju. Vabljeni stari in novi pevci od 6. do 14. leta starosti. Info: 329-8314399.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bodo skupine začele z vadbo v ponedeljek, 16. septembra: osnovna motorika (3-6 let) pon. in pet. 16.45-17.45, center M. Čuk (Repentabska ul. 66); vse ostale skupine so v telovadnici OŠ Bevk: zajčki (7-10 let) pon. 16.30-18.30 in pet. 17.00-18.30; strele (11-14 let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15 in pet. 18.00-20.00. Za vpis in informacije: info@cheerdance-millennium.com, Jasna 347-8535282 in Ryan 347-9227484.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informativni sestanek za starše bo v ponedeljek, 16. septembra, ob 18.30 v Soščevi hiši na Proseku. Vabljeni! Za informacije tel. na 040-2511101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

SKD IGO GRUDEM - MOŠKA POSTURALNA IN RAZGIBALNA TELOVADBA je umirjena vadba, prilagojena specifičkam moške konstitucije in namenjena raztezanju mišic ter izboljšanju gibljivosti. Redne vaje ob ponedeljkah in četrkih 20.00-21.00 od 16. septembra dalje. Info tel. 338-4563202 (Katja).

V KULTURNEM DRUŠTVU BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, bo Barbara Žetko vsak ponedeljek vodila tečaj tehnike doseganja čustvene svobode (EFT-tapkanje). Začetek 16. septembra ob 17.45. Informacije: 040-415797 ali 347-2787410.

PILATES - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra obveščata, da se bo vadba Pilatesa v telovadnici nižje srednje šole v Dolini začela v torek, 17. septembra, ob 19. uri. Isti dan bo v telovadnici, z začetkom ob 18.30, informativni sestanek za nove in stare telovadke. Vabljeni.

V KD BARKOVLJE, ul. Bonafata 6, se začne tečaj angleškega jezika v torek, 17. septembra, vodi ga Michael Bark. 16.30-18.00: english village-teatime with Michael, elementary english; 18.00-19.00: conversation club-language in use.

PILATES v jutranjih urah - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra bodo, ob zadostnem številu vpisanih, priredile tudi jutranjo vadbo Pilatesa v društve-

SKD Grad od Banov vabi

danesh, 8.9. na tradicionalni vaški praznik

»POD KOSTANJK«

Ples z ansamblom VENERA

ni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu. Prijavite se na tel.: 333-3616411 od 14. do 15.30 ali na elektronski naslov skupinaboljunc@yahoo.it.

BALETNA ŠOLA Informativni sestanki in poskusne vaje bodo v četrtek, 19. in v četrtek, 26. septembra, ob 17.30 za klasičen balet (za otroke) ter v petek, 20. in v petek, 27. septembra, ob 17. uri za jazz balet (za naraščajnike) v društvenih prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Tečajja vodi Marjetka Kosovac.

DRUŠTVO JOGA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU POPETRE obvešča, da se pričnajo tečaji joga ob ponedeljkah (Hrpelje in Sežana), torkih (Ilirska Bistrica in Podgrad), sredah (Ajdoščina) in četrkih (Sežana). S seboj prinesite udobno oblačilo in podlago za ležanje (armafleks). Tečaj poteka enkrat tedensko. Vodi ga Dario Černac, tel.: 00386-31-266617.

ODBNOSTVO ZA SOCIALNO SKRBSTVO občine Dolina obvešča, da bo v petek, 20. septembra, na Županstvu Občine Dolina v dvorani občinskega sveta, od 8.00 do 12.30, potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem Cuore amico iz Miilj. Ob priložnosti daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da je odprl vpisnine glasbenih tečajev za šolsko leto 2013/2014. Informacije nudimo na 320-4511592 ali na monika.pecchiari@gmail.com.

SLOFEST v petek, 20., v soboto, 21. in nedeljo, 22. septembra, v Trstu.

40-LETNIKI POZOR! Slavnostna večerja s plesom bo v soboto, 21. septembra, na veseli farmi v Mavhinjah. Prijave z akontacijo do 8. septembra, v trgovini z otroško obutvijo v Ul. dei Salici na Opčinah, v trafiki v Ul. sv. Nazarija na Proseku ali na tel. št. 329-8012528. Pohitite!

VAŠKE ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE organizirajo v soboto, 21. septembra, na športnem igrišču Zarje (začetek ob 16.30) nogometno tekmo Gur'nice - Dul'nice. Srečanje bo povezoval priznani kraški komentator. Po koncu tekme bo na vrsti družbeni večer. Vstop prost, vabljeni so vsi vaščani, ter vsi ljubitelji nogometa in dobre družbe.

KRU.T obvešča člane, da na sedežu redno deluje posvetovalna ambulanta s fizioterapevtskimi storitvami. Nujna predhodna najava! Pojasnila in prijave na novem sedežu, ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitve v ponedeljek, 23. septembra: ob 16. uri srednja šola, ob 17. uri osnovna šola, ob 18. uri višješolci, ob 19. uri odrasli. Vpisi in dodatne info: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA začeti in nadaljevalni tečaj pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitve v torek, 24. septembra, ob 18. uri v Večnamenskem središču - Repentabska ul. 66, Opčine. Vpis in dodatne info: 040-212289 pon-pet, 10.00-14.00.

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočajo, da bo telovadba za razgibavanje in za zdravo hrbtenico v

Danes popoldne, 8. septembra 2013,

bo v župniji sv. Jerneja ap. na Opčinah

65. MARIJANSKI SHOD

- ob 16. uri molitev rožnega venca

- ob 17. uri procesija

Sledila bo slovesna sv. maša
Shod bo vodil novomašnik g. KLEMEN ZALAR

septembru potekala vsak torek, od 9. do 10. ure, v društveni dvorani občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Vabljene nove telovadke.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let 18.00-19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; Cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet. 19.30-21.00; Happy fitness time (vadba za odrasle) pon. 17.00-18.00 (center M. Čuk - Repentabska ul. 66). Prvo srečanje v ponedeljek, 30. septembra. Vpisi in info: info@cheerdance-millennium.com, Jasna 347-8535282 in Ryan 347-9227484.

Osmice

DRUŽINA KOMAR ima v Logu osmico. Poleg vina nudi domače prašičje prigrizke in oljčno olje. Vabljeni!

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18. Tel. 339-2019144.

NA KONTOVELU »KAMENCE« je odprta osmica. Vabljeni!

OSMICA STAREC je odprta, Boljunc 623.

OSMICO je odprl Ušaj v Nabrežini št. 8. Tel. 339-4193779.

OSMICO je odprl v Zgoniku št. 34 Stan-ko Milič. Tel. 040-229164.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A odprla družina Pipan - Klarič. Toplo vabljeni! Tel.: 040-2907049.

PAOLO PAROVEL je odprl osmico v Mačkoljah št. 33. Tel. št.: 040-231572.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5, je odprta osmica. Vabljeni! Tel. 040-229270.

SERGIO KRALJIČ je odprl osmico v Prebenegu št. 99. Tel. 335-6322701.

V REPNU na Rovniku št. 230 so Batkovi odprli osmico. Vljudo vabljeni!

Loterija 7. septembra 2013

Bari	33	26	57	24	80
Capigliari	68	66	21	24	90
Firence	24	46	59	27	69
Genova	10	84	88	70	02
Milan	79	24	14	88	78
Neapelj	69	53	52	40	36
Palermo	89	67	18	41	13
Rim	35	73	27	43	39
Turin	58	34	71	48	73
Benetke	41	66	50	12	56
Nazionale	53	60	58	73	16

Super Enalotto št. 108

	41	55	72	78	83	87	jolly 77	
Nagradni sklad								11.618.949,30 €
Brez dobitnika s 6 točkami								- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami								- €
5 dobitnikov s 5 točkami								59.234,40 €
694 dobitnikov s 4 točkami								435,38 €
29.990 dobitnikov s 3 točkami								19,95 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
3 dobitniki s 4 točkami	43.538,00 €
146 dobitnikov s 3 točkami	1.995,00 €
2.023 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
13.478 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
32.957 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

Primorski
dnevnik

tmedia

EKSKLUZIVNA
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

TRST, Ul. Montecchi 6
GORICA, Ul. Malta 6

Brezplačna št.
800.912.775

Informacije in ceniki:
www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

Osmrtnice, zahvale, sozolja, čestitke in oglase v okvirčku, oglase društev in organizacij v okvirčku, male oglase (proti plačilu)

sprejemamo s sledečim urnikom:

Ponedeljek 10.00 - 14.00
- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Torek - petek 10.00 - 14.00
- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844
- v TRSTU - Ul. Montecchi 6
v GORICI - Ul. Malta 6

Sobota 10.00 - 13.00
- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Naročila morajo imeti priložene naslednje podatke:
ime, priimek, naslov, telefonska številka plačnika, davčna številka naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

Izleti

DANES, 8. SEPTEMBRA, ob 10. uri prireja družba Rogos vodeni ogled v botaničnem vrtu Carsiana v Zgoniku namenjen spoznanju užitnih rastlin prisotnih v botaničnem vrtu in na Krasu. Ogled bo vodila izvedenka Gaia Viola, avtorica knjige o prehranjevanju z divjimi rastlinami. Predstavila nam bo kratek pregled užitnih rastlin in kako lahko kraške vrste uporabimo v kuhinji. Predvideno je le plačilo vstopnine v botanični vrt. Info: ww.giardinobotanicoarsiana.it ali te. št. 333-4056800.

OBČINA DOLINA za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice organizira danes, 8. septembra, pohod »Velika tura po Dolini Glinščice«. Štarta ob 10. uri s Sprejemnega centra Naravnega Rezervata doline Glinščice v Boljuncu. Pohod ni primeren za otroke!

SKD IGO GRUDEN vabi člane in prijatelje na izlet v Kobarič, ki bo v nedeljo, 6. oktobra. Ogleдали si bomo muzej 1. svetovne vojne, interaktivno razstavo o Poti miru in kostnico. Odhod iz Nabežine ob 8.30, povratek v večernih urah. Vpisovanje pri Sergiju Kosmini (040-200123) in v kavarni Gruden.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira avtobusni izlet v Toskano od srede, 9. do petka, 10. oktobra, z ogledom Pise, Siene, Firenc ter lokalne točke. Za informacije in vpis: tel. 040-8990103 (Laura) ali 040-8990108 (Roberta), 8.00-12.30, Tržaška kmetijska zadruga, Ul. Travnik 10, Dolina.

Poslovni oglasi

GROZDJE KVALITETNO, sorte merlot in cabernet sauvignon prodam.

Tel. št.(0)333-91-99-7101

PRODAJAMO mlade kokoši.

00386(0)41584116

UGODNO PRODAJAM kvalitetne SMREKOVE PELETE 240 eur/T in BUKOVA DRVA na paletah 130 eur/paleta.

+38651655822

+38631770410

IŠČEM V NAJEM STANOVANJE, tudi majhno, področje Bazovica, Dolina, Opčine, Prosek.

Cinzia 333-3230236

SLOVENSKO PODJETJE IZ TRSTA išče osebo za šestmesečno delovno prakso. Zaželjene so organizacijske in administrativne sposobnosti ter komunikativnost, odlično znanje slovenščine in italijanščine. Pogoji za prijavo je univerzitetna diploma, na razpis pa se lahko prijavijo tudi absolventi.

Prošnje z življenjepisom sprejemamo na

praksa.ts@gmail.com

do 20. septembra.

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

DAJEM V NAJEM stanovanje v Ul. Fabio Severo, blizu univerze, 3/4 študentom. Tel. št.: 333-5627059.

GOSPA z izkušnjami ter z lastnim prevoznim sredstvom nudi pomoč pri gospodinjskih opravilih enkrat/dvakrat tedensko. Tel. št.: 331-7659986.

KUPIM Spacalove slike, srednje - male velikosti. Tel. 331-1388610.

LJUBITELJEM ŽIVALI podarimo ali prodamo dvomesečnega starega psička, mešane pasme. Tel. 040-229224.

PODARIM malega tigrastega mucka. Tel. št.: 335-8478333.

PRODAM električno pianolo casio CDP-100 za 300,00 evrov in rabljeno otroško sobo flexa (postelja, omara, police in miza) za 700,00 evrov. Tel. 335-7030421.

PRODAM mercedes a 160, letnik marec 2012, prevoženih 15.000 km, črno-metalizirane barve, cena 14.000 evrov. Tel. št.: 040-764682.

PRODAM stanovanje v Trstu (Ul. Rivalto), 3. nadstropje, 60 kv.m., 2 spalni sobi, kuhinja in kopalnica, sončna lega, pogled na občinski vrt, cena po dogovoru. Tel. št.: 040-764682.

PRODAM KNJIGE za 1., 2. in 3. razred liceja F. Prešerna. Klicati na tel. št. 339-6663863.

PRODAM KNJIGE za vse razrede Klasičnega liceja. Tel. št.: 346-7892641.

SAMOSTOJNO HIŠO z lastnim dvoriščem v Boljuncu dajem v najem z možnostjo odkupa. Hiša je opremljena in primerna za 4-člansko družino z otroci. Tel.: 335-8045700.

TRI SIMPATIČNE, mesec in pol stare mucke, podarim. Tel. 334-1384216.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA pedagoške fakultete nudi pomoč pri pisanju domačih nalog in utrjevanju slovenskega jezika osnovnošolskim otrokom in/ali varstvo predšolskih otrok. Tel. št.: 346-1080342.

V SREDIŠČU OPČIN dajem v najem prenovljeno stanovanje. Tel. št.: 338-8028163.

Prireditve

KAPELICA KRALJICE MIRU na Katinari: domačini se bomo zbrali pri sv. maši ob kapelici danes, 8. septembra, ob 9.30. Poleg domačega župnika g. Ropreta, bo maševal tudi upokojeni g. Nadškof Alojz Uran. Obred bosta spremljala domači cerkveni pevski zbor in Mladinski pevski zbor Tončka Čok iz Lonjerja. Toplo vabljeni!

SKD GRAD od Banov obvešča, da bo tradicionalni vaški praznik »Pod kostanj« še danes, 8. septembra. V sklopu vaškega praznika bo na ogled razstava klekljarske skupine Ribice.

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga toplo vabi še danes, 8. septembra, v Gročano na Septembrski vaški praznik in razstavo-sejem tipičnih pridelkov Krasa in Brega. Ples s skupinami Ni panike, Orange juice in Lisjaki, dobro založeni kioski in stojnice z razstavo-sejmom tipičnih pridelkov, ob 17.30 uradni pozdravi in nastop Godbenega društva V. Parma it Trebč.

SKP IN SIK vabita danes, 8. septembra, v Ljudski dom v Podlonjerju, na »Praznik odporniškega gibanja«: ob 18. uri partizanske pesmi, zvečer skupina The Bob O'Lones. Odprtje kioskov ob 18.00.

TABORNIKI RMV prireajo tudi letos, v sklopu spominke svečanosti ob obletnici smrti štirih bazoviških junakov, Danes, 8. septembra, bomo prisotni na osrednji proslavi in počastili padle junake s častno stražo ob spomeniku. Zbirališče ob 14.30 na bazovski gmajni v popolnem kroju. Taboriški srečno!

NARODNI DOM TRST: Na razstavi Fotomorgana v razstavni dvorani Narodnega doma v Trstu predstavljajo svoje serije fotografij mladi slovenski umetniki Uroš Acman, Maja Alibegović, Matija Brumen, Jasna Jernejšek in Špela Škulj. Kustos razstave je Denis Volk. Razstava bo na ogled od ponedeljka, 9., do petka, 20. septembra, pon-pet, 15.30-19.00.

PREDVEČER VILENICE: Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju s Skupino-Gruppo 85 in Slovenskim klubom prireja predvečer 28. Mednarodnega literarnega festivala Vilenica v torek, 10. septembra, ob 19.30 v dvorani G. Costantinides v Mestnem muzeju Sartorio v Trstu. Večer bodo oblikovali Marko Sosič, Florjan Lipuš in Mauro Covacich. Moderatorica bo prof. Veronika Breclj. Srečanje je preddogodek festivala Slovencev v Italiji - Slofest.

SKD IGO GRUDEN vabi na otvoritev razstave Urške Šinigoj v Kavarni Gruden v torek, 10. septembra, ob 18. uri. Umetnico bo predstavila prof. Ani Tretjak.

SKD JOŽE RAPOTEC vabi na ogled komedije »Vse o ženskah« v torek, 10. septembra, ob 20.00 v parku v Prebenu. Nastopa gledališka skupina Kulturnega društva »Brce« iz Gabrovice pri Komnu. Režija: Minu Kjuder in Sergej Verč. Vstop prost. V primeru slabega vremena predstava odpade.

ANPI-VZPI pokrajinski odbor Trst: v petek, 13. septembra, ob 18. uri, bo v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu javno srečanje ob 70-letnici prisilnega vključevanja mladih Primorcev v Posebne bataljone. Posegla bosta zgodovinarica Marina Rossi in pesnik ter akademik Ciril Zlobec. Nastopil bo MePZ Rdeča zvezda iz Saleža pod vodstvom Rada Miliča. V mali dvorani bo od 23. do 27. septembra, med 17. in 19. uro razstava o Posebnih bataljonih v sodelovanju s Knjižnico P. Tomažič in tovariši in z Odsekom NŠK v Trstu.

DRUŠTVO DEBELA GRİŽA VOLČJI GRAD vabi na večer dalmatinskih pesmi v izvedbi Moškega pevskega zbora Vesna iz Križa s tamburaši. Koncert bo v petek, 13. septembra, ob 20.00 na kržadi v Volčjem Gradu pri Komnu. Vstop je prost.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, vabi na ogled razstave »Prva svetovna vojna pri nas« do 15. septembra: sobota in nedelja 10.30-13.00 ter 17.00-21.00; petek 17.00-21.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Info na www.hermada.org in 331-7403604.

SKD IGO GRUDEN iz Nabežine vabi na vodeni ogled razstave ribiškega orodja »Iz zapuščine nabežinskih ribičev«. Ponudba vključuje tudi krajši sprehod po Ribiški poti do razgledišča Oljščica. Obiski (do 5. okt.) so namenjeni šolam, ki naj se za ogled predhodno najavijo. Najava in informacije na št. 347-4033343.

KULTURNO ZDRUŽENJE MARINO SIMIC IN KONZORCIJ SKUPAJ NA OPČINAH Vas vljudno vabita v dvorano ZKB, ul. Ricreatorio 2 na Opčinah na ogled razstave »El tram de Opčina - Openski tramvaj, mojih prvih 111 let« do 21. septembra po sledečem urniku: pon.-pet. 9.00-13.30 in 14.30-17.00, ned. 10.00-12.00, sob. zaprto.

SKD LIPA IN KROŽEK FOTOVIDEO TRST80 sta razpisala fotonatečaj »4 letni časi v Bazovici«. Fotografije morajo biti oddane do 15. oktobra, na naslov SKD Lipa Bazovica - Ul. Igo Gruden 72/1, 34149 - Trst. Pravilnik natečaja je objavljen na spletni strani fotokrožka Fotovideo Trst80 www.trst80.com. Info: 329-4128363 (Marko).

Zapustil nas je naš dragi

Marco Savi (Ketty)

Žalostno vest sporočajo

žena Adolfine, otroci, vnuki, pravniki ter ostalo sorodstvo

Pokojniki bo ležal v petek, 13. septembra, od 9. do 10. ure v mrtvašnici v Ul. Costalunga.

Pogreb z žaro bo v sredo, 18. septembra, ob 15. uri na pokopališču v Križu.

Križ, 8. septembra 2013

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabežina

✝ Prerano nas je zapustil naš dragi

Paolo Vescovi

Žalostno vest sporočajo

žena Barbara, otroci Alex, Valentina in Luisa, mama Marjetica, oče Gianni, sestra Rosanna, nečak Erik ter ostalo sorodstvo

Posebna zahvala zdravnicama Guglielmi in Bartolini za skrb in nego ter osebjem nabežinskega Zdravstvenega okraja. Za zadnji pozdrav bo naš dragi ležal v sredo, 11. septembra, od 11. do 13. ure v mrtvašnici v Ul. Costalunga. Ob 13.30 bo sledila sv. maša v cerkvi v Nabežini in pokop na nabežinskem pokopališču.

Sesljan, Doberdob, 8. septembra 2013
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabežina

Mnogo prezgodaj si odšel, dragi Paolo.

Iskreno sožalje najini hčerki Barbari, vnukom Alexu, Valentini, Luisi in Paolovim staršem

mama Cirila, oče Ivan, sestra Ingrid in sestrična Ija Chandler z družinama

Dragi Paolo, prerano si nas zapustil, a ostal boš vedno v naših srcih.

Teti Zorica in Andreina, strica Pino in Narciso ter bratrance Daniele in Dario

ZAHVALA

Aldo Colja

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin našega dragega.

Svojci

Gropada, 8. septembra 2013

Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Ob slovesu od drage

Amalie Lipušček (Malke)

se iz srca zahvaljujem gospodu župniku Maksu Suardu za spoštljiv pogrebni obred in vsem, ki so temu pripomogli, moškemu pevskega zboru Vesna iz Križa za ganljivo petje, prijateljem, darovalcem cvetja in v dobrodelnih namene, vaščankam in vaščanom, ki so počastili spomin moje mame Malke in ki so mi bili ob strani.

Irene z družino

Križ, 8. septembra 2013

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabežina

ZAHVALA

Sabina Širca

Iskreno in srčno se zahvaljujemo prav vsem, ki so nam izrazili sočustvovanje in na katerikoli način počastili njen spomin.

Marica, Mitja in Ivana

ZAHVALA

Stojan Košuta

Iskrena hvala vsem, ki ste na kakršenkoli način počastili spomin našega dragega.

Družina

Križ, 8. septembra 2013

10.9.2004

10.9.2013

Gunther

Kot zvezde, vedno in povsod si z nama.

Z ljubeznijo mama in Morris Pridružujeta se Dino in Giorgia

3.9.1995

3.9.2013

Zofija Knez por. Zobin

Z ljubeznijo se je spominja

mož Luciano

Mačkolje, 8. septembra 2013

Pogrebno podjetje

na Opčinah, v Boljuncu, v Miljah, v Trstu in v novem uradu v Nabežini, 97

Tel. 040 21 58 318

PO 8. SEPTEMBRU 1943 V NAŠIH KRAJIH

Primorsko in Istro je

MILAN PAHOR

»Prva svoboda« po kapitulaciji Italije

8. september 1943 je važen mejnik v narodnoosvobodilnem gibanju slovenskega naroda. Primorsko ljudstvo je obdobje od kapitulacije Italije do nemške ofenzive poimenovalo obdobje "prve svobode". Osvobojena je bila vsa Primorska razen mest Trsta in Gorice. Fašistična oblast je izginila čez noč. Hkrati se je dokončno uveljavila Osvobodilna fronta slovenskega naroda kot nova slovenska ljudska oblast.

Joža Vilfan, vodilna osebnost narodnoosvobodilnega boja, je pravilno že med vojno zapisal v publikaciji *Leto borb ob Soči* v letu 1944: "Brez predhodnih direktiv in brez možnosti morebitne nove direktive, takoj sporočiti v zadnji kotic Primorske, so krajevni odbori OF, in kjer teh ni bilo, tudi zaupniki OF pričeli takoj nastopati kot predstavniki nove oblasti. V ogromni večini primerov so tudi našli pravo rešitev in povsod jih je narod priznaval."

Razglas o vdaji in vseljuska vstaja

Italija je 8. septembra 1943 zvečer razglasila brezpogojno vdajo svojih oboroženih sil. Primorsko in Istro je zajela vseljuska vstaja. Bila je splet načrtnih in preudarnih priprav, poleg tega pa tudi nenadnih in spontanih odločitev. Osvraženi režim se je rušil, na drugi strani pa je bil nemški okupator še šibek. Res se je zdelo, da je konec vojne blizu.

V julijskih poletnih dneh je kriza fašistične Italije začela dosegati višek. 10. julija 1943 so se vojaki britanske in ameriške vojske izkrcali na južnih obalah Sicilije. 25. julija je fašistični svet izglasoval resolucijo, ki je bila naperjena proti duceju Mussoliniju. Italijanski kralj, ki je želel popraviti ugled savojske dinastije in si pridobiti oporo zaveznikov, je ukazal aretacijo Mussolinija. Istočasno je objavil razglas o oblikovanju nove vlade, ki ji je predsedoval maršal Badoglio.

Padec Mussolinija je ljudstvo sprejelo z navdušenjem. Posebno v mestih so se širile demonstracije. Toda režim maršala Badoglia je razglasil obsedno stanje, ni dovolil obnove političnih strank, prepovedal je manifestacije in stavke. Po obdobju fašistične diktature je nastopilo obdobje vojaške diktature.

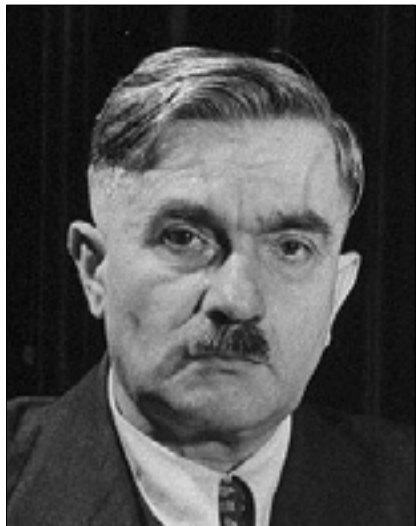
Demonstracije ob padcu fašizma v Italiji so tudi v naših krajih pokazale, da so množice še neorganizirane in nepripravljene. OF je zato naslednje tedne izkoristila za temeljito pripravo na upor.

Domačini so pomagali tudi italijanskim vojakom

Takoj po kapitulaciji je Primorsko in Istro zajela splošna vstaja. Prve oblike vstaje so bile demonstracije po mestih in večjih krajih. V Trstu so se slovenskim aktivistom pridružili italijanski protifašisti, zlasti pa delavci. Bolj pod pritiskom množic, ki so šle na ulice kot pa nagovarjanje partizanskih odposlancev, so morale italijanske oblasti v Trstu, Gorici in drugod odpreti ječe in izpustiti politične zapornike. Tudi interniranci v italijanskih taboriščih smrti so prisilili taboriščne uprave, da so jim straže odprle vrata v svobodo. Tako so iz Italije na Primorsko prihajale množice internirancev, predvsem Slovencev in

Joža Vilfan

France Bevk

Aleš Bebler

Hrvatov, ki so se napatili proti lastnim domovom. Vsem tem revežem so naši ljudje pomagali s hrano, prenočitvijo in obleko. Po drugi strani pa so prav tako naši ljudje s hrano in obleko pomagali italijanskim vojakom, ki so množično zapuščali italijansko vojsko v razsulu ter se hoteli vrniti na domove.

Demonstracije po vsej Primorski

V Trstu so se ljudje zgrnili na ulice in trge, takoj po razglasitvi kapitulacije. Na manifestacijah so vzklikali proti vojni, za svobodo in mir, zlasti pa so zvikali proti fašizmu. Delavstvo in množice so takrat vodili že nekateri vidni aktivisti: Franc Štoka, Luigi Fraušin, Giordano Pratolongo in drugi. Poleg njih je v Trstu že nekaj mesecev ilegalno deloval Branko Babič – Vlado, ki je bil takrat sekretar Pokrajinskega komiteja za Primorsko.

V Gorici so ljudje iz mesta in okolice začeli z demonstracijami 9. septembra 1943. Prvi dan množice niso uspeli prisiliti oblasti, da bi izpustile politične zapornike. Naslednjega dne so se demonstraciji pridružili še ženske in mladi iz Šempetra. Začele so plapolati tudi slovenske zastave poleg delavskih. S skupnimi močmi so tako prisilili oblasti, da so zapornike 10. septembra tudi izpustile.

Podobne demonstracije so bile v drugih mestih in krajih: Vipava, Ajdovščina, Tolmin, Kobarid ipd. Skoraj povsod so uspeli osvoboditi politične jetnike.

Zaplenjeno orožje za partizanski odpor

Silovit val ljudske vstaje je zlasti na podeželju odpravil vse znake fašističnega režima. Vsa Primorska in slovenska Istra sta postali svobodno ozemlje. Ljudstvo je demonstriralo in omagalo slovenskim partizanom razoroževati italijansko vojsko. Na Pri-

morskem je bilo ob kapitulaciji Italije malo oboroženih partizanskih enot. Kljub temu pa so uspeli pridobiti mnogo orožja. Z zaplenjenim orožjem so se začeli oboroževati stari in mladi. V nekaj dneh po kapitulaciji je nastalo okrog 30 novih partizanskih bataljonov. Med njimi je bil tudi italijanski delavski garibaldinski, ki so ga v glavnem sestavljali delavci iz Trziča, Ronk in okolice.

Nemška vojska je začela nastopati, vendar ni še imele na razpolago dovolj čet. Vsekakor so nemške čete vkrakale v Trst že 10. septembra, 11. septembra pa so zasedle še Trzič in Videm. Težje je bilo priti in zasesti Gorico, Reko in Pulj.

Sredi vseljuske vstaje se je 11. septembra 1943 v šoli na Vogrskem ustanovil

Narodnoosvobodilni svet za Primorsko

Narodnoosvobodilni svet za primorsko Slovenijo. Prvi predsednik sveta je postal Joža Vilfan, podpredsednik France Bevk, tajnik pa Aleš Bebler. Vseljuska vstaja je dobila glavo, ki je lahko vodila načrtno politiko in usklajevala dogodke, ki so se z naglico odvijali na teritoriju. Svet je v kratkem izdal celo vrsto odlokov.

Svet se je povezal z osrednjim vodstvom narodnoosvobodilnega gibanja v osrednji Sloveniji. Tako je 16. septembra 1943 Vrhovni plenum Osvobodilne fronte slovenskega naroda sprejel sklep o priključitvi Slovenskega Primorja k združeni Sloveniji. Sklep so objavili v posebnem proglasu.

zajela vstaja

30 novih slovenskih partizanskih bataljonov

Razorožitev italijanske vojske, prido prostovoljcev v enote narodnoosvobodilne vojske, splošna mobilizacija so omogočili nastanek okrog 30 novih slovenskih bataljonov; nove partizanske enote so prav tako nastajale v okolici Trsta, v Istri, v okolici Tržiča, v Furlaniji. Naj navedemo nekaj novih rnot: Južno primorski odred, Severno primorski odred, Zapadno primorski odred, Kraški bataljon, Snežniška ali Brkinska brigada, Tržaška brigada, Istrska brigada, bataljon Simona Gregorčiča, bataljon Andreja Manfrede, še in še bi lahko naštevali.

Partizansko bojevanje zahteva stalno premikanje in kratke spopade. V sklopu vseljidske vstaje pa je prišlo do drugega zanimivega pojava. Okoli Gorice je nastala stalna obrambna črta, ki je dobila ime "goriška fronta". Tam so se bili boji od 11. do 25. septembra 1943. Do preboja fronte je prišlo 25. septembra, ko se je začela nemška vojaška ofenziva proti ozemlju osvobojene Primorske in Istre.

Širok val vseljidske vstaje je bil za nemško oblast popolno presenečenje. Ker je bila Primorska strateško važna za nemško okupacijsko oblast, je prav tam začela s svojo vojaško ofenzivo. Kljub vsem poizkusom nemška oblast ni uspela nikoli zamenjati italijanske okupacijske oblasti. Po drugi strani pa je vseljidska vstaja dala tako velik in nov zagon slovenskemu narodnoosvobodilnemu gibanju, ki ga je v celoti podpiral slovenski človek in narod, da ga ni bilo več mogoče zaustaviti.

Bilo je še mnogo mesecev gorja in krvi, dokler ni v maju 1945 prišlo do osvoboditve izpod fašizma in nacizma. Važna in edinstvena etapa je bila pri tem vseljidska vstaja v septembru 1943 na Primorskem.

Na fotografijah z leve v smeri urinega kazalca: Mobilizacija v partizane septembra 1943; snemanje fešističnih simbolov po 8. septembru; SS enote z Odilom Globocnikom pred tržaško sodno palačo; Mladi partizani; razoroževanje italijanske vojske septembra 1943.

PODPISALI SO JO 3. SEPTEMBRA V KRAJU CASSIBILE NA SICILIJU

Brezpogojna vdaja

Za Badogliovo vlado jo je podpisal general Giuseppe Castellano, za Eisenhowerjev štab pa general Walter Bedell Smith

Na fotografijah: General Walter Bedell Smith podpisuje italijansko vdajo, v civilni temni obleki peti z leve general Giuseppe Castellano; Castellano se rokuje s poveljnikom zavezniške vojske Dwightom Eisenhowerjem; Naslovna stran dnevnika Il Corriere della sera

Brezpogojna vdaja italijanske vojske kot zaveznice Nemčije je bila podpisana 3. septembra 1943 na tajnem srečanju v kraju Cassibile blizu mesta Siracusa na južni Siciliji. S tem aktom je italijanska vojska prenehala sovražnosti do zavezniških sil. Uporabili so besedo »armistizio«, kar dobesedno pomeni premirje, vendar je v resnici šlo za pravo brezpogojno vdajo.

Uradno vest o podpisu je po radiu Alžir oznanil poveljnik zavezniških sil, general Dwight Eisenhower in sicer 8. septembra ob 18.30. Približno uro pozneje je sledil proglas maršala Pietra Badoglija po državnem radijskem omrežju EIAR.

Vdaja italijanske vojske je bila posledica dogajanj zadnjih mesecev na vojnih prizoriščih. Januarja 1943 so se zahodni zavezniki sestali v Casablanci in se dogovorili, da se bodo po uspešnem zaključku kampanje v Severni Afriki izkrcali v Italiji. To je bila Churchillova strategija »ugriza v mehki trebuh« sil osi v okupirani Evropi. Na začetku februarja je sovjetska Rdeča armada sprožila silovito protiofenzivo, medtem ko je nemška armada kapitulirala v Stalingradu. V teku februarja so Rusi pospešeno preganjali Nemce proti zahodu ter osvobodili Kursk, Rostov in Harkov. Ruska armada se potem ni več ustavila vse do Berlina.

6. maja 1943 se je začela zadnja zavezniška ofenziva v Severni Afriki, dan zatem sta bila osvobojena Tunis in Bizerta, 13. maja pa so še zadnje sile osi v Severni Afriki kapitulirale. Junija so zavezniki osvobodili otoke Pantelleria, Linosa in Lampedusa, 10. julija pa se je angloameriška armada z operacijo Husky izkrcala na Siciliji.

Že nekaj časa je bilo jasno, da bodo sile osi izgubile vojno in v Italiji so se krepile sile, ki so se hotele odklopiti od nacistične Nemčije. Nekaj dni pozneje je Rim doživel prvo zavezniško bombardiranje, 25. julija pa je Veliki fašistični svet izrekel nezaupnico Mussoliniju, nakar je italijanski kralj Viktor Emanuel III. imenoval maršala Pietra Badoglija za predsednika vlade, Mussolini pa je bil aretiran in odpeljan na Gran Sasso. Kralj se je pri odstranitvi Mussolinija naslonil na vojsko, kapitalistično buržoazijo in Vatikan, torej sile, ki so bile s fašizmom nezadovoljne zaradi zavezništva s Hitlerjevo Nemčijo, ko so spoznale, da je vojna izgubljena. Strmoglavljenje fašizma je v bistvu bilo državni udar. Badogliova vlada je bila dejansko vojaška diktatura, kajti dejstvo je, da je njegova vojska tudi streljala na demonstrante, ki so po vsej državi zahtevali mir in dejansko odpravo fašizma.

Hitlerjeva Nemčija je na udar

reagirala tako, da je začela preko Brennerja pošiljati v Italijo vse več divizij. Badoglijeva vlada je medtem ves avgust iskala izhod iz vojne, najprej preko vatikanskih posrednikov, potem pa s pošiljanjem odposlancev v britanska diplomatska predstavništva v Španiji in na Portugalskem. Prizadevala si je pregovoriti zahodne sile, da bi prekinile vojno stanje z Italijo, zagotovile nedotakljivost njenih meja in kolonij iz predfašističnih časov, in ohranile monarhično ureditev. To delo je v imenu Badoglieve vlade opravljal general Giuseppe Castellano. Pri tem je Badoglio dobro pazil, da njegovo ime ne bi bilo kakorkoli povezano s porazom Italije, ki je bil tudi formalno že tik pred vrati.

Iz memorialistike visokih častnikov, ki so se tedaj ubadali s tem vprašanjem, je razbrati, da zavezniki niso bili kaj prida evforični nad vsemi temi kolobocijami z zvezi s pogajanjmi Badoglieve Italije, saj so se zavedali, da imajo zmago že zagotovljeno. Njihove sile so se iz Sicilije pripravljale na

naskok navzgor po Italiji in v podpisu vdaje so zavezniki videli pospešitev vojnih operacij za sklepno fazo 2. svetovne vojne.

Zavezniki vsekakor niso pristali na nikakršne zahteve Italije in dejansko je bilo »premirje« prava brezpogojna vdaja. V Cassibilu sta jo podpisala Badogliov pooblaščenec, general Giuseppe Castellano in Eisenhowerjev general Walter Bedell Smith, ki je po vojni postal direktor obveščevalne agencije CIA.

Podpis vdaje je presenetil nepripravljeno italijansko vojsko, ki je za poldrugi mesec doma in v tujini ostala brez direktiv in navodil, kar je povzročilo pravo razsulo in napopisen kaos. Takoj ko sta kralj in Badoglio zvedela, da nemška vojska po podpisu italijanske vdaje naglo prodira proti Rimu, sta s skupino generalov in družinami zbežala v južno Italijo, da bi se izognila nemškemu ujetništvu. Ustavila sta se v Brindisiju, ki je postalo za nekaj časa neformalno glavno mesto države.

OB DANAŠNJI PROSLAVI V BAZOVICI PRVIČ OBJAVLJENO GRADIVO

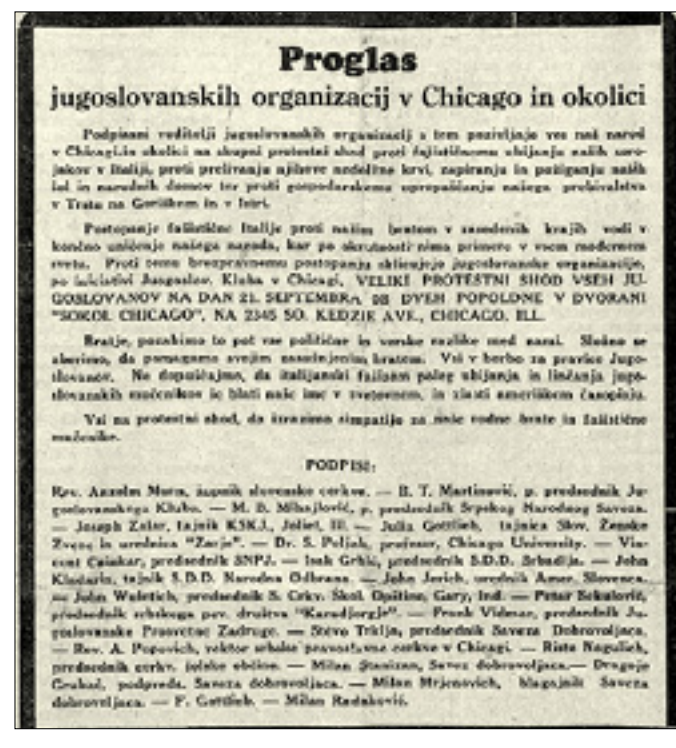
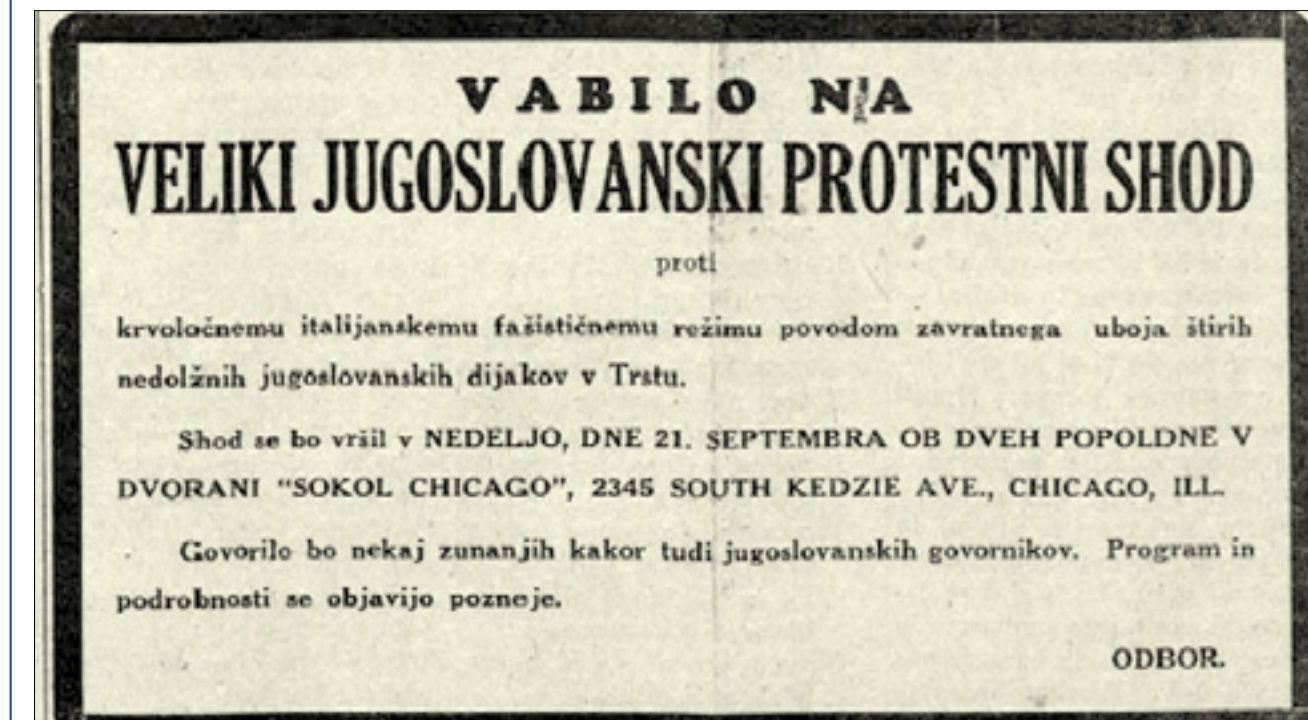
Bazoviški streli so odmevali daleč naokrog po svetu

ALEKSEJ KALC

Leta 1931, ob obletnici prvega tržaškega procesa, so primorski emigranti v Jugoslaviji izdali spominsko brošuro z naslovom Bazovica - 6.IX.1930. V njej so zbrali članke iz mednarodnega tiska, ki je spremljal sodno obravnavo in poročal o odmevih na ustrelitev Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča na bazovski gmajni. Največ člankov je iz čeških in slovaških časopisov, ki so najostreje obsojali dogodek in napadali italijanski režim. Čehi in Slovaki so vse od konca prve svetovne vojne izkazovali posebno občutljivost do usode Slovencev in Hrvatov v Juljski krajini ter jim izražali politično solidarnost. V dneh procesa je praški Lidové Listy priobčil Apel jugoslovanskih emigrantov iz Italije kulturnim narodom. Smrtne obsodbe pa so češko ogorčenje pripeljale do vrelišča in izzvale poulične proteste, ki jih je morala miriti policija. Skupina študentov je v Pragi celo s kamenjem napadla italijansko diplomatsko predstavništvo. V Bratislavi pa se je že dan po usmrtni pojavila zamisel o spomeniku, ki naj bi ga posvetili štirim ustreljenim junakom, in se začela nabirka za njegovo postavitev. Prišlo je tudi do diplomatskega incidenta med Italijo in Českoslovaško, ki ni klonila zahtevam Rima po utišanju javnega mnenja in je v odgovor še stopnjevala svoje tone. K protestom so pristopili tudi nekateri predstavniki vlade, medtem ko je časopisje napovedovalo bojkot italijanskega blaga.

Zgražanja in sovražnih protitalijanskih tonov ni manjkalo niti v avstrijskem tisku, od tirolskega Südtirolerja do dunajskega Arbeiter Zeitung, v švicarskem, nemškem in francoskem ter belgijskem, v katerem je svoj glas dvignila tudi italijanska politična emigracija. O razsodbi posebnega sodišča in fašistični Italiji je neprizanesljivo pisal tudi angleški tisk. V ostrini je izstopal zlasti Manchester Guardian, ki je v imenu liberalnega javnega mnenja brez zadržkov simpatiziral z obsojenci in izjavljal, da "pripadajo tisti kategoriji teroristov...", katerih somišljeniki so položili temelj svobodi in neodvisnosti Italije. Zoper raznarodovanje in tlačjenje so ravnali tako, kakor so svojčas Italijani ravnali proti Avstriji. In fašizem se je zdaj obnašal proti obsojencem ravno tako, kakor se je bila Avstrija obnašala svojčas do Italijanov.

Članki, zbrani v spominski brošuri, predstavljajo le ožji izbor poročanja o procesu in Bazovici, za katera je vladalo velikansko zanimanje in sta imela resnično svetovni odmev. Do ostrih odzivov in demonstracij je prišlo seveda tudi v Jugoslaviji, vendar časopisje o njih iz opornosti ni smelo pisati. Natančno je sicer poročalo iz sodne palače in tudi o ustrelitvi v Bazovici, a brez komentarjev in izražanja stališč. Prinašalo je le odmeve tujega tiska. Kmalu pa se ni moglo več zadrževati in na dan sta prišla prizadetost ter stanje duha, ki ga je obsodba povzročila med prebivalstvom. Žalovanje je vsekakor lahko potekalo v skladu z omejitvami, ki jih je določila oblast. Ta je bila sprva prepovedala vsako obliko manifestiranja, da bi preprečila zaostrovanje že zelo napetih odnosov z Italijo in ji ne bi nudila novih povodov za vojaške grožnje. Neredom pa se je hotelo izogniti tudi, da ne bi zmotili slavnosti ob zamenjavi srbskih vojaških praporov z jugoslovanskimi in inavguracije Karadorđevićeve cerkve-mavzoleja v Oplencu. Ti sta se odvijali prav na dan

ustrelitve v Bazovici ob navzočnosti najvišjih državnih predstavnikov in vojaških delegacij iz vse države. V naslednjih dneh so oblasti vendarle omilile prepovedi in dovolile ter izdale navodila za zalovanje.

Razen v Sloveniji, kjer je še vedno veljala prepoved, so po vsej državi in zlasti kjer so živele večje skupnosti emigrantov iz Juljske krajine, počastili bazoviške žrtve z mašami zadušnicami in komemoracijami. Najmogočnejša je bila v Zagrebu 20. septembra v cerkvi Sv. Marka, v kateri ni bilo dovolj prostora za vse navzoče. Mesto se je bilo že nekaj dni prej odelo v črno, trgovinske izložbe so izpostavile črne trakove, nekrologe ter pozive k udeležbi na žalni svečanosti. Cerkev sv. Marka, pred katero je bil usmrčen Matija Gubec, je bila izbrana simbolično in manifestativno, da bi lahko obred potekal v staroslovenščini, medtem ko je bil v stolnici obredni jezik latinščina. Komemoracija, na kateri je maševal istrski rojak Vekoslav Špinčić, je bila prežeta še z drugo narodno simboliko, od vencev do častnih straž v istrskih narodnih nošah. Udeležili pa so se je, poleg primorskih emigrantov, predstavniki številnih uradnih institucij in navadnih ljudi tudi starši ter bratje in se-

stre Zvonimira Miloša, ki so bili dan po ustrelitvi zapustili Trst in se preselili v Zagreb.

Ogorčenje in žalovanje onkraj oceana

Streli v Bazovici so globoko pretresli in naleteli na ogorčene odzive tudi med slovenskimi in drugimi jugoslovanskimi izseljenci po svetu. Argentina, kamor se je v dvajsetih letih izselilo na tisoče Primorcev, je prav na dan usmrtnitve doživela padec demokratične ureditve in nastop vojaške diktature, ki je ukinila svobodo izražanja in združevanja. Kljub temu so v naslednjih dneh primorski emigranti organizirali protestni shod proti tržaški obsodbi, ki pa ga je policija preprečila. Politična pobuda, ki je prišla od Ljudskega odra, je bila v takih okoliščinah, ko je veljal vojaški red, ki je kršiteljem grozil celo s smrtno kaznijo, zelo tvegana in je imela za društvo ter nekatere člane resne posledice. Nevarnost je zaradi nje pretela celotni slovenski skupnosti, kar je v njenih vrstah povzročilo veliko strahu in hude krvi.

Veliko obsežnejše so bile reakcije izseljencev v Združenih državah Amerike,

kjer so lahko prišle prostodušno do izraza. Tam je živela tudi daleč največja slovenska oziroma jugoslovanska izseljenska skupnost, organizacijsko zelo razvejana in aktivna na vseh področjih javnega življenja. Kljub oceanski razdalji in drugemu državnemu okviru je bila tako imenovana Ameriška Slovenija tesno povezana s Slovenijo v »stari domovini«, ki je bila po prvi svetovni vojni kraljevina Jugoslavija. Šlo je za dva v marsičem različna svetova, za katera pa lahko rečemo, da sta dihala in živela skupaj, kot razodeva bogato izseljensko časopisje. To je podrobno pisalo tako o slovenskih nasebinah po Ameriki kot o dogajanjih v starem kraju. Radi so ga brali tudi v Sloveniji in bili na tekočem o vsem onkraj oceana.

Po prvi svetovni vojni je to časopisje posvečalo posebno pozornost Juljski krajini, tako da so bili bralci dobro obveščeni o razmerah Slovencev in Hrvatov pod fašizmom. Večji listi, kot Glas naroda, Ameriška domovina, Amerikanski Slovenec, Prosveta in Proletarec, so imeli stalne rubrike s značilnimi naslovi kot Vesti iz Primorske, Iz neodrešene domovine, Primorske novice in podobne. Vesti niso povzemali le po agencijah in jugoslovanskem tisku. Informatorje in

Po prvi svetovni vojni je to časopisje posvečalo posebno pozornost Juljski krajini, tako da so bili bralci dobro obveščeni o razmerah Slovencev in Hrvatov pod fašizmom. Večji listi, kot Glas naroda, Ameriška domovina, Amerikanski Slovenec, Prosveta in Proletarec, so imeli stalne rubrike s značilnimi naslovi kot Vesti iz Primorske, Iz neodrešene domovine, Primorske novice in podobne. Vesti niso povzemali le po agencijah in jugoslovanskem tisku. Informatorje in anonimne dopisnike so imeli tudi v Juljski krajini in med primorskimi emigranti v Jugoslaviji. Leta 1929 so spremljali Gortanov proces, naslednje leto pa vse v zvezi z atentatom na Popolo di Trieste in prvimi tržaškimi procesom

Proglas

jugoslovanskih organizacij v Chicagu in okolici

Podpisani voditelji jugoslovanskih organizacij s tem pozivljajo vse naš narod v Chicagu, da se skupaj pripravi shod proti fašističnemu ubojstvu naših vojakov v Italiji, prvi prelitanje njihove krvi, zapiranje in pošiljanje naših mladih in nezrelih deincev ter proti gospodarskemu ustranjenju našega prebivalstva v Trstu na Gotičem in v Istri.

Postopanje fašistične Italije proti našim bratcem v zasedenih krajih vodi v končno uničenje našega naroda, kar po skrajnosti nima primere v vsem sodobnem svetu. Protij temu brezpravnemu postopanju oblikujejo jugoslovanske organizacije, po lokalni Jugoslavici, Kluba v Chicagu, VELIKI PROTESTNI SHOD VSEH JUGOSLOVANSKIH NA DAN 21. SEPTEMBRA, OB DVEH POPOLDNEH V DVORANI "SOKOL CHICAGO", NA 2345 SO. KEDZIE AVE., CHICAGO, ILL.

Bratje, pozivljamo te pot vse politične in verske stranke med nami. Skleni se sklopiti, da poskušamo, da Italijanski fašizem poleg ubojstva in izsiljanja jugoslovanskih vojakov in mladih ne bi imel v svetem, in zlasti američkem časopisju.

Vsi na protestni shod, da izrazimo simpatije za naše rodbne brate in fašistično maščobo.

PODPISI:

Rev. Anzelm Mura, župnik slovenske cerkve. — B. T. Martinović, p. predsednik Jugoslovanskega Kluba. — M. B. Mišljenović, p. predsednik Srpskog Narodnog Saveza. — Joseph Zalar, tajnik KSKJ, Joliet, Ill. — Jula Gotiček, tajnica Slov. Zenske Zveze in urednica "Zavje". — Dr. S. Poljak, profesor, Chicago University. — Vincent Čauškar, predsednik SNPJ. — Isak Grčki, predsednik S.D.D. Srbovija. — John Ključar, tajnik S.D.D. Narodna Odbrana. — John Jerich, urednik Amer. Slovenca. — John Waletich, predsednik S. Crkve, Skot. Opštine, Gary, Ind. — Petar Sekutorič, predsednik srbskega prv. društva "Kardorđević". — Frank Vidmar, predsednik Jugoslovanske Prosvetne Zadrage. — Savo Trkija, predsednik Saveza Dobrovoljaca. — Rev. A. Popovič, voditelj verskega društva cerkve v Chicagu. — Rista Naguljak, predsednik cerkve, istaše obšine. — Milan Španjan, Savez dobrovoljaca. — Drugače Grubal, podpred. Saveza dobrovoljaca. — Milan Hrižnovič, blagajnik Saveza dobrovoljaca. — F. Gotiček. — Milan Radaković.

V imenu

zaslužjenih bratov

Prvi tržaški proces je vsekakor pomenil prelomnico v odnosu izseljencev v Ameriki do vprašanja Slovencev in Hrvatov v Juljski krajini. Leta 1929 so obsodbo proti istrski veji tajne organizacije in Gortanovo usmrtnitve v izseljenskih skupnostih spremljali z besedami žalovanja in

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

IZVRŠITEV SMRTNE OBSODBE V BAZOVICI PRI TRSTU

ŠESTINPETDESET LAŠKIH JUNAKOV ODDALO SMRTNE STRELE NA ŠTIRI SLOVENCE

Streljalo je 56 vojakov, razved je bil na vse strani...

Trst, 6. septembra. — Danes rjstaj so bili ustreljeni štiri Slovenci, ki so bili sinovi obsojenca, žek da so mnogi ranjeni proti ministrskemu poveljstvu...

Povsod so bili odvedeni na večabala pri Bazovici nad Trstom.

Ob jutrnji sori so jih privzeli na stolo, nekaj je najprej povedal »Ogenj! Ustreljeni so bili v letih.

To je leta 1860 (trajajo obala), da se je na to mesto zavila smrtna obsodba.

Zakon dobo, saj bodo tako kaznovani vsi oni, ki strelajo kralja in članov kraljeve družine po življenja.

Ustreljenje se je zavilo z velikim vojaškim potopom.

Navez je bil 15. italijanski bataljon. Točno ob petih so se pojavili člani poveljnega tribunala, to je vodilo sodišče. Okoli okoliščinskih komandov je stalo šestdeset moških fašističnih vojakov.

Ob trideset na tvoj je bilo sedem poveljnih »Ogenj! Streljalo je 56 moš. Opeljeni so hoteli obsojenca proti kralju mladi, toda poveljniči izklopa armadnega zlova ni hotel poslati prodaja v Rim.

Imad namenjajih obsojenec sta bila namno dva opoščena, ostali so pa dšali stolet napreke kani, nekateri do trideset let.

Najbolj žal je bila obsojena otroška Sofija Kerže.

Kot voditelj avrotaikov je bil enašen Francisco Marsili.

On in Valentin sta baje nameravala usmrtiti Mussolinija.

OSTANKI ANDREE JEVE EKSPEDICJE

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

Švedska letalca, ki so jih našli v bazovici...

NAPADI NA ANGLEŽE PRI PEŠAVARJU

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

Na angleški strani je podoben...

VOJAŠKA VSTAJA V BUENOS AIRES

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

Arenada strastnoljubna vlad...

KRVOPRELITJE V S. SEBASTIANU

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

Politično se je v sponah...

2000 MRTVIH VSLED ORKANA

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Zabavljalo, hči in hči...

Advertisement for 'LEVIATHAN' and other products.

Advertisement for 'Z ŽIVINSKE RAZSTAVE' featuring a dog.

Advertisement for 'AMERIKANEC ZAVEL V VARTIKANU'.

Advertisement for 'IZPLAČLA V AMERISKIH DOLARIH'.

se je tudi tu pojavila ideja o spomeniku v Ljubljani in bralci so pošiljali časopisom prispevke...

Namen shodov je bil protestirati zoper Italijo in fašizem, predvsem pa opozoriti ameriško javnost na vprašanje Slovencev in Hrvatov v Julijski krajini.

To pa ni bilo lahko, ker so ZDA po izkušnji prve svetovne vojne težile k ograjevanju od evropske scene, ker fašizem v ameriških očeh ni vzbujal še takega odpora kot kasneje in so fašistične ideje vzbujale simpatije tudi ameriških konservativnih krogov...

Organizatorji protestnih shodov so si zato prizadevali pritegniti pozornost s tem, da so na shode vabili in pridobivali predstavnike ameriških političnih oblasti. V tem so se posebej potrudili in najbolj uspeli v Forest Cityju v Pennsylvaniji. Shod je potekal večinoma v angleščini. Začel se je s pesmijo America in govorom slovenskega župnika, ki je ameriškim gostom orisal problematiko Julijske krajine...

Čitek ob mlačnosti ob taki narodni tragediji so socialistično usmerjeni časopisi in pisci zavračali, sklicujoč se na resolucijo o boju zoper fašizem, ki jo je bila sprejela Jugoslovanska socialistična zveza že julija 1930. Izjavljali so tudi, da niso nasprotovali shodom, vendar bi morali ti biti izraz racionalne politične misli in ciljati na res vplivne misleče ameriške kroge...

Razdeljeni duhovi Slovenski kot tudi hrvaški in srbski izseljenci so v ZDA reproducirali mnoge organizacijske oblike, ki so jih poznali že v stari domovini...

Polemike so se vžgale že po čikaški manifestaciji in se nato vleklo več tednov. Zadevale so organizacijo in oblike protesta, predvsem pa vsebine in stališča, izražena na shodih. Katoliški časopis Ameriška domovina se je sarkastično spraševal, kako to, da med sklicatelji shoda ni bilo Jugoslovanske socialistične zveze...

Ne glede na vse to, se je Bazovica tudi med izseljenci v Ameriki vgradila v kolektivno zavest in naslednja leta so se je na razne načine spominjali skupaj s požigom tržaškega Narodnega doma in rapsalsko pogodbo. Nastopala je v literarnih spisih, v časopisnih člankih, nanašajočih se na Primorsko, včasih so ji ob obletnicah posvečali maše, komemoracije in odrske predstave...

sočustvovanja s tlačnimi rojaki v domovini. Strelji v Bazovici pa so zdramili politično zavest ameriške Slovenije in ameriške Jugoslavije, ki sta se sedaj čutili poklicani k organiziranemu in angažiranemu političnemu nastopu.

Tako so se od sredje septembra pa vse do decembra 1930 po izseljenskih naselbinah kar vrstili protestni shodi: v New Yorku, Chicagu, Clevelandu, Milwaukeeju, Pittsburghu, Forest Cityju v Pennsylvaniji, Sheboyganu v Wisconsinu, Pueblu v Coloradu, Barbetonu v Ohiju in še drugod. Prvi veliki shod so organizirali v Chicagu, kjer je živila ena največjih slovenskih skupnosti in so domovale mnoge zgodovinske izseljenske organizacije v ZDA.

Drugi in najodmevnejši shod je bil teden kasneje, 28. septembra, v Clevelandu, slovenski državljan v ZDA. Cleveland, v zvezni državi Ohio, je bil največja slovenska naselbina v Ameriki in za Ljubljano ter Trstom tretje največje »slovensko« mesto. Tudi tu je shod sklical Ju-

goslovanski klub, ki je pozval na pripravljani sestanek »predsednike in tajnike društev in klubov jugoslovanskega naroda«. Shod je bil v znamenitem Slovenskem narodnem domu na St. Claire Avenue in udeležilo se ga je kakih 3000 ljudi, ki so prišli z organiziranimi prevozi tudi iz okolice mesta. Besedo so imeli razni govorniki, prvi pa je simbolično nastopil Primorec Marjan Urbančič s pričevanjem iz prve roke o življenju v Julijski krajini in zahtevu po maščevanju bazoviških žrtev in vseh trpečih bratov. Za njim so se zvrstili Srb Mirko Solić z izrazi solidarnosti s Slovenci in Hrvati v Primorju, hrvaški duhovnik Relić z obsodbo okrutnosti fašizma, Matt Petrovič s pozivom ameriškim Jugoslovanom, da v imenu ameriške deklaracije o neodvisnosti, svobode in enakosti stopijo v bran zaslužnih bratov v Italiji. Na oder so nato stopili še drugi govorniki, med katerimi Janko Rogelj. Ta je prebral spomenico Sokola o ustanovitvi »trajne organizacije jugoslovanskega naroda v Ameriki«, ki bi v imenu vseh organizacij izseljenec informirala ameriško javnost o razmerah v Julijski krajini in zavračala italijansko propagando. Z odobravitvijo te resolucije je tako nastala Narodna odbrana v ZDA. Navzoči na shodu so nazadnje sprejeli še memorandum, ki ga je Narodna odbrana poslala ameriškim oblastem in časopisom. Da bi promovirali včlanjevanje v Narodno odbrano, so na začetku decembra v Ameriškem domu Ivana Cankarja priredili »Primorski dan« z uprizoritvijo Bevkove igre Kajn. Z zaslužkom od vstopnine so krili stroške septembrskega shoda in ustanovili fond za delovanje organizacije v prid manjšine v Italiji.

Drugi, manjši shodi, so se odvijali po podobnih tirnicah in povsod so spre-

jemali tudi resolucije ter pozive, naj se dvigne glas zoper fašizem, ki so jih pošiljali ameriški vladi, na razne politične naslove, Društvu narodov, časopisom in tujim diplomatskim predstavništvom, med katerimi italijanskemu. Na nekaterih so nastopile ugledne osebnosti kot na primer v Pittsburghu, kjer je spregovoril svetovno znani in v ZDA zelo cenjeni znanstvenik, profesor na Columbia University Mihajlo Pupin. Povsod so bili zraven tudi priseljenci iz Primorske, zlasti v Milwaukeeju, kjer si je kot prvi prizadeval za organizacijo protesta Frank Čanček, sorodnik Frana Marušiča, ki se je bil malo prej vrnil z obiska v starem kraju. Shod v Sheboyganu v državi Wisconsin se je odvijal v Hrvaškem narodnem domu, v Barbetonu v Ohiju v dvorani Domovina, ponekod so se slovenskim, hrvaškim in srbskim priseljencem pridružili Čehi, med gosti pa predstavniki ameriških oblasti in političnih organizacij. Povsod so donele domoljubne pesmi, zlasti Jenkova Buči, buči morje Adrijsansko, ob navzočnosti ameriških predstavnikov pa tudi ameriška himna.

Vsi shodi so imeli izrazito jugoslovanski značaj in organizatorji so si močno prizadevali, da bi izpadli kot izraz sloge med jugoslovanskimi narodi. To željo so izrecno izražali v vabilih k sodelovanju in pozivali k premostitvi starih zamer ter nasprotij. O prvem, čikaškem zboru moremo tako v nekem časopisu brati, da ni šlo zgolj za protestno manifestacijo, ampak tudi »za zedinjenje jugoslovanskih plemen v en narod«, ki so ga sovražniki hoteli razdvajati. Nekatera nenamerna odstopanja od te linije in poudarki slovenstva s strani krajevnih časopisnih dopisnikov so takoj naleteli na neodobranje in vabila k nastopanju v duhu jugoslovanstva. Ze ob prvih shodih

Pravijo mu večje, vendar ni največje. Jezero namreč. V Italiji. Lago Maggiore in še kaj je bil vabljen naslov tretje, časovno najbolj omejene in letošnje zadnje potovalne pobude, ki jo je agencija Aurora tokrat pripravila za naše naročnike in bralce. Natančneje za člane Zadruga Primorski dnevnik in vse ostale prijatelje našega časopisa. Jezero Maggiore sodi – povsem upravičeno – med velike italijanske turistične atrakcije, pa če je največje ali ne. Po velikosti ga prekaša Gardsko jezero, ki se z njim kosa tudi glede privlačnosti, kulturno-zgodovinskih znamenitosti in drugih atrakcij. Nesmiselne razprave, katero je lepše oziroma obiskovalcu nudi več užitek, ne bi odpirali. Velja pa poudariti, da je predel jezera, na katerega so sila ponosni v zahodno-severni Italiji, vreden ogleda. Še smotrneje bi bilo se ob njih zadržati več časa, saj v lepih in skrbno urejenih krajih na bregovih jezer v raznih letnih obdobjih prirejajo kvalitetne in zanimive prireditve. Navadno pa se je treba zadovoljiti s precej bežnim ogledom, ki pa porodi željo, da bi se tja ponovno vrnili. In rahla nepotešenost je navadno odlična spodbuda za obujanje prijetnih spominov in načrtovanje ponovnih raziskovalnih potepov.

Proti jezerom

Odkrivanje Jezera Maggiore in še česa je bilo na vrsti od 23. do 26. maja. Pravzaprav je bil «dodatek» kar zajeten: pred prihodom na jezero, ki si ga Italija deli s Švico, se je avtobus z izletniki zausstavil v s soncem osvetljenem Milanu, ob zaključku pa v še bolj sončnem Bergamu.

centru, kar sodi v splošno turistično ponudbo, lahko kogar koli prepriča, da današnja metropola zakriva veliko zanimivih dragocenosti. V ožjem centru so posejani pomniki različnih obdobjih, v katerih je Milan še posebej blestel. Obve-

zne postaje, vsaj za prvi ogled, so seveda grad nekdanjih mogočnih plemičev Sforza z raznimi muzejskimi zbirkami, ki priča o pomembnem renesančnem mestu; sloviti Duomo, najimpozantnejši gotski spomenik, kateremu s prepotrebni posegi vračajo nekdanji sijaj; pa tako imenovana Kraljeva palača (Palazzo reale) v neoklasičnem slogu, v kateri prirejajo odmevne razstave; in seveda znana galerija Vittorio Emanuele II iz druge polovice 19. stoletja, pod umetelno izdelano streho katere se bahajo prestižni

V pomirjujočem objemu narave, v vznemirljivem stiku z zgodovino

Vmes je bil še «skok» do manjšega Jezera Orta s plovbo po njem. Program je bil, kot je sicer običaj za potovanja, ki jih dnevnik – sedaj pod «pokroviteljstvom» Zadruga PD – pripravlja za svoje zveste bralce, dokaj natrpan. Opozorjanje na vremenske prilike in neprilike, kar sodi v «železni repertoar» udeležencev kakršnikoli potovanj, pa je tokrat zelo na mestu. Verjetno smo že pozabili, ampak proti koncu letošnjega maja je bilo neobičajno mraz. Dežja je bilo za obdobje nadpovprečno, da o snežnih padavinah ne govorimo. Vendar pa smo udeleženci potovanja do Jezera Maggiore lahko na lastni koži preverili, da so priljubljena «jezera», kot jih skupno ljubkavalno imenujejo prebivalci tistega širšega območja, glede na podnebje res mediteranska oaza v subalpskem prostoru. Malo smo se sicer zmočili in premrazili, v impozantnem hotelu v Stresi družinske družbe Zacchera so tudi zakurili, ampak hujšega ni bilo. Vse naokoli je padal dež, vrhove bližnjih visokih gor je pobelil sneg, mi pa smo lahko sproščeno uživali v našem programu. Ni kaj, v promocijskih geslih je kanček resnice!

Milan je zanimiv

V vseh ozirih glavnem mestu Lombardije smo se ustavili le nekaj ur. Čeprav Milana ne uvrščajo v ožji izbor italijanskih «umetnostnih skrinj», si zasluži pozornost tudi s kulturno-umetniškega vidika. Kratek sprehod pod strokovnim vodstvom po strogem zgodovinskem

lokali in trgovine; in že si na trgu pred palačo Marino, današnjim županstvom, ki mu nasproti stoji pred nedavnim obnovljena vsem poznana Scala. Teater, na katerega so Milančani izredno navezani, so gradili v zadnjih desetletjih 18. stoletja, ime pa so mu nadeli po cerkvi S. Maria della Scala, ki je bila nekoč tam. In na Trgu Scala se pravzaprav sprehod že konča. V eno smer greš lahko proti Breri, ki privablja s številnimi umetniškimi galerijami, predvsem pa z izjemno Pinakoteko. Mimogrede: pobudo zanjo je dala cesarica Marija Terezija. V drugo smer, mimo svetovno znanega opernega gledališča, ki so ga tudi postavili pod Avstro-Ogrsko in se zaradi tega – pravijo zlobni jeziki – lahko ponaša z dobro akustiko, in ob mondeni galeriji pa vas ulice pripeljejo v trgovsko-finančni center, ki je ob združevanju Italije označeval najpomembnejše gospodarsko mesto.

Jezero na upravno-državnem razpotju

Največje je Gardsko, Jezero Maggiore pa drugo. Kot že rečeno, po velikosti: skupno zasega površino 216 kvadratnih kilometrov, v dolžino meri 65 km, v širino od 2 do 4,5 km, leži na nadmorski višini 193 m, 372 m pa označuje največjo globino jezera. Uvrščajo ga med jezera ledeniškega nastanka, skozenj teče reka Ticino, vanj pa pritekajo še druge reke in potoki. Jezero bogatijo tudi otoki, med temi so najbolj znani Boromejski, ki

ležijo ob zahodnem bregu. Z upravnega vidika je to podolgovato jezero v daljši smeri jug-sever razdeljeno med Italijo in Švico, pravzaprav tej državi pripada nekakšna severna konica, v prerezu vzhod-zahod pa je razpeto med Lombardijo in Piemontom. Dejansko gravitira na Milan, ki je med velikimi mesti najbližje in s katerim so kraji na bregovih jezera najbolje povezani.

Jezero Maggiore, ki mu pravijo (oziroma so mu pravili) tudi Verbano, pa se lahko ponaša z zavidljivim primatom: ob njegovih bregovih so čudoviti parki. Drugod jih ni toliko in niso tako lepo urejeni. V italijanskem okviru je to nadvse pomemben in zavidljiv podatek. Zasluge za domiselno urejene zelene površine ima seveda v začetni fazi ugodno podnebje, v naslednji pa človeška roka. Tudi v tem primeru ni bila krajevna, temveč prej tuja. Skratka v ureditev parkov so veliko dobre volje, sredstev in znanja vložili tujci, ki so se zaljubili v ta «subalpski raj». Med takšne kreativne zaljubljenice nedvomno sodi oficir njegovega velikobritanskega veličanstva Neil Mc Eacharn (1884-1964), doma iz Škotske, ki je leta 1931 od grofice Sant'Elia odkupil obsežno posestvo v

kraju Pallanza (občina Verbania) z namenom, da ustvari park po angleškem vzorcu. V njem so tudi uredili razne «ekotsične koticke» z rastlinami, ki so jih prinesli z raznih koncev sveta. V tem umetno ustvarjenem rajskem predelu je Mc Eacharn tudi želel biti pokopan, park Vile Taranto pa sedaj upravlja posebna fundacija. Lepo urejen park, po katerem se lahko sprehodiš tudi pod strokovnim vodstvom, privablja številne obiskovalce. Sicer pa na Jezero Maggiore tradicionalno prihajajo množice tujcev, ki si polnijo oči z lepoto kraja. Tudi «Milančani», kot domačini radi pravijo vsem, ki niso iz tistih krajev, so izredno navezani na to, kot na druga jezera na tistem območju. Veliko znanih rodbin in posameznikov se ponaša z lepimi hišami, spremenjene razmere in gospodarska kriza pa so načele nekaterih gosposke rezidence, vzdrževanje katerih je zelo zahtevno.

Plemiči »gostijo« turiste

Nekoč so bile samo za izbrance, zdaj so odprte vsem. Plemiške rezidence. Ne-

kdanji in tudi sedanji izbrani gosti so to v dobesednem pomenu besede, ostali – turisti – morajo za ta «privilegij» plačati. Kot marsikje po svetu so se tudi člani

slovite plemiške rodbine Borromeo, lastnice Boromejskih otokov in še marsičesa drugega na Jezero maggiore in ki je povezana s številnimi kraljevimi družinami, odločili, da nekatere svoje gradove z vrtovi proti plačilu odprejo za obiskovalce. Tovrstni ekonomski nadgradnji so dodali tudi posodobljeno strategijo povezovanja z drugimi pripadniki današnje vladajoče elite: «dekleta» Borromeo, sicer iz drugega in ne iz prvega kolena, se pravi, da niso hčere sedanjega grofa, kot so podčrtali domačini, se «primerno» in medijsko odmevno možijo. In te veliki mondeni dogodki se odvijajo na Boromejskih otokih. Točneje na otoku Bella, ki je v originalu Isola Bella. Ne zato, ker bi bil ta otok najlepši, to sicer tudi je, temveč zato, ker je Karel III. Boromejski leta 1630 otok z vsem, kar so zgradili na njem, posvetil svoji ženi Isabelli. Isola Isabella je potem postala Isola Bella. V stoletjih se je na tem otoku marsikaj spremenilo, danes pa si obiskovalci lahko ogledajo nadvse zanimiv

Besedilo in fotografije Breda Pahor

grad s presenetljivimi terasastimi vrtovi. Ob tej lepotici, ki jo zvečer razsvetlijo in se vam prikazuje kot nekakšen začaran grad sredi jezera, pripadajo boromejski

rodbini še drugi otoki. Med temi je tudi tako imenovan Ribiški otok, na katerem se ne preživljajo več z ribolovom, temveč s turizmom. Tipične hiše so preuredili v hotelčke, restavracije in prodajalne s spominki.

Od posvetne do (nekdanje) cerkvene posesti

Zahodno od Jezera Maggiore leži manjše Jezero Orta. Ločuje ju pas, ki je bil nekoč tesno posejan z industrijsko-obrtniški obrati. Nekateri so propadli, drugi so se odselili daleč proti vzhodu, tja, kjer je delovna sila cenejša, maloštevilni vztrajajo. Jezero Orta je bolj zadržano od svojega vpadljivejšega soseda. Ne samo zaradi velikosti: zavzema površino 18,2 kvadratnega kilometra, v dolžino meri 13,4 km, v širino pa največ 2,5 km. Menijo, da gre za ostanek veliko večjega jezera, ki je nastalo po zadnji ledeni dobi, nato pa se postopoma zmanjšalo. Tudi življenje ob njem je bilo manj svetovljansko kot ob več-

jem sosedu. Če je namreč na Jezeru Maggiore utrip določalo plemstvo, je na Jezeru Orta vladala Cerkev, v konkretnem novarska škofija. Na malem otoku sv. Julija, poimenovanem po svetniku, umrlem leta 400 po našem štetju, ustanovitelju tako imenovane civilizacije Cusia (tudi jezero so nekoč tako imenovali), stoji z zgodovinskega in umetniškega vidika zanimiva bazilika, blizu nje pa še mogočna škofovska palača in samostan. Do otoka redno vozijo linijske ladvice in je množično obiskan. Ob nujnem postanku na otoku z obveznim ogledom stare cerkve številne obiskovalce čaka še sprehod po mičnem kraju Orta San Giulio, ki sodi v seznam najlepših italijanskih malih mestec. Središčni del sodi še v srednjeveško obdobje, medtem ko je južnejši, najelegantnejši, nastal v 17. stoletju, najpreprostejši je severni, ki se vije v hrib. Kot veliko tovrstnih krajev je tudi ta, ki je zelo skrbno urejen, postal nekakšna turistična izložba, kar pa mu ne jemlje čara. Ob jezeru, ki leži na nadmorski višini 290 metrov, se nizajo še drugi prijetni kraji manj izrazite arhitekturne zasnove.

Dvodelnno mesto

Zgoraj starejši zaselek, spodaj novejši. Ta obrazec se večkrat ponavlja, ven-

dar malokrat tako atraktivno kot v Bergamu. S turističnega vidika je seveda privlačnejši stari del mesta, ki so ga iz varnostnih razlogov zgradili na hribu. Veliko kasneje in v povsem spremenjenih okoliščinah se je novejši razvil in se še razvija na ravnini. Danes se lahko iz spodnjega mesta, Bergamo bassa, v zgornje, starejše, Bergamo alta, zapeljete po cesti, veliko zanimivejši in tudi hitrejši pa je «dvig» z vzpenjačo. Z uporabo tega javnega prevoza, ki se ga poslužujejo tudi domačini, se v bistvu začena turistični ogled tega edinstvenega mesta na robu lombardske nižine.

Starejše mestno jedro Bergama sodi med tista presenetljivo lepo ohranjena, ki so nekakšen muzej na odprtem. Že sprehod po mestnih uličicah in trgih je zadosten razlog za postanek. Vsaj malo izčrpnější ogled vsebuje tudi najznačilnejše cerkve in posvetne palače. Bergamo, nekdanja svobodna občina, še hrani pomnike iz srednjeveškega obdobja, ko se je mesto povežalo z drugimi v Lombardsko ligo in se borilo proti Frideriku I Barbarossi. Iz tega obdobja so stara občinska palača, imenovana della Ragione in cerkev sv. Marije Velike z bogato notranjostjo in brez glavnega pročelja. Mesto je nato prešlo pod oblast milanske rodbine Visconti, kasneje pa pod Serenissimo. Pod beneško republiko je bilo vse do leta 1796, vendar pa so beneške tipične motive v glavnem dodajali krajevnim. Veliko kulturnih spomenikov je iz obdobja Rinascimenta, tako da je spoj srednjeveških in kasnejših zgradb svojstven in posebno dražljiv.

Čaru starodavnih spomenikov so turistični delavci znali dodati odlično «vabo» tipičnih jedi, tako da se lahko povsem potešen posloviš od Bergama. Za nas se je z njim končala tudi naša tokratna potovalna dogodivščina.

GORICA - Univerze se pripravljajo na novo akademsko leto

Študentska populacija se bo letos še povečala

Medtem ko beležijo v zadnjih letih na državni ravni padec števila vpisov na univerze, se lahko Gorica ponaša z nasprotnim trendom. Čeprav mesto ne razpolaga z lastno, goriško univerzo, sta pola Videmske in Tržaške univerze uspešna, z letošnjim akademskim letom pa se bo v mestu pojavila še zanimiva novost, in sicer Visoka šola za jezikovne posrednike CIELS iz Padove. Ta bo namreč s svojim triletnim programom za jezikovne posrednike dodatno obogatila goriško univerzitetno ponudbo, povečala pa bo tudi študentsko populacijo.

»Jutri, 9. septembra, bo potekal vstopni izpit, saj lahko v prvi letnik sprejmemo največ 150 študentov. Rezultati bodo objavljeni že v sredo. Šola CIELS daje velik poudarek učenju tujih jezikov. Prvi tuj jezik bo obvezno angleščina, kot drugi tuj jezik pa bodo študentje lahko izbrali tudi slovenščino ali kitajščino,« pojasnjuje direktor Visoke šole Simone Borile. Predavanja bodo potekala v vili Ritter v Stražcah, bodoči jezikovni posredniki pa bodo lahko zbirali med tremi različnimi specializacijami, in sicer med smerjo za afro-orientalske jezike, kriminologijo in diplomatskimi vedami. Diplome triletnega študija na šoli CIELS so enakovredne diplomam, ki jih izdajajo javne univerze po zaključenem študiju za jezikovno posredovanje. »Na vstopni izpit se je prijavilo kar lepo število študentov, nekateri tudi iz sosednje Slovenije, tako da smo s prvimi rezultati zelo zadovoljni,« zaključuje Borile.

Diplomska smer za mednarodne in diplomatske vede Tržaške univerze, ki domuje v Ulici Alviano, ima v Gorici sedež že veliko let. »Letos smo zabeležili približno deset-odstotni padec v številu vpisov. Rezultat ni slab, če pomislimo na vsedrjavne statistike,« pravi direktor goriškega pola Tržaške univerze Piergiorgio Gabassi in dodaja, da so »goriške diplomatske vede zelo privlačne za cel italijanski polotok, tako da prihaja tretjina študentov iz dežele, ena tretjina iz Triveneta, zadnja tretjina pa iz ostalih predelov Italije. Število študentov iz tujine, predvsem iz Balkana, pa v zadnjih letih močno pada«. Študentje diplomatskih ved pa lahko računajo na odlično pripravo, ki jo še posebno cenijo na Farnesini. V petek so med drugim na univerzi potekale selekcije za master na Goriškem raziskovalnem inštitutu za pogajalstvo, ki iz leta v leto vzbuja vse večje zanimanje. Gabassi poudarja, da je Gorica odlično okolje za študente, predvsem zaradi gostoljubnosti mesta. »Poleg tega pa je goriški študentski dom eden izmed najlepših v Italiji.«

Tržaško univerzo zastopa v Gorici v zadnjih letih tudi fakulteta za arhitekturo. »Na vstopni izpit, ki bo potekal v torek, 10. septembra, se je prijavilo že 127 kandidatov, razpoložljivih mest pa je 100. V bistvu je število vpisanih podobno lanskemu, kar je zelo spodbudno glede na to, da so arhitekturne fakultete v Italiji zabeležile 37-odstotni padec,« pravi ravnatelj fakultete za arhitekturo Giovanni Fraziano. Z novim šolskim letom se bodo v Gorico preselili študentje vseh pet letnikov arhitekture, tako da

GORICA - Mnenja univerzitetnih študentov

Z organizacijo precej zadovoljni, z »mrtvilom« v mestu mnogo manj

ALEXANDRA
STOCCA

MATEJ DORNIK

Med goriškimi univerzitetnimi študenti je tudi nekaj predstavnikov slovenske narodne skupnosti v Italiji. Medtem ko je bil pred leti vpis na fakultete s sedežem v Trstu, Vidmu ali Ljubljani skorajda obvezen, postaja v zadnjih letih goriška študijska ponudba vse bolj privlačna za študente.

Med temi je dvaindvajsetletna Ilenia Cassanelli iz Barkovelj, ki se v Gorico vsakodnevno vozi z avtomobilom. »Vlaka se ne poslužujem, ker bi drugače težko usklajevala študij z urniki treningov na Kontovelu,« pravi Ilenia, ki obiskuje fakulteto za stike z javnostmi Videmske univerze. »Goriški univerzitetni pol dobro deluje, čeprav se pozna, da ni central-

na univerza, saj je goriški sedež zelo majhen. Vse pa se mi zdi lepo urejeno«. Ilenia je med drugim poudarila, da v Gorici ni zaznati prevelikega študentskega življenja, pravo menzo pa nadomeščajo popusti v določenih lokalih in restavracijah.

Triletni študij na filmski smeri DAMS zaključuje dvaindvajsetletna Tržačanka Christine Abrami, ki stane na Vrhu. »Na naši fakulteti nas je zelo malo, tako da se vsi poznamo. To je zelo koristno predvsem pri izmenjavi zapiskov. Tudi profesorji so vedno na razpolago za pojasnila. Rekla bi, da je situacija precej podobna tisti na višji šoli. Vsekakor sem mnenja, da bi morali nekaj več investirati v promocijo fakultete, saj bi tako študentov bilo veliko več,« pravi Christine in kritično dodaja, da je v Gorici premalo študentskega življenja, ni velikih zabav in tega se zavedajo predvsem študentje, ki prihajajo od zunaj. »Po eni strani nam kartica UnicardGO nudi določene olajšave, premalo pa je razvedril,« zaključuje Christine.

Fakulteto za diplomatske vede Tržaške univerze pa obiskuje dvaindvajsetletna Alexandra Stocca s Proseka. »Opažam, da je ponudba fakultete v zadnjem obdobju precej skromnejša, če jo primerjam s prejšnjimi leti. Pred leti je bilo npr. več seminarjev in izpitov kot zdaj. Drugače se mi zdi Gorica precej organizirano mesto in kljub temu, da ni preveliko, se študentje dobro znajdejo. Dejstvo, da nas ni ogromno pa omogoča, da v knjižnici in učilnicah vedno najdeš kak prazen prostor,« pravi

ILENIA
CASSANELLI

CHRISTINE
ABRAMI

Alexandra, ki pa pogreša nekoliko bolj živo študentsko življenje. Dvaindvajsetletni Goričan Matej Dornik pa študira arhitekturo. »Ker je glavni sedež univerze v Trstu, določenih birokratskih težav ne moremo rešiti v Gorici. Poleg tega bi bilo treba podaljšati urnik odprtja fakultete. Ta zapre ob 19. uri, številne delavnice v laboratoriju pa bi zahtevale mnogo bolj fleksibilen urnik«. Podobno kot Ilenia, Christine in Alexandra se tudi Matej pritožuje nad »mrtvilom« v mestu. »Ker sem Goričan, sem realnost že poznal, sošolci, ki prihajajo iz Trsta, Trenta in Hrvaške pa se pritožujejo, da je dogajanje v mestu vse prej kot atraktivno«. (av)

bo skupno približno 500 bodočih arhitektov, od katerih prihaja marsikdo iz Slovenije in Hrvaške.

Prezgodaj je, da bi ocenili podatke o vpisih na fakulteti za stike z javnostmi in na smeri DAMS Videmske univerze. »Trebalo bi malo počakati, saj se bo vpisovanje zaključilo 18. oktobra. Veliko študentov se npr. odloči za vpis na fakulteto za stike z javnostmi po objavi rezultatov vstopnega izpita na fakulteti za kulturno posredništvo v Vidmu. Predvidevamo pa, da bo število vpisanih podobno tistemu iz prejšnjih let. Lani in predlanskem smo zabeležili celo večje število »brucov« kot v preteklosti, tako da smo bili za Videmsko univerzo izjema. Zelo zanimiva je tudi podiplomska ponudba na fakulteti za stike z javnostmi. Lani se je vpisalo 60 študentov, kar je izredno število,« pravi direktor goriškega sedeža Videmske univerze Mauro Pascolini, ki potrjuje, da bo Hiša filma na Travniku še naprej sedež smeri DAMS, zelo zadovoljni pa so tudi z delovanjem pokrajinske Mediateke Ugo Casiraghi, ki je v sinergiji z Videmsko univerzo.

Sogovornike smo tudi vprašali, ali med goriškim polom Videmske in Tržaške univerze ter slovenskimi univerzami poteka kako sodelovanje. »V preteklosti smo stopili v stik z univerzo v Kopru, trenutno pa ni velikega sodelovanja med fakultetama,« pravi Piergiorgio Gabassi. Mauro Pascolini pa poudarja pomen iskanja sinergij z Visoko šolo za umetnost novogoriške univerze, ki ima sedež v palači Alvarez v Ulici Diaz. »V lanskem akademskem letu smo navezali stike z novogoriško fakulteto. Prepričan sem, da bomo lahko letos speljali kako skupno pobudo«. Za razliko od omenjenih pa fakulteta za arhitekturo aktivno sodeluje z univerzami v Sloveniji. »Z univerzo v Ljubljani poteka izmenjava profesorjev. Lani smo mi gostili profesorja iz fakultete v Ljubljani, letos pa bodo nekateri izmed naših profesorjev predavali v slovenski prestolnici. Prizadevamo pa si, da bi v prihodnosti veliko sodelovali tudi z univerzo v Novi Gorici. Ne skrivamo namreč želje, da bi se dodatno približali srednjeevropskim študentom,« zaključuje Giovanni Fraziano.

Albert Voncina

GORICA Novogoriška univerza ohranja svojo prisotnost

V Gorici je z dvema fakultetama in visoko šolo prisotna tudi Univerza v Novi Gorici. Fakulteta za znanosti o okolju izvaja univerzitetni študijski program Okolje I. stopnje in magistrski študijski program Okolje II. stopnje, Fakulteta za aplikativno naravoslovje pa študijski programa Fizika I. stopnja in Fizika 2. stopnja. Obe omenjeni fakulteti se nahajata v stavbi nekdanjega Šolskega doma Križni ulici, v del palače Alvarez v Ulici Diaz pa so lani iz Ljubljane preselili programe Visoke šole za umetnost. Tam tako potekata program Digitalne umetnosti in prakse 1. stopnja ter drugostopenjska nadgradnja Medijske umetnosti in prakse. Obe omenjeni fakulteti in visoka šola študijsko leto začneta 30. septembra. (km)

GORICA - Rojce Občina bo gradila nov otroški vrtec

Goriška občina je izbrala gradbeno podjetje, ki mu bo zaupala gradnjo novega otroškega vrtca na Rojcah. Projekt, ki je bil izdelan že pred leti v okviru drugega programa za prekvalifikacijo rajonov, predvideva gradnjo stavbe in parkirišča v Ulici Carso, na zemljišču, ki meri 3.873 kv. metrov. Na razpis za izbiro izvajalca se je prijavilo kar 160 podjetij, s 15,96-odstotnim popustom pa je zmagalo podjetje Veneziana restauri costruzioni. Dela naj bi se začela de-

Vrtec v Štandrežu BUMBACA

cembra, trajala pa bodo približno eno leto. V novem vrtcu bodo lahko sprejeli do 60 otrok. Načrt šole, ki bo zgrajena po sodobnih okoljskih standardih, je izdelal tehnični urad podjetja ATER oz. arhitekt Edi Olivo v sodelovanju z Iztokom Smotlakom, Sergiom Marizzom, Dariom Mauroom Pelosom in Fulvion Iadarolom. Pri goriški občini je postopku sledila Monica Kogoj. »Ko bo stavba zgrajena, bomo odločali, ali bo v njej dobil sedež nov vrtec, ali če bomo vanj selili že obstoječo vzgojno ustanovo. Če bi recimo slovenski vrtec v Štandrežu potreboval več prostora, bi lahko italijansko sekcijo iz Štandreža preselili na Rojce,« je povedala občinska odbornica Silvana Romano. V okviru drugega programa za prekvalifikacijo rajonov bodo na Rojcah zgradili tudi 60 novih neprofitnih stanovanj. (Ale)

RONKE-DOBERDOB Šolski prevoz: starši čakajo na odgovor

Medtem ko se bo jutri na Večstopenjski šoli Doberdob začelo novo šolsko leto, se pogajanje med romjanskim Združenjem staršev, občino Ronke in podjetjem APT nadaljuje s polno paro. Ustanove še vedno iščejo najboljšo rešitev, s katero bi nadomestile šolski avtobus, ki je v minulih letih povezoval Ronke in doberdobsko nižjo šolo. V minulih dneh je na dan prišel predlog, po katerem bi linijski avtobus nekoliko prilagodili potrebam nižješolcev, ki obiskujejo šolo v Doberdobu (avtobus bi ob 7.12 startal s Trga Unità, nato pa naj bi ustavljal v Ulici D'Annunzio in v Selcah). Združenje staršev pa je občino zaprosilo za dodatne izboljšave, ki se tičejo predvsem urnika (odhod iz Ronk bi bilo treba nekoliko zakasnit), vmesnih postaj in končne postaje v Doberdobu, ki bi jo bilo treba iz varnostnih razlogov premakniti do območja pred cerkvijo. Prošnjo je združenje že naslovilo na občino. »Odgovor pričakujemo v kratkem,« so povedali predstavniki.

NOVA GORICA - Lojzka Bratuž častna občanka

»To je tudi poklon moji družini in vsem zamejcem«

»Ne le meni in mojemu delu, to priznanje je poklon tudi mojim staršem, moji družini in vsem zamejskim Slovincem,« je pred petkovo večerno slovesnostjo v Slovenskem narodnem gledališču za Primorski dnevnik povedala častna občanka Mestne občine Nova Gorica, Lojzka Bratuž. Občinstvo v nabito polni dvorani je podelitev tega najvišjega občinskega priznanja pospremlilo s stoječim aplavzom.

Rdeča nit programa petkovega večera ob občinskem prazniku in obenem tudi letošnja novost so bile kratke filmske predstavitve vseh nagrajencev za leto 2013 – od prejemnikov plaket, nagrad mestne občine, nagrade Franceta Bevka, do prejemnice naziva častne občanke. Tako je režiser prireditve Radoš Bolčina ostal zvest promociji filmske kulture, kateri se je novogoriška občina zavezala ob letošnjem letu, posvečenemu filmskemu kritiku, režiserju in scenaristu Silvanu Furlanu. Mešanica mladostne energije, začinjena s ščepcem tradicije, pa je zaznamovala kulturni del, v katerem so se prelivale različne glasbene in plesne zvrsti: od čutnega trebušnega plesa in tanga, valčka, hip-hopa, do rapa, komornega orkestra in ljudske glasbe.

»Gre za zelo pomembno nagrado, to povezujem tudi s spomeniki v Erjavčevem drevoredu, ki so posvečeni osebnostim, ki so se izkazale v tem našem zamejskem in tukajšnjem novogoriškem okolju. Mislim, da vsi ti dokazujejo, da je to naš enoten prostor, v katerem živimo, tudi če sta dve državi, da smo povezani med seboj, da delujemo skupaj,« je še povedala častna občanka in na naše vprašanje, ali meni, da sta obmejna prostora od ukinitve mejnih kontrol bistveno bolj povezana kot prej, odgovorila: »Prav vse meje niso padle. Zlasti, kot mnogi pravijo, meje v glavah še ne psovodi. Če so padle pri naši slovenski manjšini, pa niso padle pri vseh naših sodržavljanjih na oni strani. Treba bo še veliko časa, da se bo to na kakšen način izboljšalo,« je Bratuževa povedala v Novi Gorici. Na seznam dosedanjih častnih občanov se je uvrstila zaradi zaslug pri vzpostavljanju in ohranjanju skupnega narodno-kulturnega prostora obeh Goric in Goriške ter za znanstveno strokovno delo.

Nagrada Franceta Bevka sta prejeli novogoriški Kulturni dom za več kot 30-letno delovanje na kulturno-umetniškem področju in igralka in režiserka Neda Rusjan Bric za izjemno režisersko stvaritev goriške trilogije predstav o aleksandrinskah, bratih Rusjan in Simonu Gregorčiču. Nagrado Mestne občine Nova Gorica so prejeli: glasbenik in glasbeni pedagog Stojan Ristovski, podjetje Contall, ustanovitelj fundacije Vrabček upanja, Jožef Leban, za več kot 50-letno delo na odgovornih vodilnih mestih v gospodarstvu, družbenih organizacijah, društvih, športnih klubih in v Krajevni skupnosti Solkan. Plaketo mestne občine so podelili Humanitarnemu društvu Kid - Otroku otroku, Rajmundu Kolencu za dolgoletno aktivno delo na področju turizma in športa, Gabrijelu Devetaku za dosežke na znanstveno-raziskovalnem področju, dolgoletnemu ravnatelju Marjanu Kogoju in Bogdanu Potokarju za ohranjanje kulturne dediščine I. svetovne vojne na Sabotinu.

Andreju Malničju, nedavno preminulemu direktorju Goriškega muzeja, je novogoriška občina za vso njegovo nesebično predanost Goriški posthumno poklonila skulpturo Zmaga Posege in jo v spomin na očeta zapustila njegovi hčerki Ani.

Katja Munih

Župan Matej Arčon izroča priznanje Lojzki Bratuž

KM

NOVA GORICA - Projekt Solum

Penine od tu in tam združile vinarje in razvajale obiskovalce

Na petkovi večerni prireditvi Penine od tu in tam so se v atriju novogoriške mestne hiše predstavili vinarji iz obmejnih vinorodnih okolišev. Glavno vlogo so imeli mehurčki, ki so v družbi jazzovske glasbe razvajali obiskovalce.

Penine od tu in tam je bil prvi javni vinski dogodek v širši regiji, namenjen izključno peničnemu vinom in obenem drugi dogodek, v okviru čezmejnega projekta Solum, ki ga Mestna občina Nova Gorica organizira z namenom promocije vinske kulture in vinarjev. Organizatorici petkovega večera – Občini Gorica in Nova Gorica sta sicer mednarodna posebnost, saj se nahajata v središču šestih različnih vinorodnih okolišev: Goriška Brda, Vipavska dolina, Kras, Carso, Collio in Ison-

zo. Obiskovalci so v petek ob prihodu po plačilu kavcije 10 evrov prejeli degustacijski kozarec in dve brezplačni konzumaciji, nato pa so lahko okušali penine pri vseh sodelujočih vinarjih.

Projekt Solum je nastal v sklopu Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, v duhu združevanja ponudnikov tipičnih pridelkov in izdelkov tradicionalne obrti ter z željo po okrepitvi turističnega potenciala območja med Italijo in Slovenijo. V projektu sodeluje osem partnerjev: Mestna občina Nova Gorica kot vodilni partner, Pokrajina Gorica, Pokrajina Ravenna, Občina Ajdovščina, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Občina Sauris, Občina Tresigallo in Zavod za turizem Kranjska Gora. (km)

S petkovega večera

KM

GORICA - Poletne dejavnosti Dijaškega doma Simon Gregorčič

Za zaključek angleščina in nemščina

Dvotedensko pripravo na šolo obiskovalo okrog 45 učencev - Zaključna prireditev bo v sredo ob 19. uri

V teh dneh se v Dijaškem domu zaključuje še zadnji program poletne ponudbe, dvotedenska priprava na šolo. Program je obiskovalo približno 45 učencev osnovne in srednje šole, ki so bili deležni, poleg utrjevanja in ponavljanja učne snovi, tudi intenzivnega tečaja angleščine in nemščine. Tečaj angleščine so v domu izvajale izkušene učiteljice jezikovne šole Papagaj iz Nove Gorice, nemščino pa je na zabaven način podajala prof. Tamara Vicman.

Večina udeležencev torej, vsi učenci od 4. razreda osnovne šole do zadnjega letnika srednje šole, so se preizkušali tako v nemščini kot v angleščini. Izven tečajev so se seveda nadaljevale živahne dejavnosti poletnega središča, ples in igra, petje in športne dejavnosti, družabne igre in pravljice. V zadnjem tednu so potekale tudi priprave na zaključno prireditev, ki bo v sredo, 11. septembra, ob 19. uri, v Dijaškem domu. Na njej bodo udeleženci različnih programov, športne šole in poletnega središča, košarkarskega kampa in priprave na šolo, predstavili šte-

vilne in raznovrstne dejavnosti, ki so jih izvajali v sedmih tednih poletnih počitnic. Skupno se je omenjenih štirih programov udeležilo preko 100 otrok od 4. do 14. leta starosti, tedenska prisotnost pa je bila ustaljena približno na 40 do 50 otrok. Veliko zanimanje za poletne programe Dijaškega doma so pokazali starši otrok iz Romjana, saj je teh bilo predvsem v prvem delu središča res veliko.

Poleg opisanih programov gre omeniti, da sta v Dijaškem domu med poletjem potekali še dve zanimivi ponudbi, namenjeni višješolski populaciji. V organizaciji Dijaškega doma je v juniju potekal dvotedenski projekt, v sklopu katerega je skupina mladih med 14. in 16. letom ustvarila zelo zanimiv spot, ki opozarja na škodljive posledice kajenja (spot bo predstavljen v kratkem tudi širši javnosti). Druga pobuda pa je potekala ta teden, v organizaciji Slovika, ki je za skupino višješolskih učencev pripravila bogat, pa vendar sproščen program priprave na šolo. Ta je vključeval tečaj nemščine, angleščine, ponavljanje iz matematike, še najbolj

Otroci pred pokrajinskim muzejem, kjer so imeli zanimivo delavnico v slovenščini

dragocen pa je bil verjetno tečaj slovenščine, ki ga je vodila Ana Cukjati.

Iz predstavljenega poletnega delovanja je razvidno, da bo zaključna prireditev v sredo res bogata in raznolika, drugače pa se v Dijaškem domu že intenzivno pripravljajo na prvi šolski dan,

Spomin na Goriško fronto

Pred goriško železniško postajo se bodo danes ob 10.30 poklonili padlim na Goriški fronti. Kmalu po 8. septembru 1943 so se na Goriškem začeli srditi boji, med katerimi so se slovenski partizani skupaj z italijanskimi delavci borili proti Nemcem, ki so hoteli zasedi mesto in postajo. Boji so zahtevali življenje preko tisoč partizanov, padlo je tudi 150 pripadnikov razsule italijanske kraljeve vojske, okrog tri tisoč je bilo deportiranih v nemška taborišča. Svečanost prireja goriška sekcija VZPI-AN-PI, ki bo venec položila tudi pred spomenik deportirancem v taborišča.

Preklicali prepoved kopanja

Tržiška občina je preklicala prepoved kopanja v Marini Julii. Ponovne analize vode, ki so jih opravili 4. septembra, so namreč pokazale, da stopnja fekalnih bakterij ne presega dovoljene vrednosti.

Nasveti proti tatvinam

Jutri bo na sedežu alpincev v Ulici Morelli v Gorici potekalo srečanje o zaščiti pred tatvinami in goljufijami. Začelo se bo ob 18. uri, predaval bo poveljnik goriških karabinerjev Lorenzo Pella.

V Krminu Praznik grozdja

V Krminu bo danes potekal Praznik grozdja. V Ul. Friuli in Gorizia bo med 8. in 19. uro tržnica, med 9. in 15. uro pa razstava starodobnih avtomobilov in motorjev. Ob 10. uri bosta na vrsti delavnica za otroke in srečanje z duhovnikom Romanuttiem; ob 15. uri bodo sledili sprevod vozov, glasba, plesni nastopi in ob 21. uri koncert skupine Love Bandits Band. Program bo ob 22.30 sklenil »Schiuma Party«.

Dela v Sovodnjah

Občina Sovodnje obvešča, da se bodo 16. septembra začela dela za popravilo cestišča Štraldalte - od hišne št. 9 do križišča z Ulico 4. novembra (v smeri Peč) in Ulice 4. novembra - od križišča s Štraldalto do križišča z Ulico Polje. V omejenih ulicah bo promet potekal izmenično enosmerno. Odsek med križiščem z državno cesto 55 in Ulico Polje bo zaprt za promet do zaključka del.

Poletje v parku

V okviru niza Poletje v parku ob občinski stavbi v Gorici bo danes, 8. septembra, ob 15. uri srečanje za otroke »Il giardino di Giulio«.

DEVETAKI - Prometna nesreča

Z avtomobilom je obtičal v jarku

Med Palkiščem in Devetaki se je včeraj popoldne zgodila prometna nesreča, v kateri je bil lažje poškodovan moški. Z osebnim avtomobilom znamke Ford se je okrog 13.20 peljal po državni cesti št. 55 proti Gorici, pred levim ovinkom pa je izgubil nadzor nad vozilom in zapeljal s ceste. Avtomobil se je prevrnil na streho - pri tem je izgubil strešni kovček za prtljago - in nato obtičal v obcestnem jarku. Na prizorišče nezgode je prišla rešilna služba 118, ki je moškemu nudila prvo pomoč ter ga odpeljala v goriško bolnišnico. Voznik naj ne bi bil hudo poškodovan. Avtomobil so iz jarka povlekli tržiški gasilci, okoliščine nesreče pa preučujejo karabinjerji. Promet na državni cesti št. 55 je bil več časa oviran, avtomobile je preusmerjala goriška prometna policija.

Prizorišče včerajšnje nesreče BUMBACA

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU

MORETTI, Ul. Oliviers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici obvešča, da do sobote, 14. septembra, lahko stari abonenti potrdijo svoje abonmaje, od 19. septembra pa bodo na razpolago abonmaji za vse zainteresirane; blagajna v Ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-383601) bo odprta od ponedeljka do sobote 10.00-13.00 in od ponedeljka, 16., do srede, 18. septembra, ter v petek, 11. oktobra.

KULTURNI DOM NOVA GORICA obvešča, da bo potekal do 27. septembra jesenski vpis glasbenega abonmaja; informacije po tel. 003865-3354016 ali na naslovu blagajna@kulturnidom-ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Elysium«.

Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »This is us« (digital 3D).

Dvorana 3: 16.00 »Monsters University«; 18.10 - 20.00 - 22.10 »Una canzone per Marion«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Elysium«.

Dvorana 2: 15.00 - 17.15 - 20.00 - 22.10 »Riddick«.

Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »This is us« (digital 3D).

Dvorana 4: 15.30 »Monsters University«; 17.30 - 19.50 - 22.10 »Shadowhunters - Città di ossa«.

Dvorana 5: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'Intrepido«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 21.00 »Elysium«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.40 »This is us« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.30 »Monsters University«; 20.20 »Una canzone per Marion«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Elysium«.

Dvorana 2: 17.15 - 20.00 - 22.10 »Riddick«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.45 »This is us« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.15 »Monsters University«; 19.50 - 22.10 »Shadowhunters - Città di ossa«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'Intrepido«.

Razstave

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki ulici v Gorici bodo udeležencem vodenega ogleda razstave »Réclame. Manifesti e bozzetti del primo '900 dal Fondo Passero-Chiesa« danes, 8. septembra, ob 17.30 podarili reprodukcijo razstavljenega reklamnega plakata; več na www.fondazioneclarigo.it, vstop prost.

15. IZVEDBA »6... ZA ENO RAZSTAVO« je na ogled v KC Lojze Bratuž v Gorici. Razstavlja člani sedmih fotografskih krožkov; do 13. septembra od ponedeljka do petka 17.00-19.00.

»SCONFINANDO« je naslov razstave akvarelov Niccolòja Piccolominija, ki je na ogled v galeriji Maria di Ioria v državni knjižnici v Gorici in v galeriji Delle Formelle v palači Lantieri v Gorici; do 14. septembra s prostim vstopom od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30.

Koncerti

FESTIVAL ECHOS - ČEZMEJNI ODMEVI: 11. septembra ob 21. uri v dvorcu Coronini v Šempetru bosta nastopila flavtistka Irena Rovtar in pianist Sebastiano Mesaglio. 12. sep-

tembra, ob 20. uri na Borjaču Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači koncert Ansambla Okarin iz Budria; več na www.echosproject.eu.

MEDNARODNI FESTIVAL DVORNE GLASBE »MUSICA CORTESE«: 12. septembra, ob 21. uri v palači Attems v goriškem gradu koncert z naslovom »Mediterranea« skupine Quintana; vstop prost..

Šolske vesti

RAVNATELJSTVI IZOBRAŽEVALNIH ZAVODOV Cankar - Zois - Vega in Gregorčič - Trubar v Gorici obveščata, da se bo v šolskem letu 2013-14 začel pouk v tork, 10. septembra, ob 9. uri in bo trajal do 13.05. Veroučiteljice vabijo dijake in profesorje, da se pred poukom udeležijo šolske maše, ki bo ob 8.30 v pritličju zavoda Cankar; informacije na www.potep.org in www.solskicenter.net.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB obvešča, da bo prvi šolski dan, v ponedeljek, 9. septembra, na osnovni šoli Voranc v Doberdobi pouk potekal med 7.45 in 12. uro, ob 12.10 bo šolska maša, na šoli Butkovič v Sovodnjah med 7.50 in 11.50, maša bo ob 12. uri, na šoli na Vrhu bo ob 8. uri maša in pouk od 8.40 do 13.20, na osnovni šoli v Romjanu bo ob 8. uri maša, pouk pa bo potekal od 8.45 do 13. ure, ob 8.45 se bo začelo tudi srečanje s starši po posameznih razredih. Na nižji srednji šoli se bo pouk začel ob 7.45, ob 13.05 bo šolska maša.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA GORICA obvešča, da se bodo dejavnosti v otroških vrtcih ter pouk v osnovnih in srednji šoli začeli v četrtek, 12. septembra.

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo prijave na brezplačne poskusne lekcije ter vpisi za šolsko leto 2013-14; informacije na tajništvo v Gorici, Korzo Verdi 51 od ponedeljka do četrtega od 11. do 12. ure in od 15. do 16. ure. Petek zaprto (tel. 0481-531508).

NOVO! KELTSKA HARFA IN SOLOPETJE na Glasbeni matici v Gorici; informacije na tajništvo v Gorici, Korzo Verdi 51 od ponedeljka do četrtega od 11. do 12. ure in od 15. do 16. ure. Petek zaprto (tel. 0481-531508).

MLADINSKI DOM obvešča, da bo v četrtek, 12. septembra, ob 19. uri na sedežu v Gorici, Ul. don Bosco 60, potekalo uvodno informativno srečanje s starši gojencev. Še so prosta mesta. Pošolski pouk se bo začel v ponedeljek, 16. septembra; informacije po tel. 0481-546549, 0481536455 ali 328-3155040.

SLOVIK - razpis in prijavnica za programe 2013-2014, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na spletni strani www.slovik.org. Prijavnice zbiramo na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torek-četrtek 10.00-12.00).

Čestitke

Jutri, 9. septembra, NIKOLAS praznuje 18. rojstni dan. Vse najboljše, zdravja, zadovoljstva in sreče v življenju ti želi nona Marica.

Iskrene čestitke pošiljamo naši VERONIKI GRASSI, ki je odlično zaključila štiri letni študij na pedagoški fakulteti Univerze v Kopru. Želimo ji veliko študijskih in življenjskih uspehov. Nona Rozina in nono Mario, stric Ivan in teta Milka z družinama.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem izleta v Celje in Olimje, da bo v soboto, 21. septembra, odpeljal avtobus ob 7. uri iz Doberdoba, s postanki na Poljanah, v Sovodnjah pri lekarni (okrog 7.20), v Štandrežu na Pilošču in pri lekarni (7.25), v Podgori pri telovadnici in spomeniku, pri vagi, na Goriščku/na trgu Medaglie d'oro. Organizatorji priporočajo točnost.

SPDG vabi člane in prijatelje na tradicionalni pohod Bazoviških junakov danes, 8. septembra, ter na spominsko slovesnost. Prevoz z lastnimi sredstvi.

SPDG prireja v nedeljo, 15. septembra, kolesarski izlet na Berta Huette v Avstriji (Karavanke). Predstavitev izleta bo v četrtek, 12. septembra, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v ulici Rossini. Zbirališče v nedeljo, 15. septembra, ob 7. uri na parkirišču goriškega sejmišča. Tura je zahtevna; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezna čelada. Zaželjena je prijava udeležencev.

KRUT obvešča člane, da zaključuje vpisovanje za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 13. do 23. oktobra z individualno prilagojenim paketom za zdravje oz. dobro počutje. Podrobnejše informacije in prijave v goriškem uradu, Korzo Verdi 51/int, tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it ob torkih od 9. do 12. ure ali na novem društvenem sedežu v Trstu, ul. Cicerone 8, v 2. nadstropju, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it, v uradnih urah.

Obvestila

MEPZ ŠTANDREŽ obvešča vse pevce, da se bodo vaje začele v ponedeljak, 9. septembra, ob 20.30 v pevski sobi v Štandrežu. Zbor, ki ga bo diržiral Goran Ruzzier, nujno išče tudi nove pevce, ki za informacije lahko pokličejo na tel. 349-3136530 (Cristina).

AŠZ DOM GORICA obvešča, da bodo treninji minibasketa (2004 in mlajši) ob torkih in sredah od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 16. do 17. ure (Kulturni dom Gorica); košarka under 12 (2002-2003) ob torkih in sredah od 17.30 do 19. ure in ob petkih od 17. do 18. ure (Kulturni dom Gorica); košarka under 14 (2000-2001) ob ponedeljkih od 17.30 do 19. ure, ob petkih od 18. ure do 19.30 (Kulturni dom Gorica), ob sredah od 18. ure do 19.30 (šolska telovadnica IPSIA v Ul. Virgilio); cheerleading (osnovnošolska skupina) ob ponedeljkih od 16. ure do 17.30 in ob četrtek od 16.30 do 18. ure (Kulturni dom Gorica); cheerleading (srednješolska in višješolska skupina) ob ponedeljkih od 15. ure do 16.30 in ob četrtek od 16.30 do 18. ure (Kulturni dom Gorica); vadbe se bodo začele 9. oz. 10. septembra; športni vrtec ob torkih in četrtek od 15.30 do 16.30 (Kulturni dom Gorica), za otroke iz vrtecev Brolo, Pevma in Max Fabiani je poskrbljen varen prevoz do telovadnice, vadba se bo začela v torek, 1. oktobra; informacije po tel. 338-5889958 (Andrej Vremec), marinandrej@alice.it in tel. 329-2718115, domgorica@gmail.com.

AŠZ MLADOST obvešča, da potekajo treninji za cicibane (2003-04-05) na nogometnem igrišču v Doberdobi, za mlajše cicibane (2006-07-08) pa bo

prvi trening v torek, 10. septembra, ob 17. uri. Za otroke, ki obiskujejo šolo v Romjanu, bo poskrbljen brezplačni prevoz čez celo sezono. Informacije po tel. 339-3853924 (Emanuela) in tel. 340-4687415 (Genko).

URAD KROŽKA KRUT v Gorici je odprt vsak torek od 9. do 12. ure.

TRŽNICA ČEZMEJNEGA SREČANJA v organizaciji združenja Tutti insieme bo potekala na Trgu Evrope danes, 8. septembra, od 8. do 14. ure. Ob tržnici organizatorji prireajo laboratorij miru in igre; več na www.tuttinsieme.org.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja v torek, 10. septembra, ob 20.30 na sedežu društva na Palkišču vaje za bivše pevce zbora Kras Dol-Poljane; informacije po tel. 338-3176605 (Katiuša).

KRUT prireja od torka, 2. oktobra, jesenski cikel skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gračeju. Informacije in vpisovanje v goriškem uradu, Korzo Verdi 51/int, tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it ob torkih od 9. do 12. ure ali na društvenem sedežu v Trstu, ul. Cicerone 8, v 2. nadstropju, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

PRED SPOMENIKOM na goriški železniški postaji se bodo danes, 8. septembra, ob 10.30 poklonili padlim na Goriški fronti. Svečanost prireja goriška sekcija VZPI-ANPI, ki bo venec položila tudi pred spomenik deportirancem v nacističnih taborišča.

DRUŠTVO ZA KULTURO FORUM GORIZIA GORICA GURIZA prireja na sedežu v Ul. Ascoli 10/A v Gorici septembrska srečanja ob 18. uri: prvo bo v torek, 10. septembra, gost bo režiser Matteo Oleotto.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV poletnega središča in poletne športne šole Dijaškega doma bo potekala v sredo, 11. septembra, ob 19. uri v Dijaškem domu v Gorici. Z glasbo, plesom in igro bodo udeleženci predstavili dejavnosti, izlete, srečanja, ki so jih doživeli v sedmih tednih zabavnega druženja.

Poslovni oglasi

UGODNO PRODAJAM kvalitetne SMREKOVE PELETE 240 eur/T in BUKOVA DRVA na paletah 130 eur/paleta.

+38651655822

+38631770410

Mali oglasi

POŠTENI IN DELAVNA gospa z izkušnjami išče delo kot negovalka ostarelih in invalidov, lahko tudi za varstvo otrok; tel. 003864-0272290.

Prispevki

V spomin na Danico Juren darujejo Vida, Ciril, Manuela in Maurizio 100 evrov za onkološki center CRO v Avianu.

Namesto cvetja na grob Danice daruje brat Benjamin Juren 50 evrov za onkološki center CRO v Avianu.

V spomin na Danico Juren darujeta Dominik in Delka Juren 50 evrov za onkološki center CRO v Avianu.

Ob 20-letnici smrti očeta Maria Semoliča darujeta Marija in Pepi 30 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Jamljah.

Pogrebi

JUTRI NA PEČI: 14.00, Nerina Uljan por. Florenin (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V TRŽIČU: 11.00, Sergio Passero iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane, sledila bo upelinitev.

Primorski dnevnik

tmedia

EKSKLUZIVNA
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

GORICA, Ul. Malta 6
TRST, Ul. Montecchi 6

Brezplačna št.
800.912.775

Informacije in ceniki:
www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

Osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke in oglase v okvirčku, oglase društev in organizacij v okvirčku, male oglase (proti plačilu)

sprejemamo s sledečim urnikom:

Ponedeljek 10.00 - 14.00

- po telefonu na 800.912.775

- po e-mailu na primorski@tmedia.it

- po faksu na 0481-32844

Torek - petek 10.00 - 14.00

- po telefonu na 800.912.775

- po e-mailu na primorski@tmedia.it

- po faksu na 0481-32844

- v GORICI - Ul. Malta 6

- v TRSTU - Ul. Montecchi 6

Sobota 10.00 - 13.00

- po telefonu na 800.912.775

- po e-mailu na primorski@tmedia.it

- po faksu na 0481-32844

Naročila morajo imeti priložene naslednje podatke:

ime, priimek, naslov, telefonska številka plačnika, davčna številka naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Dašič izključen, ampak se je opravičil

JESENICE - »Naredil sem le to napako, da sem med tekmo želel kakšno minuto na parketu več. Žal me niso razumeli,« je po izključitvi iz reprezentance Črne gore dejal Vladimir Dašič. Črnogorskega krilnega centra je vodstvo reprezentance po prvih dveh tekmah v skupini B na Jesenicah poslalo domov zaradi neprimerne vedenja oz. kot so zapisali v sporočilu za javnost »učenja discipline v reprezentanci«.

Vstopnice (še) niso razprodane

CELJE - Vstopnice za drugi del EP so še na razpolago. Vse tekme slovenskih košarkarjev do morebitnega polfinala bodo ob 21. uri. Slovenija bo ne glede na uvrstitev v prvem delu tekme drugega v Stožicah igrala v četrtek, 12. septembra, v soboto, 14. septembra, ter ponedeljek, 16. septembra. Njeni tekme bodo prve tri ekipe iz koprške skupine D. Vstopnice so na voljo na Eventimu (spletna stran www.eventim.si) in bencinskih servisih Petrol. Cene za drugi del se gibljejo med 17 in 55 evrov.

NAŠ INTERVJU - Gregor Fučka »Zmaga s Španci? Injekcija samozavesti«

Gregorja Fučko, hočeš nočeš, spoznaš hitro. Sprva zaradi višine. 215 centimetrov niso mačje solze. Na petkovi predstavitvi knjige v Trstu mu je bil stol v knjigarni Ubik v vse tri dimenzije premajhen.

41-letni nekdanji košarkar tržaškega Stefanela in milanske Olimpie, s katero je osvojil državni in pokalni naslov, je obenem vedno mladosten in nasmejan. Po končani karieri (bil je tudi italijanski reprezentant) se je navdušil nad trenerstvom. »Letos poleti sem v Kranjski Gori vodil košarkarski kamp za posameznike, ki bi se radi izboljšali. Pri mladih pogrešam specialistično znanje. Le poleti pa košarkar lahko napreduje, če trenira sam in veliko meče na koš. Sam sem veliko treniral med poletjem in v prostem času. To navdušenje želim presenetiti tudi na mlajše rodove.« Na kampu je bil tudi 19-letni Adria Gasol, najmlajši iz dinastije Gasolov. Marc Gasol, Adrin oče, je namreč dober Fučkov prijatelj, saj sta skupaj igrala v Barceloni in Gironi.

Gregor, po rodu Kranjčan, njegov oče pa se je rodil v Trstu, kjer ima še sorodnike, si je v Kopru ogledal tekmo med Italijo in Turčijo, svojega nekdanjega trenerja (in prijatelja) Boše Tanjeviča. »Na začetku tovrstnih športnih prireditvev človek s težavo oceni neko reprezentanco. Vsi igrajo maksimalno. Hibe ekip bodo prišle na dan v nadaljevanju prvenstva, ko bodo posamezniki utrujeni. Vsekakor Italija je prvenstvo začela odlično. Slovenija tudi. Zmaga proti Španiji je prava overdoza navdušenja in samozavesti,« pravi Gregor, ki je v svojo košarkarsko pot v Italiji začel leta 1990, potem ko je v Sloveniji igral za Olimpijo (začel je pri kranjskem Triglavu). Fučka je še opozoril: »Ni pa rečeno, da kdor je izgubil prvo tekmo, se ne bo boril za kolajne. Na EP leta 1999 smo z Italijo izgubili uvodno srečanje, nato pa smo osvojili zlato kolajno

(Gregor je bil takrat v Franciji imenovan tudi za MVP igralca turnirja, leto kasneje pa je bil izbran za najboljšega košarkarja v Evropi op. av.). Ti prvi krogi so minili v znamenju izenačenosti. Prav zaradi tega mi je letošnje EP všeč. Se bomo še veliko zabavali. Kolajno lahko osvoji kar nekaj reprezentanc. Tudi Italija in Slovenija.«

Kako so takrat v Sloveniji sprejeli, da si se odločil za igranje v italijanski reprezentanci? »Ponudbo sem kot športnik hitro sprejel, ker je bil zame to lep izziv. Nekateri v Sloveniji pa mojo odločitev niso odobraval. Nekaj je bilo tudi živčgov, ampak s tem se nisem nikoli posebno obremenjeval,« je dejal Gregor, ki še ne ve, ali bo s trenerskim poklicem nadaljeval v Sloveniji, Italiji ali pa celo mogoče kje drugje. »Njegov košarkarski 'kurikulum' je namreč težak. Izkušenj ima na pretek. Mladi potrebujejo take trenerje,« je o njem dejal njegov »učitelj« Tanjevič. Mi lahko samo to potrdimo.

Jan Grgič

CELJE - Slovenija premagala še Gruzijo

Napeto do konca

Slovenija - Gruzija 72:68 (13:19, 44:32, 54:46)

Slovenija: Lakovič 6 (0:2, 0:3, 2:8), Jokišimovič 5 (-, 1:1, 1:1), Blažič 4 (-, 2:3, 0:1), Nachbar 7 (-, 2:2, 1:3), G. Dragič 11 (3:5, 4:6, 0:3), Z. Dragič 12 (1:2, 4:6, 1:4), Lorbek 18 (4:6, 1:4, 4:5), Vidmar 5 (1:2, 2:5, -), Begič 4 (-, 2:3, -), n.v. Slokar.

Gruzija: Cincadze 10, Šermadini 7, Hickman 19, Markošvili 10, Pacacia 2, Sanikidze 17, Ležava 2, Ckitišvili 1.

CELJE - S tretjo zmago – po Češki in Španiji – so si izbranci selektorja Božidarja Maljkovića že zagotovili eno od prvih treh mest v skupini C, koliko točk bodo odnesli v drugi del, pa bo znano po zadnjih dveh tekmah; danes s Hrvaško in jutri proti Poljski.

Dvoboj z Gruzijo je bil nov naporen test za slovenske košarkarje. Po veliki zmagi nad Španijo so imeli na drugi strani sila neugodnega tekmeča, ki je bil vse do zadnjih sekund v igri za presenečenje, toda zbranost slovenskih igralcev je tehtnico prevesila na domačo stran. Čeprav so Slovenci pred glavnim odmorom povedli z 12 točkami prednosti (44:32), so dovolili, da so se Gruzijci le tri minute in pol do konca približali na točko (60:59). Tokratni junak je Domen Lorbek, ki je bil z 18 točkami najboljši strelac Slovenije, šest od teh jih je dosegel v odločilnih zadnjih dveh minutah.

SKUPINA C 3. KROG: Španija - Češka 60:39, Hrvaška - Poljska 74:70, Slovenija - Gruzija 72:68

Slovenija	3	3	0	212:197	6
Španija	3	2	1	197:157	5
Hrvaška	3	2	1	191:214	5
Gruzija	3	1	2	228:216	4
Češka	3	1	2	168:190	4
Poljska	3	0	3	205:227	2

PREOSTALI SPORED: danes: 14.30 Poljska - Španija; 17.45 Češka - Gruzija; 21.00 Slovenija - Hrvaška; jutri: 14.30 Gruzija - Španija; 17.45 Hrvaška - Češka; 21.00 Slovenija - Poljska

Slovenski reprezentant Gašper Vidmar je že okrevl po zobozdravniškem posegu. Sinoči je dosegel 5 točk

ANSA

OSEBNO V NAPADU

Včeraj sem mislil, da je končno napočil dan za počitek. Ni govora. Zvečer sem namreč moral voditi debato, ki jo je organiziral italijansko-slovenski Forum, to je skupina ljudi, ki noče imeti nobenega opravka s politiko (z gospodarstvom pa menda ja, saj je med največjimi pobudniki Predsednik Uprave Banke Koper Giancarlo Miranda), in ki hoče zelo hvalevredno privedi italijansko-slovenske odnose na višjo raven, kot pravijo oni od razumevanja do sodelovanja. Prišli so do zamisli, da organizirajo večer posvečen evropskemu košarkarskemu prvenstvu, na katerem so sodelovali Dan Peterson ter legendi italijanske in slovenske košarke Dino Meneghin in Peter Vilfan. Mišljeno je bilo, da tudi jaz sodelujem kot gost (priznani in vsem znani reporter! – figurite, bi rekli Tržačani), ampak že od vsega začetka sem vedel, da bom pač povezoval, to je tisti, ki postavlja vprašanja gostom. Hvala Bogu, moram neskrbno reči, saj je tako večer potekal po mojem okusu (sem pač postavljaj vprašanja jaz!) in so zato gostje odgovarjali na stvari, ki so mene zanimale.

Moram reči, da sem užival kot že dolgo ne. Vemo vsi, kakšen je nastop Dana Petersona, presenečenje pa je bila zgovornost obeh šampionov, ki se nista bala povedati vse, kar sta si mislila, predvsem pa sta prišla na dan z vrsto anekdot, ki jih na primer sam nisem nikoli slišal. Pravi užitek je bilo poslušati Meneghina, kako je opisoval treninge legendarnega Ace Nikolića pri Ignisu, ko si vedel, kdaj začneš, nikoli pa nisi vedel, kdaj bo treninga konec, saj je bil profesor skrajn pikolovec in dokler ni bil gib tako posameznika kot ekipe narejen točno tako, kot je on hotel, ni nehal. »Ko smo vadili kakšno novo kombinacijo je bilo čisto možno, da mine cel trening z nami iz prve peterke stalno v napadu, medtem ko so ostali morali cel trening igrati v obrambi.« Vsokči Vilfan: »Ne meni tega govoriti, prosim. Štiri mesece smo se pripravljali za svetovno prvenstvo v Manili. Prvih šest je bilo vsem znanih: Slavnić, Kičanović, Dalipagić, Čosić, Jerkov in kot šesti Delibašić, tako da sem jaz kot član ostalih šest štiri mesece igral samo obrambo.« Meneghin se je tudi po tolikih letih maščeval Petersonu, ki ga je treniral pri Milanu: »V vseh kombinacijah sem postavljaj blokado za blokado in veliko žog v napadu nisem videl, če sem sploh kakšno. Nekega dne se ohrbrim in vprašam trenerja, če si lahko domisli vsaj eno kombinacijo, v kateri bi bil vpleten malo bolj neposredno. Ni problema, imaš prav, mi odgovori. Drugi dan pride na trening in izjavi, da je na sporedu nova kombinacija za Meneghina. Začne kombinacija: Dino greš v blokado Barivieri, potem greš na drugo stran v blokado D'Antoniju, potem se preseliš na vrh rakete in blokiraš za Premierja, na koncu vsega pa utečeš pod koš in dobiš žogo! Lahko si mislite koliko žog sem dobil!«

In še o rivalstvu med Italijo in Jugoslavijo. Vilfan: »Za nas je bila vedno tekma proti Italiji najvažnejša tekma turnirja. Hodilo nam je na živce, da prihajajo vsi oblečeni kot manekeni, da dobivajo 100 tisoč lir dnevne proti našim 25 tisočim dinarjev, da imajo zahodno opremo in mi češkoslovaško, predvsem pa da se šopirijo, da imajo najboljšo ligo v Evropi, medtem ko smo mi vedeli, da je najboljša naša. Manila '78: Jugoslavija 102, Italija 71. Dve sekundi pred koncem vstane Slavnić: Fantje, naj se nihče ne veseli! Moramo iti z igrišča kot da bili besni, ker smo zmagali »samo« za 31!«

Res krassen večer.

piše Sergio Tavčar

TOTOLIPK

GORICA	VZHODNI KRAS	ZAHODNI KRAS	TRST DOLINA MILJE
Predvčerajšnja napoved			
ROBERT URŠIČ ŠPORTNI VODJA ŠD SOVODNJE Ukrajina - Nemčija Ukrajina za 5 točk Črna gora - BiH Črna gora za 3 točke Makedonija - Srbija Srbija za 7 točk Ekipa z najboljšo obrambo Srbija	DAMJAN GREGORI NEKDANJI NOGOMETSA ZARJE GAJE Ukrajina - Nemčija Ukrajina za 7 točk Črna gora - BiH Črna gora za 1 točko Makedonija - Srbija Srbija za 15 točk Ekipa z najboljšo obrambo Črna gora	PAOLO SOAVI ŠPORTNI VODJA ŠD VESNA Ukrajina - Nemčija Nemčija za 10 točk Črna gora - BiH BiH za 10 točk Makedonija - Srbija Srbija za 20 točk Ekipa z najboljšo obrambo Srbija	ANDREJ PETAROS NEKDANJI KOŠARKAR Ukrajina - Nemčija Nemčija za 4 točke Črna gora - BiH BiH za 4 točke Makedonija - Srbija Srbija za 10 točk Ekipa z najboljšo obrambo Srbija
5	3	3	3
Skupni izid			
10	5	10	13
Današnja napoved			
MIRJAM ČERNIC TRENERKA ODBOJKE Italija - Grčija Italija za 3 točke Slovenija - Hrvaška Slovenija za 15 točk Finska - Rusija Finska za 10 točk Najboljši strelac za Italijo Belinelli	DAVID ŠTOKELJ NEKDANJI KOŠARKAR Italija - Grčija Italija za 5 točke Slovenija - Hrvaška Slovenija za 15 točk Finska - Rusija Finska za 8 točk Najboljši strelac za Italijo Belinelli	EMIL BUKAVEC TRENER KOŠARKE Italija - Grčija Italija za 2 točki Slovenija - Hrvaška Slovenija za 8 točk Finska - Rusija Finska za 5 točk Najboljši strelac za Italijo Datome	MITJA OBLAK IGRALEC KOŠARKE Italija - Grčija Italija za 5 točk Slovenija - Hrvaška Slovenija za 12 točk Finska - Rusija Finska za 3 točke Najboljši strelac za Italijo Datome
Legenda: pravilno napovedan izid = 5 točk; pravilno napovedan izid v razponu treh točk = 3 točke, pravilno napovedan zmagovalec = 1 točka, dodatno vprašanje = 3 točke			

Ali so pozabili na Trst?

KOPER - Organizatorji EuroBasketa so seveda poskrbeli tudi za turistično ponudbo za novinarje in ostale goste. Novinarjem ponujajo ogled Kopra (peš), ogled Hrastovelj ali pa celodnevni izlet v Hrastovlje in koprskе soline, za navijače pa uradna turistična agencija ponuja ogled Postojnske jame, predjamskega grada, rafting, izlet na Bled in v Bohinj, v Ljubljano, tradicionalni slovenski večer, ogled Kobilarne Lipica in srednjeveškega Štanjela ter ... doživetje v Benetkah. Kje pa je Trst?

Razprodana, vendar ...

KOPER - Današnja tekma med Italijo in Grčijo je že razprodana. V kioskih pred koprsko Bonifiko pa so nam potrdili, da bo jutri uro ali dve pred srečanjem brčkone možno še nakupiti nekaj vstopnic. Evropska košarkarska zveza Fiba Europe navadno vrača vstopnice, ki jih je prej rezerviral. V prodajnem centru so napovedali, da bo lahko tik pred tekmo na razpolago še dodatnih od 20 do 100 vstopnic.

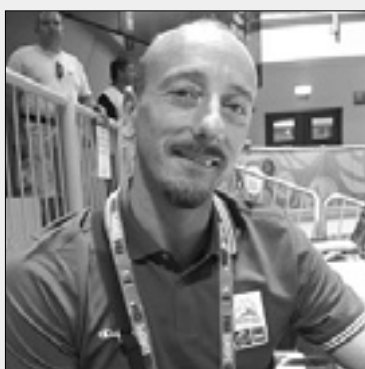

KOPER - V skupini D Italija in Grčija še edini nepremagani, danes dvoboj ob 17.45

Finci padli na trda tla

KOPER Navijaški lokali ... brez navijačev

»NAŠI« PROSTOVOLJCI V KOPRU Skrbijo za sedeže, za ekipe in novinarje

Andrej Pertot

KOPER - Brčkone bi bili veliki športni dogodki neizvedljivi, če organizatorjem ne bi priskočili na pomoč številni prostovoljci. V Koprso so med njimi tudi prostovoljci iz naših krajev. Kdor ima dvojno državljanstvo, se je na razpis prijavila kot »domačin«, drugi pa kot italijanski državljani, skratka kot tujci. »Ta pot je bila sicer bolj gotova, saj je navadno za tujce rezervirano določeno število mest in imajo torej mesto skoraj zagotovljeno,« je pojasnil Andrej Pertot iz Nabrežine, 40 let. Dodelili so mu delo v akreditacijskem centru, zdaj pa pred vsako tekmo rešuje tudi težave s sedeži: »V Koprso so se namreč uštele, saj so vstopnice dali v prodajo preden bi zaključili obnovo dvorane. Tako so šle v obtoč vstopnice s številko sedeža, ki ga enostavno ni. Zato pred vsako tekmo skrbitim, da usmerim obiskovalce, ki nimajo sedeža, na drugo namestitve. K sreči dvorana ni nikoli razprodana, tako da je te težave lažje reševati. Tudi tiste gledalce, ki so nakupili vstopnice ravno ob televizijskih kamerah ali za njimi pospremitim na druga, njim dodeljena mesta, saj bi sicer imeli zakrit pogled na igrišče,« je pojasnil Andrej, odbojarski trener iz Nabrežine, ki se je kot prostovoljec preizkusil že na svetovnem prvenstvu v odbojki v Trstu.

Staška Cvelbar

Večina »naših« prostovoljcev ima vsakodnevne stike z novinarji. V medijskem središču v Bonifiki lahko srečaš Tržičana Mitjo Stefančiča, Openca Mateja Malalana in Živo Cotič iz Šmarji pri Sežani s koreninami v zamejstvu. Delo z mediji je raznoliko: »Novinarjem, ekipam in gostom delimo med tekami statistike, zagotavljamo vse potrebne informacije medijem na različnih lokacijah (v medijski sobi, mešani con, medijski tribuni), urejamo medijske prostore, tudi tistega, kjer je po vsaki tekmi novinarska konferenca,« je naštel Živa Cotič, 25-letna podiplomska študentka. Mitja Stefančič, 32 let, bivši košarkar, se prvič preizkuša v tej vlogi v velikem športnem tekmovanju: »Zdaj imam več prostega časa, saj iščem zaposlitev, zato sem se prijavil. Kmalu bom zaključil doktorat na ekonomski fakulteti v Ljubljani.« Delo z novinarji mu ugaja, nenazadnje se je z mediji ukvarjal že ob pisanju diplomске naloge: »Večjih težav ni. Čeprav slovi jo po tem, da so včasih preveč instinktivni, so zelo urejeni, spoštljivi in vljudni.«

Mitja Stefančič

Živa Cotič

Neposreden stik z ekipami pa ima Staška Cvelbar, odbojkarica Zaleta, 30 let. Z ekipo prostovoljcev pripravlja in pospravlja slačilnice in igrišče: »Delimo brisače v slačilnicah in po klopih ob igrišču, skrbimo za pijačo in da so koši z žogami vedno pripravljene. Po tekmah pa seveda vse pospravimo, ob igrišču in v slačilnicah,« je pojasnila Cvelbarjeva. Zanj je to prva tovrstna izkušnja, pred leti se je že prijavila na nogometno evropsko prvenstvo v Avstriji in Švici, a je takrat niso sprejeli.

Nepozabna izkušnja se bo za vse zaključila brčkone v Koprso, čeprav ne izključujejo, da bi jih odgovorni povabili še v Ljubljano. Tam je namreč rezerviranih nekaj mest tudi za prostovoljce, ki so že delovali v predtekmovanju. (V.S.)

Matej Malalan

Italija - Finska 62:44 (14:17, 31:26, 46:34)

Italija: Aradori 8 (2:4, 3:9, 0:2), Belinelli 7 (1:4, 1:9, 1:4), Cusin 8 (-, 4:6, -), Datome 10 (2:2, 4:7, 0:2), Cinciarini 9 (2:4, 2:3, 1:1), Gentile 9 (4:6, 1:4, 1:1), Rosselli 3 (-, -, 1:1), Melli 6 (-, 3:5, -), Diener 2 (-, 1:2, 0:1), Magro, Vitali, Poeta.

Finska: Huff 4, Salin 8, Lee, Koponen 8, Kotti 2, Muurinen 4, Koivisto, Haanpaa, Motola 6, Ahonen 4, Rannikko 8.

KOPER - V skupini D ostajata po tretjem krogu predtekmovanja edini nepremagani le še Italija in Grčija, ki se bosta pomerila danes ob 17.45.

Da se skandinavskih držav nikakor ne sme podcenjevati, je dokazal včerajšnji razplet v koprski Bonifiki. Švedska je premagala Rusijo, ves prvi polčas pa je tudi kazalo, da bodo Finci za Italijane res trd oreh. Vse do konca druge četrtine so namreč ravno Skandinavci, presenečenje prvenstva, prevzeli vaje igre in povedli 18:24 na krilih Salina in Rannikka (prvi bo udi letos nosil dres Union Olimpije, drugi pa ga je samo lani). To pa je bilo tudi vse, kar so zmogli. Kaj več vselej ne bi, saj so Italijani vztrajno branili. To je vedno zanesljivega Datomeja in ostale tudi držalo v igri, saj jim napad v prvem delu ni šel od rok (po prvem delu 10:27, 37 %). Ko pa so se začeli zadevati, so popolnoma prevladali. V končnici drugega dela so z delnim izidom 7:0 prvič povedli (31:26). Odločilen naskok so si priigrali v začetku tretje četrtine, ko je iz igre prvič zadel Belinelli (v prvem delu 0:8 iz igre, na koncu sicer le 2:13), Cinciarini (začel je v standardni postavi), Ara-

dori pa podpisal še dva uspešna meta pod košem. Po samih dveh minutah je bilo že plus deset (42:32). Razigranost in preciznost v napadu - izgubili so le štiri žoge - se je odlično dopolnjevala z obrambno igro, pri kateri se je izkazal Cinciarini, pod košem pa sta bitko bila Cusin in Melli. Finci so cel drugi del iskali pot do koša, a neuspešno. v zadnjih dveh četrtinah so dosegli le 18 točk, metali so le 27 % iz igre, Italijani pa so pred nabitno polno Bonifiko v velikem slogu le večali prednost do maksimalnih 22 točk.

Trener Pianigiani je bil po tekmi zelo previden pri napovedih o današnji tekmi z Grčijo. »Vedeli smo, da lahko Fince ustavimo le s skupinsko igro. Porabili pa smo res veliko energij,« je še dejal strateg. Kljub zmagi pa so se »az-zurri« v Portorož vrnili nekoliko zaskrbljeni: Diener si je zvil gleženj, strokovni štab pa po tekmi še ni vedel, ali je poškodba hujša. (V.S.)

Janko Okorn

KROMA

Rosanda Juhart

V.S.

KOPER - Ob navijaških conah so v Koprso organizirali tudi navijaške ... lokale. Šest, toliko kolikor je ekip. Janko Okorn, lastnik lokala Kapitanija na Ukmarjevem trgu, je ugodil prošnji italijanske konzulke Marie Cristine Antonelli. »Sprva so organizatorji, Univerza na Primorskem in Občina, hoteli rezervirati za italijanske navijače drugo kavarno, na prošnjo konzulke pa smo izziv sprejeli mi,« je pojasnil lastnik kavarne nasproti koprškega mandrača. Kavarna Kapitanija je tako postala zbirališče italijanskih navijačev in podpornikov. Ob našem obisku teh sicer ni bilo na spregled: »K sreči je Koper obiskalo res veliko Fincev,« je vzdihnil lastnik, ki je priložnostno kavarno okrasil z zeleno, rdečo in belo barvo. »Ker Italijani radi pijejo stoji, sem priložnostno pripravil tudi višje mizice. Okraske sem tudi nakupil sam,« je povedal Okorn, ki je moral organizatorjem - ker gostuje »italijanski dom« - nakazati približno 1800 evrov. Kavarna v bistvu nudi samo prostore, saj je za dva italijanska (glasbena) večera skrbela Univerza. Okorn je sicer podvomil, da se bodo tam res zbirali italijanski navijači: večina izbira raje kioske v navijaških conah (in pije torej iz plastičnih kozarcev), velika večina pa so enodnevnici gostje, ki se v lokalih ne zadržujejo veliko.

Na Kopitarjevi ulici, nekoč glavni veni, ki povezuje morje in Titov trg, se nahajata še Bander Bar in Bar Museum. Da sta to švedski in finski »dom«, naznanja le nekaj manjših zastavic skandinavskih držav: »Organizatorji niso poskrbeli za okraske, dali so nam le nekaj manjših zastavic in veliko, 3-metrsko zastavo ... kam pa naj jo razobesim?« se je spraševala lastnica Bander Bara Mojca Krhin, ki je kot ostali izvedela, da bo gostovala navijaški »dom« šele 23. avgusta. Glede na to, da sta lokala odmaknjena od navijaških con, kjer se zbirajo navijači, je bilo »tujih« gostov ob našem prihodu v poznih popoldanskih urah le za peščico. Stojnice, ki so pred vsakim lokalom ponujale prospekte gostujočih držav, pa so samevale.

»Upamo, da bo gostov med vikendom nekaj več,« si je zaželela lastnica Restavracije La Storia Rosanda Juhart, ki priložnostno gosti »dom« Grkov. Grški utrip restavraciji daje tačas le velika zastava in pa nekaj plakatov. V ponudbo niso vnesli grških specialitet, ponudba je običajna. Enako so nam potrdili tudi ostali sogovorniki. (V.S.)

EuroBasket priložnost za obisk Slovenije

KOPER - Federica, Matteo in Serena (na fotografiji V.S.) so trije od sedmih italijanskih prostovoljcev v Koprso. Za sodnico Federico (prva z leve) iz okolice Brescie in trenerja Mattea iz Padove je to prva izkušnja, Serena iz Torina pa je izkušnje nabirala že na zimski olimpijadi in univerzijadi v Turinu, pred dvema letoma pa je sodelovala na košarkarskem EP v Litvi: »Izhajam iz košarkarske družine, igrala sem košarko, zdaj pa sodelujem pri organizaciji športnih dogodkov,« je pojasnila 26-letnica. Vsi trije so prvič obiskali Slovenijo. Vsi trije sodelujejo v medijskem središču v Bonifiki, nastanjeni pa so v Ankaranu. Vožnjo do Kopra in stroške prenočevanja seveda krijejo sami. Italijanski prostovoljci pa niso edini »tujci«: v Koprso so še Grki, Turka, Finka (ki govori italijansko) in Rus. (V.S.)

vaš FotoUtrip na facebooku primorski_sport

Bazovci (Danjel, Sandro, Boris, David, Henrik, Saša) v koprski Areni Bonifika

MOK - V sklepnem krogu odločanja japonska prestolnica premagala turški Carigrad

OI 2020 bo gostil Tokio

BUENOS AIRES - Mednarodni olimpijski komitej (Mok) je sinoči na svoji 125. skupščini v Buenos Airesu odločil, da bo poletne olimpijske igre leta 2020 gostil Tokio. V sklepnem krogu odločanja je Tokio premagal Carigrad. V prvem krogu je izpadel Madrid, ki je bil izenačen s Carigradom, v dodatnem glasovanju pa se je v drugi krog uvrstil Carigrad (48:46). Za Tokio bodo to že druge olimpijske igre. Prvič jih je japonska prestolnica gostila leta 1964 (Tokio bi jih moral gostiti tudi leta 1940, ki pa jih zaradi druge svetovne vojne niso izvedli), nanje pa ima zaradi dveh kolajin telovadca Mira Cerarja lepe spomine tudi slovenska športna javnost. Tokijske igre bodo četrte poletne igre v Aziji po Tokiju 1964, Seulu 1988 in Pekingu 2008. Opazovalci so prepričani, da je Tokio, ki je v zadnjih dneh veljal za prve-

ga favorita, uspešno izpeljal tudi sklepnih predstavitev in prepričal člane Moka, da v 35-milijonski metropoli ni nevarnosti za uspešno izvedbo iger 32. olimpijade. Tokio je moral prepričati predvsem, da se položaj po nesreči na jedrskem reaktorju v Fukušimi ne bo razširil do Tokia. »Naj vam zagotovim. Vse je pod nadzorom. Doslej nesreča nikoli ni in nikoli ne bo vplivala na Tokio,« je na predstavitvi zagotovil japonski premier Šinzo Abe. Slednji je poudaril, da Fukušima vpliva na območje 0,3 kvadratnega kilometra od reaktorja. Tokio je na predstavitvi poudaril predvsem strnjene sistem tekmovališč na dveh območjih. Kar 85 odstotkov vseh tekmovališč bo pripravljenih v radiju osmih kilometrov od olimpijske vasi. Obenem ima kandidatura državno garancijo za finančne rezerve v višini 4,5 milijarde dolarjev. Pred-

Kdo namesto Jacquesa Roggeja?

BUENOS AIRES - Na 125. zasedanju Mednarodnega olimpijskega komiteja v Buenos Airesu bodo v torek volitve naslednika sedanjega predsednika olimpijske družine Jacquesa Roggeja. Za mesto kandidirajo Nemec Thomas Bach, Ukrajinec Sergej Bubka, Portoričan Richard Carrion, tudi državljani ZDA, Singapurec Ser Miang Ng, Švicar Denis Oswald in Tajvanec Ching-Kuo Wu. Volitve za predsednika Moka, devetega v zgodovini modernega olimpizma, bodo 10. septembra. V 119-letni zgodovini krovnega olimpijskega gibanja se za mesto predsednika še nikoli ni potegovalo toliko kandidatov kot tokrat.

sednik tokijske kandidature Masato Mizuno pa je članom Moka obljubil tudi najvišje televizijske kvote v zgodovini.

Prednost Tokia je tudi, da ima že zgrajenih 15 tekmovališč za igre, le 11 bo novih. Kar deset tekmovališč v Tokiu bo le začasnih, namenjenih le igram, novi olimpijski stadion pa bo zamenjal starega iz leta 1964. Obenem ne gre spregledati, da je igre podprlo 70 odstotkov prebivalcev mesta in kar 67 odstotkov vseh Japoncev.

Ne gre spregledati, da je Mok vsekoli poudarjal, da bo igre dodelil kandidatu, kjer bo najmanj tveganja. Pri Tokiu je bilo največje tveganje jedrska nesreča v Fukušimi, pri Carigradu, ki je bil neuspešen že pri peti kandidaturi, predvsem poletna politična situacija, pri Madridu pa finančni položaj v državi. (STA)

Rattov dosežek kariere

ANDORRA LA VELLA - Italijan Daniele Ratto (Cannondale) je zmagovallec 14. etape kolesarske dirke po Španiji. Drugo mesto je na včerajšnji 155 km dolgi preizkušnji, ki se je končala v Andori, zasedel Vincenzo Nibali (Astana). Nibali je z današnjim drugim mestom povečal prednost v skupni razvrstitvi, zdaj drugouvrščen Američan Christopher Horner zaostaja 50 sekund.

Vettlov 40. »pole« v karieri

MONZA - Vodilni v svetovnem prvenstvu formule 1 Nemec Sebastian Vettel si je pred današnjo dirko za veliko nagrado Italije v Monzi (ob 14.00) privozil najboljši startni položaj, še 40. v karieri. Ob njem bo iz prve vrste startal še njegov moštveni kolega pri Red Bullu, Avstralec Mark Webber. Tretji čas kvalifikacij je dosegel Nemec Nico Hülkenberg (Saubert). Ob Hülkenbergu bo iz druge vrste začel še dirkač Ferrarija, Brazilček Felipe Massa. **ĐOKOVIĆ FINALIST** - Srbski teniški igralec Novak Đoković je prvi finalist odprtega prvenstva ZDA v New Yorku. Prvi nosilec je v razburljivem polfinalu po 4 urah in devetih minutah igre z 2:6, 7:6 (4), 3:6, 6:3 in 6:4 premagal Švicarja Stanislasa Wawrinko, ki je prvič zaigral v polfinalu grand slama. **ODBOJKA** - EP, ženske: Italija - Francija 3:1 (Costagrande 17 točk).

MLADINSKI NOGOMET

Od četrtka v Gabrjah tradicionalni Pokal Skala

V četrtek, 12. septembra, se bo na malem nogometnem igrišču v Gabrjah začel 9. mladinski turnir za Pokal Skala. KD Skala je namreč prireditelj pomembnega športnega dogodka (v sodelovanju z ŠD Sovodnje in ŠD Juventino), ki se bo deset dni odvijal na gabrskem travnatem pravokotniku. Športno prireditelj, ki se je bo udeležilo 20 ekip z nad 250 mladimi nogometaši v treh starostnih kategorijah, so v petek predstavili v prostorih goriške Pokrajine. Med 12. in 14. septembrom bodo na igrišču stopili začetniki, od 16. do 21. bodo igrali cicibani, v nedeljo 22. septembra pa bodo prišli na vrsto mladi prijatelji.

primorski_sport
facebook

NOGOMET - V 2. amaterski ligi

Zarja ne skriva ambicij

Trener Pocecco upa, da se bodo borili za sam vrh - Na papirju izkušena ekipa

NARAŠČAJNIKI Združena ekipa bo že v prvem krogu prosta

Čez en teden bodo na sporedu tekme prvega kroga deželnega prvenstva naraščajnikov, v katerem bo igrala tudi združena ekipa Krasa. Varovanci trenerja Andreja Pahorja bodo v prvem krogu prosti. V drugem krogu (22. 9.) pa bodo v gosteh igrali proti San Giovanni. **MLADINCI** - Deželno prvenstvo mladincev (skupina C) se bo začelo v soboto, 21. septembra. Kras Repen bo v 1. krogu igral v gosteh pri tržaški ekipi Sant'Andrea.

SOBOTE - Deželna nogometna zveza je objavila sobotne sporede tekem. Prva nogometna sobota bo na sporedu v 4. krogu (28. 9.). Od ekip naših društev bo Vesna gostila Trieste Calcio, Primorec pa bo igral v gosteh proti Costalungi.

Po nekaj sezonah bomo v 2. amaterski ligi imeli zgolj eno ekipo. Slovenska nogometna društva bo zastopala bazovska Zarja, ki - kot je poudaril njen trener Massimiliano Pocecco - bo skušala igrati pomembno vlogo. »Kot dobro veste, smo najeli kar nekaj igralcev, ki bi lahko igrali v višji ligi. Moštvo je na papirju kakovostno. Moja naloga bo, da to dokazemo tudi na igrišču,« je pred začetkom prvenstva dejal Pocecco, ki je tako opisal letošnjo 2. amatersko ligo: »Kot kaže, ne bo ekipe, ki bi dominirala. Lani je za to poskrbel Breg. Letošnja sezona bo veliko bolj izenačena. Resnici na ljubo upam, da se bomo v boj za vrh vključili tudi mi, čeprav ne bo lahko, saj smo sprejeli več kot polovico ekipe in nismo še uigrani. Potrebujemo nekaj časa.« Trener Zarje je zelo zadovoljen s svojimi varovanci: »Treniramo resno in fantje se maksimalno potrudijo. Res jim nimam kaj očitati. Če bomo tako dobro trenirali, potem bodo rezultati nedvomno dobri.« Pri Zarji bo tudi letos kapetan domačin Daniel Franco. V današnjem prvem krogu bo Zarja ob 16.00 gostovala v Vilešu. (jng)

1. AL - Včeraj: Gradese - Aquileia 1:1.

Kapetan Zarje Daniel Franco KROMA

NOVOST

Elitna liga: deželni play-off pred državnim

V elitni ligi bo v višjo ligo napredovala prvouvrščena ekipa. V državni play-off pa se bo uvrstila zmagovalka deželnega play-offa in ne več 2. na lestvici. V play-off se bodo uvrstile 2., 3., 4. in 5. na lestvici. Drugouvrščena ekipa bo igrala državni play-off matematično le, če bo imela deset ali več točk prednosti pred tretjevrščeno.

Domači šport

DANES

Nedelja, 8. septembra 2013

NOGOMET

ELITNA LIGA - 16.00 v Guminu: Gemonese - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 16.00 v Križu: Vesna - Pro Romans Medea; 16.00 v Terzu: Terzo - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Primorec; 16.00 v Pierisu: Pieris - Breg

2. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Vilešu: Villesse - Zarja

DEŽELNI POKAL 3. AL - 16.00 na Proseku, Rouna: Primorje - Chiarbola; 16.00 na Opčinah: Opicina - Mladost

NOVOST V 2. AMATERSKI LIGI

Tudi dvojezična Alabarda/Helebarda predsednika Nika Centroneja

V letošnji 2. amaterski ligi ne bo tržaške Esperie, ki je kot klub »propadel« po koncu lanske sezone. Pravice je odkupila četverica ljubiteljev nogometa in klub preimenovala v Alabarda Calcio. »Pravzaprav klub je dvojezičen. Poleg Alabarde Calcio je uradno ime tudi Nogometni klub Helebarda,« je poudaril predsednik novega kluba Domenico Centrone, ki je bil še do lanskega leta častni predsednik Krasa. »Kras ostaja še vedno moja prva ljubezen, saj še vedno srčno navijam za rdeče-bele in upam, da se bodo čimprej, že prihodnje leto, vrnili v D-ligo,« je dodal Centrone, ki je skupaj z lanskim tehničnim direktorjem Krasa Salvatorejem Bovinom, Egidiom Di Paduo in Barbaro Dilemo med ustanovitelji novega društva. »Barbara, ki govori slovensko (Slovenka je namreč po mamin strani), je podpredsednik. Bovino pa je naš trener. Domače tekme bomo igrali na igrišču ob državni cesti 202 na Opčinah, kjer pa še potekajo popravilna dela, saj ga je Triestina pustila v izjemno slabem stanju. Na Opčinah bomo tudi imeli sedež društva,« je povedal Centrone. Alabarda/Helebarda je pod svoje okrilje zbrala tudi mladinske ekipe (sodelujejo s S. Andreo). Tržaška ekipa je doslej trenirala na Stadionu 1. maja. Današnja domača tekma pa bo ob 19.30 igrala na proseški Rouni proti San Canzianu.

Obvestila

AŠD SLOGA v sodelovanju s **SPDT** in **SK DEVIN** prireja danes, v nedeljo, 8. septembra, spominski pohod bazoviških junakov, letos že 33. po vrsti, ki sovпада z 83-letnico ustrelitve štirih bazoviških junakov. Zbirališče v Bazovici pri Kalu ob 9.30. Pohod traja približno štiri ure.

AŠZ DOM GORICA obvešča, da bodo treningi minibasketa (2004 in mlajši) ob torkih in sredo od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 16. do 17. ure (Kulturni dom Gorica); košarka under 12 (2002-2003) ob torkih in sredo od 17.30 do 19. ure in ob petkih od 17. do 18. ure (Kulturni dom Gorica); košarka under 14 (2000-2001) ob ponedeljkih od 17.30 do 19. ure, ob petkih od 18. ure do 19.30 (Kulturni dom Gorica), ob sredo od 18. ure do 19.30 (šolska telovadnica IPSIA v Ul. Virgilio); cheerleading (osnovnošolska skupina) ob ponedeljkih od 16. ure do 17.30 in ob četrtek od 16.30 do 18. ure (Kulturni dom Gorica); cheerleading (srednješolska in višješolska skupina) ob ponedeljkih od 15. ure do 16.30 in ob četrtek od 16.30 do 18. ure (Kulturni dom Gorica); vadbe se bo začele 9. oz. 10. septembra; športni vrtec ob torkih in četrtek od 15.30 do 16.30 (Kulturni dom Gorica), za otroke iz vrtec Brolo, Pevma in Max Fabiani je poskrbljen varen prevoz do telovadnice, vadba se bo začela v torek, 1. oktobra; informacije po tel. 338-5889958 (Andrej Vremec), marinandrej@alice.it in tel. 329-2718115, domgorica@gmail.com.

VAŠKE ORGANIZACIJE iz **BAZOVICE** organizirajo v soboto, 21. septembra, na športnem igrišču Zarje (začetek ob 16.30) nogometno tekmo Gur'nice - Dul'nice. Srečanje bo povezoval priznani kraški komentator. Po koncu tekme bo na vrsti družbeni večer. Vstop prost, vabljeni so vsi vaščani, ter vsi ljubitelji nogometa in dobre družbe.

ŠD BREG - NOGOMETNA SEKCIJA obvešča, da se bodo treningi cicibanov in malih cicibanov (letniki od 2003 do 2008) začeli v torek, 10. septembra, ob 16.30 dalje v športnem centru Silvano Klavian v Dolini. Za informacije pokličite na: 040227044 (po 20. uri).

ŠD KONTOVEL - RITMIČNA TELOVADBA vabi vse deklice, ki obiskujejo 2. letnik vrta do vključno 2. razreda osnovne šole, na prvi trening, ki bo v ponedeljek, 16. septembra v telovadnici na Kontovelu od 16.30 do 17.30! Info: 338-5000643 (Martina) in ali 320-0750162 (Federica).

AŠD ZARJA-NOGOMETNA ŠOLA obvešča, da bo prvi trening sezone 2013/14 za otroke od 5. do 10. leta starosti v športnem centru v Bazovici v ponedeljek, 9. septembra, ob 16. uri. Informacije: tel. 339-2447832 (Mirjan) in 334-5431375 (Vojko).

AKK BOR sporoča, da se treningi minibasketa za dekleta in fantke pričnejo v torek, 10. septembra. Urniki: under12 2002/2003 torek 16.30-18.00 Lonjer, petek 17.15-18.45 Stadion 1. maj; minibasket 2003 deklice/2004/2005/2006/2007/2008 torek 16.00-17.30 Stadion, petek 16.00-17.30 Stadion. Za info: Karin Malalan 340-6445370, karinmalalan@gmail.com.

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja za otroke od 4. leta dalje. Za informacije pokličite ob delavnikih med 14. in 17. uro na tel. št. 04051377.

ŠPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL obvešča, da se bo vadba za vse skupine začela v ponedeljek, 9. septembra, po sledečem sporedu in urniku: **MOTORIKA** (2008/09) ob sredo 16.15 - 17.15 občinska telovadnica v Repnu; **MIKROBASKET** (2006/07) ob ponedeljkih 16.15 - 17.15 telovadnica na Kontovelu, ob sredo 17.15 - 18.15 občinska telovadnica v Repnu; **MINIBASKET** (2005) ob torkih in četrtek 16.15 - 17.15 telovadnica na Rouni pri Briščkih; **MINIBASKET STAREJŠI** (2003/04) ob ponedeljkih, sredo in petkih 16.15 - 17.30 telovadnica na Rouni pri Briščkih. Informacije na tel. 340/4685153 (Erik Piccini) ali e-mail poletkosarka@libero.it.

CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bodo skupine začele z vadbo v ponedeljek, 16. septembra: osnovna motorika (3 - 6 let) pon in pet 16.45 - 17.45 - center M. Čuk (Repentabska ul. 66); vse ostale skupine so v telovadnici OŠ Bevk: zajčki (7 - 10 let) pon 16.30 - 18.30 in pet 17.00 - 18.30; strele (11 - 14 let) pon 18.00 - 19.30, sre 19.00 - 20.15 in pet 18.00 - 20.00. Za vpis in informacije: info@cheerdancemillemium.com, Jasna - 347-8535282 in Ryan - 347-9227484.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredo: 7 - 10 let od 18.00 do 19.15, 11 - 14 let 19.00 - 20.15, 15 - 20 let 19.00-20.30; Cheer fun fitness (zabavni treningi za visješolce in univerzitetnike): pon 19.30 - 21.30 in / ali pet 19.30 - 21.00; Happy fitness time (vadba za odrasle) pon 18.00 - 19.00 (center M. Čuk - Repentabska ul. 66). Prvo srečanje v pon 16. septembra. Za vpis in informacije: info@cheerdancemillemium.com, Jasna - 347-8535282 in Ryan - 347-9227484.

ŠZ BOR - Atletska sekcija vabi srednješolce in visješolce na treninge atletike, ki so vsak ponedeljek, sredo in petek od 16.15 do 17.45 na atletskem stadionu na Kolonji. Informacije na tel. 040-51377 ali na urad.bor@gmail.com.

AŠZ MLADOST vabi na prvi trening sezone 2013-14 za mlajše cicibane (2006-07-08) v torek, 10. septembra, ob 17. uri. Za otroke, ki obiskujejo šolo v Romjanu, bo poskrbljen brezplačni prevoz čez celo sezono. Informacije po tel. 339-3853924 (Emanuela) in tel. 340-4687415 (Genko).

prej do novice

www.primorski.eu

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.00 Tv Kocka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Vse najboljše, Boris Pahor!, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Dok.: Questa non è una pipa **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Nan.: 14^a Distretto **8.20** Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **9.05** Dreams Road **9.55** Paese che vai. Luoghi, detti, comuni **10.30** A sua immagine **10.55** Sv. Maša, sledi Angelus **12.20** Linea Verde Estate **13.10** 16.00 Pole Position **13.30** 17.00, 20.00 Dnevnik

14.00 Avtomobilizem: VN Italije (Monza), prenos dirke **17.05** Film: E' tempo di sognare **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.40** Igra: Affari tuoi **21.10** Nan.: Un caso di coscienza **23.10** Speciale Tg1

Rai Due

7.00 Risanke **9.35** New Art Attack **10.00** Dok.: Voyage Factory **10.45** Nan.: Il nostro amico Charly **11.30** Serija: New York, New York **13.00** Dnevnik **13.45** Film: Il ragazzo della porta accanto **15.15** Film: Tenuta in ostaggio **16.50** Film: Marcie, una detective fuori controllo **18.10** 90' minuto – Serie B **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Resn. show: Pechino Express obbiettivo Bangkok **23.15** La Domenica sportiva

Rai Tre

7.10 Nad.: La grande vallata **8.00** Film: Te sto' aspettanno **9.30** Film: Gli eroi del doppio gioco **11.15** Serija: New York, New York **12.00** Dnevnik **12.25** TeleCamere **12.55** Prima della prima **13.25** Passepartout **14.00** Dnevnik **14.30** Film: Io la conoscevo bene **16.25** Film: Il Conte di Montecristo **18.10** Nan.: Squadra Speciale Vienna **18.55** 23.25 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob

20.20 Nad.: The Defenders **21.05** Film: Le vite degli altri (dram., Nem., '06) **23.40** Film: Capitalism – A love story (dok., '09)

Rete 4

7.45 Media Shopping **8.15** Nan.: Vita da strega **9.20** Le storie di viaggio a... **10.00** Sv. Maša **11.00** 12.00 Rubrika: Pianeta mare **11.30** Dnevnik **13.00** Slow tour – Italiani non per caso **14.00** Dnevnik **14.40** Donnavventura **15.20** Film: Gli ammutinati del Bounty **18.55** Dnevnik in vremenske napovedi **19.35** Nad.: Il comandante Florent **21.30** Nad.: Tempesta d'amore **23.00** Film: Out of sight – Gli opposti si attraggono

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.00** Dnevnik **9.10** Nad.: Elisa di Rivombrosa **11.15** Dok.: Il rinoceronte nero **12.00** Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Show: L'arca di Noè **14.00** Serija: Il Falco e la Colomba **16.10** Serija: La clinica tra i monti **16.45** Nad.: Fratelli benvenuti **18.00** Film: Rendez-vous a Parigi **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Talent show: Io canto **0.00** Nad.: Smash

Italia 1

7.00 Nan.: Quelli dell'intervallo **7.40** Nan.: Tutto in famiglia **8.10** Nan.: A tutto ritmo **8.35** Film: Frank – Qua la zampa **10.35** Film: Beethoven 1 **12.25** Dnevnik **13.40** Film: Le avventure del topolino Despereaux (anim.) **15.30** Film: Karate Kid 3 – La sfida finale **17.40** Nan.: La vita secondo Jim **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Così fan tutte **19.35** Film: The time machine **21.25** Adam Kadmon – I misteri della musica

La 7

7.00 7.55 Attualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Film: Fantomas 70 **11.40** Film: Jane Doe **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Film: Tre uomini in fuga (kom.) **16.30** Nan.: The District **18.10** Film: La libreria del mistero **20.00** Dnevnik **20.30** Nad.: Grey's anatomy **23.15** Nad.: Saving Hope

Tele 4

6.30 Ricette di Giorgia **7.00** Voci in piazza **12.30** 19.45 Qui studio a voi stadio **18.00** Ricette di Giorgia **18.20** Tanta salute **19.00** Cartellino rosso **23.00** Dnevnik **23.15** Rotocalco Adnkronos **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Risanke **10.15** Nan.: Dedek v mojem žepu **10.45** Prislunimo tišini **11.25** Obzorja duha **12.00** Odd.: Ljudje in Zemlja

13.00 Poročila, šport in vremenska napoved **13.25** Avenikovih 60 v Medvodah, pon. **14.45** Slikovitih 55 **15.15** Film: Najlepše počitnice **17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **17.20** Koncert: Le vkup, le vkup uboga gmajna **18.20** Zvočnost slovenske duše **18.35** Risanke **18.55** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nan.: Foylova vojna **21.40** Intervju **22.40** 23.45 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.15** Alpe-Donava-Jadran

Slovenija 2

7.40 Skozi čas **8.20** Globus **8.50** Turbulenca **10.05** Glasbena matineja **11.35** Žogarija **12.00** Košarka: EP, Gruzija – Slovenija, pon. **13.50** Avtomobilizem: Formula 1, VN Italije (Monza), prenos dirke **16.30** Migaj raje z nami **17.00** 20.00 Košarka: EP **17.35** Košarka: EP, Grčija – Italija, prenos **19.50** Zrebanje Lota **20.50** Košarka: EP, Slovenija – Hrvaška, prenos **23.20** Zabavni infokanal **23.30** Kratki film: Moški **23.55** Kratki film: Kje si stari?

Slovenija 3

6.05 Primorska kronika (pon.) **6.20** 7.10, 8.10, 21.30 Žarišče **6.35** Poslanski premislek **6.45** Tedenski pregled **7.35** 10.45, 15.50 Svet v besedi in sliki **9.00** Kontaktna oddaja z Janijem Möderndorferjem in Jožetom Tankom **10.05** Kronika **10.30** Utrip **11.10** Kontaktna oddaja z ministrom za zdravje Tomažem Gantarjem **13.30** Prvi dnevnik **14.50** 18.10 Tedenski pregled **15.00** Na tretjem... **16.05** Satirično oko **16.55** Politik, to sem jaz **17.30** Poročila **17.45** Kronika **19.00** Dnevnik **19.50** Sporočamo **20.00** Tedenski izbor

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.10** Rivedere che piacere **15.55** Potopisi **16.30** „Q“ **17.15** Koncert: Tolminski punt **18.15** Ljudje in zemlja **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Biker Explorer **20.00** Vesolje je... **20.30** Per non dimenticare **21.00** Eno življenje, ena zgodba **22.15** Blue hole **22.45** Alpe Jadran **23.15** Koncert: Mladi talenti **23.30** Koncert

Tv Primorka

15.00 16.30 Tv prodajno okno **15.30** Kmetijski razgledi z Dolenjske **16.00** Podeželje med Snežnikom in Nanosom **17.00** Koncert: Prijatelji ostanimo prijatelji, 2. del **18.30** Besede miru **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** 22.00 Tedenski pregled **20.00** Zgodbe o glasbi **21.30** Na Postojnskem **22.30** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **10.40** Nan.: Morske deklice – H2O **11.05** Film: Novi igralec **12.50** Nad.: Razočarane gospodinje **13.45** Serija: Kuharski mojster **14.45** Serija: Kuharski dvoboj tortic **15.40** Serija: Nigellissima **16.20** Film: Gimnazijski muzikal **18.10** Nan.: Trafika **18.55** 24UR – novice

20.00 Film: Mamma mia! (rom., '08, i. M. Streep, A. Seydried) **22.00** Film: Kres ničevosti

Kanal A

6.00 Risanke **8.20** Urbani izziv **8.50** Serija: Zakladi s podstrešja **9.45** 19.15 Serija: Newyorški gasilci **10.40** Tv Prodaja **10.55** Astro Tv **12.25** Malo za šalo **12.35** Film: Odklenjen **14.35** Film: Zadnja velika avantura **17.00** Serija: Preživel sem japonski kviz **18.00** Serija: Okrog sveta do srca **18.30** Pazi, kamera! **20.00** Film: Krvavi diamant **22.30** Svet – Povečava **23.00** Film: Podvodni naboj

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 ; Sv.maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Polke in valčki domače zakladnice; 10.30 Otroški kotiček; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja, sledi Music Box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Music Box; 14.30 Malo za štal, malo za hec; 15.00 Z naših prireditvev; 16.00 Music box; 17.00 K izviru navdih; 18.00 Rolling Stones, sledi Music Box; 19.25 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50, 8.45, 9.00 Radijska Konika; 6.40 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jutranja Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.30 Na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in ceste; 19.00 Dnevnik; 20.05 Okrog osmih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 KOKTa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00, 14.30 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00, 10.35, 13.35, 19.00, 20.30, 22.00 Glasbena lestvica; 9.30 Sonoramente classici; 10.15, 19.20 Sigla single; 11.00 La biblioteca di Babele; 11.30 La Slovenija in 15 punti da vedere e assaporare; 12.00 Ora musica; 13.00 Temo scuola/Luoghi e tradizioni/Spetali/Detto tra noi in musica; 15.00 E... state freschi – Hot hits; 17.00, 23.00 Pic-Nic elettronico; 18.00 Album charts; 20.00 Luoghi e sapori; 21.00 My chance on air; 21.30 Sonoricamente Puglia, 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 – nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Sempre primeros (pon.); 18.15 Violinček (pon.); 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angl. in nem.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vremenska napoved; 7.00 Jutranja Kronika; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Naval na šport; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga (pon.); 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitve oddaje s pregledom novic; 14.35 Odskočna deska; 15.30 DIO; 16.30 Mladi in legende... na en koš; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Napoved sporeda; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Evangelicijsko bogoslužje; 11.00 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna;

14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Sporedi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obisk kraljice; 20.00 Vokalno-instrumentalna glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Obeta se vam sprememba na ljubezenskem področju. V razmerju boste veliko pozornosti namenili dobremu sporazumevanju s partnerjem, vendar on se ne bo najbolje odzival.

BIK 21.4.-20.5.: Že nekaj časa razmišljate o svoji samopodobi, ki ni najboljša. Želene spremembe se ne bo na spregled, zaradi česar pa ne smete obupavati. V službi se ne bojte zaupati nadrejenemu.

DVOJKA 21.5.-21.6.: Saturn bo na vaše zdravje deloval mračno in nepredvidljivo. Mučila vas bosta predvsem huda utrujenost in pomanjkanje energije. Vzemite si dan ali dva prosto in se posvetite počitku.

RAK 22.6.-22.7.: Z družino se boste dobro razumeli. Če imate otroke, boste veliko pozornosti namenili vzgoji svojih najmlajših. Pazite, da jih ne boste preveč uokvirili s svojim razmišljanjem.

LEV 23.7.-23.8.: Na delovnem mestu boste pri opravljanju obveznosti včasih raztreseni. Koncentracija bo za vas ključna. Pri domačih opravilih boste zelo lenobni in neprikladni.

DEVICA 24.8.-22.9.: Delo v službi vam bo pobralo ogromno energije. Studijski razpoloženje vas bo v drugi polovici tedna zapustilo, zato se boste težje spopadali z izzivi, ki so pred vami.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Čaka vas veliko presenečenje, ki bo vplivalo na potek dogodkov v prihodnjem tednu. Prilagoditev spremembi naj vam ne vzame preveč časa. Zdravje: pazite na prehrano.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Potil se vas bo strah glede vašega odnosa z nekim prijateljem. Pomislek bo najverjetneje povsem neupravičen, vendar se prijatelju vseeno zaupajte.

STRELEC 23.11.-21.12.: Zelo boste pikolovski. Predvsem na delovnem mestu vam nič ne bo po godu, zato boste najraje delovali zunaj kolektiva. To pa ne bo najbolj všeč nadrejenemu.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Izživeli se boste lotili vzneseno in včasih preveč naivno. Postavite se na realna tla. Denar: v prihodnjih dneh lahko dobite nepričakovan dohodek, ki bo spremenil vaše načrte.

VODNAR 21.1.-19.2.: Vaše miselne sposobnosti bodo nadpovprečne. Obveznostim boste kljubovali brez večjih težav. Poskušali se boste izogniti rutini in poseči po večjih izzivih.

RIBI 20.2.-20.3.: V odnosu med vami in partnerjem se bo zapletlo. Zelo vam bo pomagal pogovor s prijateljem, vendar morate biti odprti in zaupljivi. Pazite tudi, da se boste zaupali pravi osebi.

VREDNO OGLEDA

Rai Nedelja, 8. septembra
 Raimovie, ob 23.05

Apocalypse Now

ZDA, 1979
 Režija: Francis Ford Coppola
 Igrajo: Martin Sheen, Marlon Brando, Robert Duvall

Vojaški kapetan Willard dobi med vietnamsko vojno posebno nalogo. Odpotovati mora v Kambodžo ter poiskati in ubiti polkovnika Kurtza, kateremu naj bi se povsem zmešalo, saj več ne upošteva ukazov in si je sredi džungle ustvaril svoje malo kraljestvo, v katerem vlada njegova pravila.

»Prvega marca 1976 je Francis Ford Coppola odšel v filipinsko džunglo, da bi posnel ultimativni film o vietnamski vojni, vojni film, ki bo končal vse vojne filme a je naposled postal film, ki je skoraj končal njegovo življenje.

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina 7.00 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik 12.00 La prova del cuoco 13.30 17.00 Dnevnik in gospodarstvo 14.10 Show: Verdetto finale 15.20 La vita in diretta 18.50 Igra: Reazione a catena 20.00 Dnevnik 20.30 Igra: Affari tuoi 21.10 Nan.: Il commissario Montalbano 23.20 Aktualno: Porta a porta

Rai Due

7.00 Protestantesimo 7.30 Risanke 8.25 Nan.: Heartland 9.05 Nad.: Settimo cielo 10.30 Rubrike 11.20 Nan.: Il nostro amico Charly 12.10 Nan.: La nostra amica Robbie 13.00 Dnevnik in rubrike 14.00 Detto fatto 16.15 Nan.: Ghost Whisperer 17.55 Dnevnik 18.45 Nad.: Squadra Speciale Cobra 11 19.35 Nan.: Castle 20.30 23.15 Dnevnik 21.05 Nan.: Una mamma imperfetta

21.10 Resn. show: Pechino Express obbiettivo Bangkok 23.30 Show: Made in Sud

Rai Tre

6.00 Dnevnik 8.00 Talk show: Agorà Estate 10.30 Film: Il presentimento 12.00 Dnevnik 12.25 Per ridere insieme con Stanlio e Ollio 13.05 Nad.: Terra nostra 14.00 Deželni dnevnik in Dnevnik 14.50 Nogomet: EP – kvalifikacije, U21 16.55 Tgr Piazza Affari 17.00 Dok.: Geo Magazine 18.55 23.05 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved 20.00 Variete: Blob 20.15 Nan.: Simpatiche canaglie 20.35 Nad.: Un posto al sole 21.05 Presa diretta 23.45 Sfide

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping 6.50 Nan.: Chips 7.45 Nan.: Charlie's Angels 9.00 Nan.: Siska 10.00 Nan.: Carabinieri 10.50 Ricette all'italiana 11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije 12.00 Nan.: Detective in corsia 12.55 Nan.: La signora in giallo 14.00 Dnevnik 14.45 Lo sportello di forum 15.30 Nan.: Flikken – Coppia in giallo 16.35 Nan.: My life 16.50 Serija: I delitti del cuoco 18.55 Dnevnik 19.35 Nad.: Tempesta d'amore 20.25 Aktualno: Quinta colonna – Il Quotidiano 21.10 Aktualno: Quinta colonna

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska 7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar 8.45 Talk show: Mattino Cinque 11.00 Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) 13.00 Dnevnik in vremenska napoved 13.40 Nad.: Beautiful 14.10 Nad.: Centovetrine 14.45 Nad.: Il Segreto 15.45 Talk show: Pomeriggio Cinque 18.50 Kviz: Avanti un altro! 20.00 Dnevnik in vremen-

ska napoved 20.40 Paperissima Sprint 21.10 Serija: Squadra Antimafia 23.30 Nad.: Nel bianco

Italia 1

7.00 Nan.: Tutto in famiglia 7.50 Nan.: A tutto ritmo 8.40 Nad.: Giovani campionesse 9.30 Nad.: The Vampire diaries 10.30 Nad.: Gossip Girl 11.30 Nad.: Pretty Little Liars 12.25 Dnevnik in šport 13.40 Nan.: The Cleveland Show 14.10 Simpsonovi 14.35 Nan.: What's my destiny Dragon ball 15.00 Nan.: Naruto 15.25 Nad.: Smallville 18.30 Dnevnik 19.20 Nan.: CSI – Miami

21.10 Film: Kung Fu Panda 2 (anim.)
23.00 Film: Lo smoking

La 7

7.00 7.55 Omnibus 7.30 Dnevnik 9.40 Coffee Break 11.00 In Onda – Estate 12.00 Nan.: Suor Therese 13.30 20.00 Dnevnik 14.00 Kronika 14.40 Nan.: Le strade di San Francisco 16.30 Nan.: The District 18.10 Nan.: Il commissario Cordier 20.30 Otto e mezzo 21.10 Piazzapulita

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik 7.15 Le interviste... 7.25 Aktualno: Salus Tv 7.40 Dok.: Borgo Italia 8.05 Dok.: Luoghi magici 12.45 22.45 Aktualno: Musa Tv 13.00 Ricette di Giorgia 13.20 Dnevnik 13.45 Rubrika: Qui studio a voi stadio 17.00 Dnevnik 17.30 Trieste in diretta 19.30 20.30 Dnevnik 20.00 Il caffè dello sport 21.00 Film: L'amore è una cosa meravigliosa 23.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved 23.30 Trieste in diretta

Slovenija 1

6.25 Utrip 6.40 Zrcalo tedna 7.00 Dobro jutro 10.15 15.50, 18.40 Risanke in odd. za mlade 12.05 Odd.: Ljudje in zemlja 13.00 15.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti 13.35 Polnočni klub (pon.) 15.10 Dober dan, Koroška 16.30 Odd.: Sprehodi v naravo 17.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 17.20 Zapijte z nami 17.35 Nad.: Mali širni svet 18.30 Infodrom 18.55 Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti 19.25 Slovenska kronika 20.00 Tednik 21.00 Studio City 22.00 Odmevi 22.40 Vreme, Kultura, Šport 23.05 Opus 23.40 Knjiga mene briga 0.00 Big band RTV Slovenija

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! 8.15 Otroški infokanal 10.10 Dobro jutro 12.20 23.30 Točka 13.10 Intervju 14.10 Prava ideja! 14.35 To bo moj poklic 15.15 Košarka: EP, Slovenija – Hrvaška, pon. 17.00 20.00 Košarka: EP 17.35 Košarka: EP, Litva – Bosna in Hercegovina, prenos 19.50 Zrebanje 3x3 plus 6 20.50 Košarka: EP, Slovenija – Poljska, prenos

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo 6.25 15.05 Poslanski premislek 6.35 13.00 Svet

v besedi in sliki 7.00 Izbor, SVS 8.00 9.30, 10.30, 15.30, 17.25 Poročila 9.10 21.30 Žarišče 9.40 Tedenski izbor 11.25 Zrcalo tedna 12.00 15.45 Satirično oko 13.15 Utrip 13.30 Prvi dnevnik 16.35 Tedenski napovednik 17.50 Kronika 18.40 21.25 Beseda volilcev 19.00 Dnevnik 19.30 Kronika 19.40 Slovenska kronika s tolmačem 20.00 0.00 Aktualno 20.40 22.50 Na tretjem... 21.45 Kronika 22.00 Tednik (pon.) 23.20 Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program 14.00 23.30 Čezmejna Tv – deželne vesti 14.20 Euronews 14.30 Film: Lisola dei sogni 16.15 Vesolje je... 16.45 Istra in... 17.15 Istrska potovanja 18.00 23.00 Športel – izbor 18.35 Vremenska napoved 18.40 22.40 Primorska kronika 19.00 22.00 Vsdanes - Tv dnevnik 19.25 22.30 Šport 19.30 Ciak Junior 20.00 Nautilus 20.30 Artevisione 21.00 Dokumentarec 21.30 Mediteran 22.15 Ora musica 23.35 Dobrote istrske kuhinje 23.30 Okusi in besede zaliva

Tv Primorka

8.35 9.00, 10.30, 17.00 Tv prodajno okno 8.45 Poveljca 9.30 18.30 Naš čas 11.00 Novice, Videostrani 17.30 Mozaik za gluhe in naglušne 19.30 Dnevnik, vremenska napoved, kultura, napovedujemo... 20.00 Znanstveni večer 21.00 Dogaja se v Brdih 21.30 Dnevnik Tv Primorka, Vreme, Kultura 22.00 Glasbeni večer

POP Pop TV

6.00 Risanke 7.15 17.10 Nad.: Vihar 9.00 10.10, 11.20 Tv Prodaja 9.15 14.55 Nad.: Ljubljena moja 10.25 15.50 Nad.: Rožnati diamant 11.35 17.55 Nad.: Divja v srcu 12.30 Nan.: Tv Dober Dan 13.35 Nan.: Naša mala klinika 14.25 Nan.: Mladi zdravnik 17.00 24 ur popoldne 18.55 24UR - vreme 19.00 24UR - novice 20.00 Film: Princeskin dnevnik (kom.) 22.10 24UR - zvečer 22.40 Nad.: Nepremagljivi dvojec 23.35 Nad.: Obdarjen

Kanal A

6.55 Risanke 7.50 Nan.: Jimova družina 8.15 Faktor strahu ZDA 9.05 13.05 Nan.: Policisti v Los Angelesu 9.55 17.05 Nan.: Alarm za Kobra 11 10.55 Astro TV 12.25 Tv prodaja 12.55 Malo za šalo 13.55 19.00 Nan.: Dva moža in pol 14.25 Film: Mamma mia! (rom.) 16.30 18.00, 19.55 Svet 16.35 Nan.: Bedarije mojega očeta 19.25 Nan.: Kako sem spoznal vajino mamo 20.05 Film: Trener Carter 22.35 Film: Za sovražno črto

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 13.20, 17.10 Music box; 13.30 Kmetijski tednik (pon.); 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Boris Pahor: V imenu besede – 11. nad.; 17.50 V sinjo brezkončnost; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja Kronika; 5.50, 8.45 Radijska Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditev danes; 10.00 Pod dresom; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Z vročega asfalta; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik; 21.00 Lepo je bilo; 21.30 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenade.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska

Rai Ponedeljek, 9. septembra

Raimovie, 14.05

Le chiavi di casa

Italija 2004
Režija: Gianni Amelio
Igrajo: Charlotte Rampling, Kim Rossi Stuart, Andrea Rossi

Film , ki ga je Amelio predstavil na beneški Mostri pred devetimi leti, je zgodba o Gianniju, mladem očetu, ki se ne more sprijazniti z dejstvom, da se mu je rodil fantek Paolo, ki je duševno in fizično bolan ter da je Paola mati med porodom izgubila življenje. Gianni otroka kmalu po rojstvu zapusti, skrb zanj pa prevzame razumevajoči par, ki se je pripravljeno spopasti z vzgojo bolnega Paola. Po petnajstih letih Giannija prevzemajo močni občutki krivde, zato poskuša ponovno vzpostaviti stik s Paolom. Skupaj se odpravita na pot v bolnišnico v Berlin. Oče si nikakor ne more predstavljati, koliko dodatne energije in truda je potrebna za osnovne potrebe sina. Najstnik Paolo s sproščanjem jeze in drugih zatrtih čustev do očeta, Gianniju nikakor ne olajšuje situacije. V bolnišnici Gianni spozna mater prav tako bolnega otroka. Nicole mu s koristnimi nasveti odpre pot do pravega odnosa s Paolom.

VREDNO OGLEDA

Film , ki ga je Amelio predstavil na beneški Mostri pred devetimi leti, je zgodba o Gianniju, mladem očetu, ki se ne more sprijazniti z dejstvom, da se mu je rodil fantek Paolo, ki je duševno in fizično bolan ter da je Paola mati med porodom izgubila življenje. Gianni otroka kmalu po rojstvu zapusti, skrb zanj pa prevzame razumevajoči par, ki se je pripravljeno spopasti z vzgojo bolnega Paola. Po petnajstih letih Giannija prevzemajo močni občutki krivde, zato poskuša ponovno vzpostaviti stik s Paolom. Skupaj se odpravita na pot v bolnišnico v Berlin. Oče si nikakor ne more predstavljati, koliko dodatne energije in truda je potrebna za osnovne potrebe sina. Najstnik Paolo s sproščanjem jeze in drugih zatrtih čustev do očeta, Gianniju nikakor ne olajšuje situacije. V bolnišnici Gianni spozna mater prav tako bolnega otroka. Nicole mu s koristnimi nasveti odpre pot do pravega odnosa s Paolom.

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

SIRIJA - Verniki v Vatikanu in širom sveta molili za mir v Siriji

Papež Frančišek: Ustavite žvenket orožja

Nemčija pa je medtem pozdravila enotno stališče EU za mednarodno akcijo v Siriji

VATIKAN - »Mir se lahko uveljavi le prek miru. Vojna je poraz za človeštvo in pri naša samo smrt.«

To je poudaril papež Frančišek na Trgu sv. Petra v Vatikanu, kjer je bila sinoči molitev za Sirijo, ki se je udeležil tudi Sveti oče. Ta je med ceremonijo, ki je potekala v tišini in ob pozivih za mir, tudi na kratko spregovoril in dejal, da je treba orožje ustaviti. Podobne procesije so v manjšem obsegu potekale tudi drugod po svetu.

Sicer so se katoliški verniki po vsem svetu včeraj na poziv papeža Frančiška postili in molili za mir. Pozivu so se odzvali tudi judi, muslimani in pravoslavni verniki širom sveta. Pobudi se je pridružila tudi slovenska Katoliška cerkev. Papež je namreč pred tednom dni včerajšnji dan razglasil za dan posta in molitve za Sirijo in ves Bližnji vzhod ter pri tem apeliral ne samo na katoličane, pač pa tudi na pripadnike drugih veroizpovedi in neverujoče.

Njegovemu pozivu so se odzvali številni verski voditelji. Vodja sirskih sunitskih muslimanov, veliki mufti Ahmed Badredin Hasun, je Sirce pozval, naj se pridružijo molitvi, papeževemu pozivu pa se je pridružil tudi ekumenski patriarh Bartolomej I. Glavni rabin v Rimu Riccardo di Segni je dejal, da bo judovska skupnost svoje molitve usmerila v rešitev krize v Siriji.

Tudi slovenska katoliška Cerkev je vernike pozvala, naj darujejo svoje molitve in post za mir v svetu in še posebej na Bližnjem vzhodu. Rimskokatoliška cerkev je skušala svoje vernike mobilizirati tako v cerkvah kot prek spletnih družbenih omrežij.

Nemška kanclerka Angela Merkel pa je včeraj pozdravila enotno stališče zunanjih ministrov EU glede ocene, da morajo odgovorni za napade s kemičnim orožjem odgovarjati. Hkrati so ministri pozvali Washington, da je treba pred vojaškim posredovanjem počakati na poročilo inšpektorjev ZN. Berlin se je včeraj tudi pridružil pozivom k odločni mednarodni akciji v Siriji, ki jo je ob vrhu G20 v Sankt Peterburgu v petek podpisalo 11 držav, tudi ZDA. »Sporočilo, ki ga pošilja enotno stališče Evrope glede tega grozljivega konflikta, ima neprecenljiv pomen. Uspeh srečanja v Villniusu pa kaže, da je bila odločitev Nemčije na vrhu G20 v Sankt Peterburgu za skupno evropsko stališče dobra,« je dejala Merkl.

Pred tem je nemški zunanji minister Guido Westerwelle ob robu srečanja zunanjih ministrov EU v litovskem Vilniusu sporočil, da se je Berlin pridružil pozivom k odločni mednarodni akciji v Siriji. V petek Nemčija omejenne izjave v Sankt Peterburgu ni želela podpisati. Kot je pojasnil vodja nemške diplomacije, je to včeraj omogočilo enotno stališče EU.

Ameriški predsednik Barack Obama je medtem včeraj dejal, da si ZDA ne morejo zatiskati oči pred »strašnimi podobami« kemičnega napada v Siriji, in kongres ob tem pozval, naj podpre vojaški napad. Obama je poudaril, da želi kaznovati režim sirskega predsednika al Asada, ki ga ZDA obtožujejo odgovornosti za napad s kemičnim orožjem 21. avgusta v predmestju Damaska. V njem je po ameriških navedbah umrlo več kot 1400 ljudi. Ob tem je znova poudaril, da bo vsakršna vojaška akcija omejena tako v trajanju kot obsegu ter bo usmerjena proti sirskega režimu, ameriški vojaki pa ne bodo stopili na sirske ozemlje (STA)

Papež Frančišek molil za mir v Siriji in v svetu

ANSA

ITALIJA - Pritožbeni dokument so izročili senatni komisiji Silvio Berlusconi se je pritožil na evropsko sodišče v Strasbourgu

RIM - Nova zakonodaja, ki v primeru pravnomočnih obsodb, določa izključitev obsojenca iz parlamenta, ne sme veljati za nazaj. Gre za t.i. zakon Severino, na katerem sloni pritožba, ki so jo odvetniki Silvia Berlusconi vložili evropskemu sodišču v Strasbourgu in v vednost poslali tudi senatni komisiji za volitve in imuniteto. Slednja naj bi do konca tega meseca odločala o parlamentarni usodi nekdanjega ministrskega predsednika, o kateri bo sicer zadnje besede imela senatna skupščina.

Berlusconi jevski advokati so se odločili za takšno potezo v prepričanju, da bi t.i. retroaktivnost zakona Severino kršila osnovne pravice vođe Ljudstva svobode. Sodišče v Stras-

SILVIO BERLUSCONI

ANSA

bourgu ni organ Evropske unije, temveč Evropskega sveta, ki namenja pozornost kršitvam človekovih pravic in ki združuje 47 evropskih držav (med njimi Italijo in Slovenijo).

Berlusconi jevski poteza je doživela različne ocene. Njegovi pristaši

menijo, da bi bil nekdanji ministrski predsednik v primeru izključitve iz senata prikrajšan za človekovo pravico, v levi sredini in na levi pa je marksistko prepričan, da hoče Berlusconi z včerajšnjo pritožbo samo pridobiti na čas. Tudi brez zakona Severino bi moral senat Berlusconi zaradi pravnomočne obsodbe odvzeti parlamentarni mandat, je slišati v levi sredini.

V pristojni senatni komisiji se od jutri dalje obeta zahtevna proceduralna in politična bitka, ki bo tako ali drugače vplivala tudi na vlado Enrica Lette. Predsednik Giorgio Napolitano vztraja pri oceni, da bi morebitna vladna kriza pomenila katastrofo za italijansko gospodarstvo.

Na volitvah v Avstraliji zmagali konservativci

CANBERRA - Po šestih letih laburistične vladavine se bodo v Avstraliji na oblast znova zavihteli konservativci, ki so na včerajšnjih parlamentarnih volitvah prepričljivo premagali laburiste premiera Kevina Rudda in si v parlamentu zagotovili večino. Rudd je priznal poraz in napovedal odstop s položaja vodje stranke.

Izidi na podlagi 83 odstotkov prešteti glasov, ki jih je po zaprtju volišč objavila avstralska volilna komisija, kažejo, da lahko opozicijska liberalno-nacionalna koalicija Tonyja Abbotta računa na 88 sedežev v 150-članskem spodnjem domu parlamenta, laburisti pa na 56. Televizija ABC je sicer pred tem napovedala, da bi lahko Abbottova koalicija dobila 91 sedežev, laburisti pa 55. Laburisti so imeli doslej v parlamentu 71 sedežev, enega manj kot konservativci, a so s pomočjo sedmih poslancev Zelenih in neodvisnih vodili manjšinsko vladno. Abbott je pred navdušenimi podporniki napovedal spremembe v državi. »Razglašam, da je Avstralija od danes naprej pod novim vodstvom in da je Avstralija ponovno odprta za posel,« je izjavil. Pod novo vlado naj bi Avstralija tako odpravila davek na izpuste ogljikovega dioksida in posebni davek na velike dobičke v rudarski industriji.

Pred obalo Sicilije rešili 700 migrantov in beguncev

RIM - Italijanska obalna straža je včeraj sporočila, da so v zadnjih 24 urah rešili več kot 700 migrantov in beguncev, med drugim iz Sirije in Egipta, ki so do italijanske obale pripluli s štirimi ladjami. Na eni od ladij, ki je bila po vrhu še poškodovana, je bilo 207 migrantov iz Nigerije, Gane in Eritreje. Med potniki so bili tudi otroci in noseči ženske. Na drugi ladji, ki je priplula do bližine otoka Lampedusa, je bilo 212 migrantov, med njimi tudi otroci. Na vzhodni obali Sicilije pa je obalna straža zaustavila še dve ladji, na katerih je bilo skupno 293 beguncev iz Sirije in Egipta. Val beguncev, ki poskušajo doseči italijansko obalo, se je v zadnjih mesecih zaradi nasilja v Siriji in Egiptu, zelo povečal. Po podatkih notranjega ministrstva je od začetka leta v Italijo prislo 3000 Sircev.

BENETKE - Sinoči na 70. filmskem festivalu Zlati lev Gianfrancu Rosiju za dokumentarec »Sacro GRA«

BENETKE - Na jubilejnem, 70. filmskem festivalu v Benetkah je zlatega leva za najboljši film na sinočni zaključni slovesnosti dobil italijanski režiser Gianfranco Rosi za film »SacroGRA«. Nagrado je Rosiju prisodila žirija, ki ji je predsedoval starosta filmske umetnosti Bernardo Bertolucci. Rosijev film, ki je naslov dobil po rimski obvoznici GRA in imenu za sveti gral (Sacro Graal), je dokumentarec o življenju na obrobju Rima, med drugim pa se osredotoča na prostitutke, ribiče in reševalce. Film je na festivalu doživel tudi premiero. Režiser, prvi domačin, ki je v Benetkah dobil glavno nagrado po letu 1998, je ob prevzemu nagrade dejal, da si ni predstavljal, da bi tako pomembno nagrado lahko dobil za dokumentarec.

Srebrnega leva za režijo je dobil grški režiser Alexandros Avranas za film »Miss Violence« (Miss nasilja) o 11-letni Angeliki, ki z balkona skoči v smrt z nasmehom na ustih. Sledi preiskava o razlogih za očiten samomor, vendar njena

Gianfranco Rosi z zlatim levom ANSA

družina vztraja, da je šlo za nesrečo. Za vlogo očeta v filmu je nagrado za najboljšega igralca dobil Themis Panou.

Veliko nagrado žirije si je prislužil tajvanski film »Stray Dogs« (Zablodeli psi), nemški film Philipa Gröninga »Die

Frau des Polizisten« (Policistova žena) pa je dobil posebno nagrado žirije. Film »Philomena« režiserja Stephena Frearsa o materi, ki išče otroka, ki so ga katoliške nune na Irskem dale v posvojitve, pa je Stevu Cooganu in Jeffu Popeu prinesla nagrado za najboljši scenarij. Nagrado za najboljšo igralko je prejela italijanska igralka Elena Cotta za vlogo v filmu »Via Castellana Bandiera«. Žirija je za najboljšega mladega igralca prepoznala Tyja Sheridanana, ki jo je prepričal z vlogo v filmu »Joe«.

Na najstarejšem filmskem festivalu na svetu je v tekmovalnem programu Teden kritike prvenec Roka Bička Razedni sovražnik že prejel nagrado filmskih kritikov, film Mattea Oleotta Zoran, moj nečak idiot pa nagrado občinstva in tri druga priznanja.

Glavno nagrado mednarodne zveze kritikov FIPRESCI je v petek zvečer prejel gejevski psihološki triler 24-letnega kanadskega režiserja Xavierja Dolana »Tom at the Farm« (Tom na kmetiji).

ITALIJA - Konec protesta Gibanja 5 zvezd Grillo spet izključuje možnost zavezništev

RIM - Parlamentarci Gibanja 5 zvezd so včeraj končali protest, zaradi katerega so splezali na streho palače poslanske zbornice, češ da parlament ne spoštuje republiške ustave. Ob koncu protesta so se skupaj s privrženci zbrali na trgu pred Montecitorio (foto ANSA). Njihov vodja Beppe Grillo je spet ponovil, če je bilo sploh potrebno, da »čričk« v primeru vladne krize ne bodo sklenili zavezništva z levo sredino. Grillo hoče takoj na volitve in se ne meni za svarila, da bi bilo treba pred volitvami spremeniti volilno zakonodajo.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

PREBENEK

Avditorij

V torek, 10. septembra 2013 ob 20. uri / Miro Gavran: »Vse o ženskah«. Komedija. Režija Minu Kjuder in Sergej Verč. Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu. V primeru slabega vremena predstava odpade.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V soboto, 28. septembra, ob 20.30 »Bila sva mlada oba«. Narodnozabavni mjuzikel z glasbo ansambla bratov Avsenik. Režija Jaša Jamnik; igrajo Nataša Tič Ralijan, Gojmir Lešnjak Gojc, Maruša Majer, Žiga Udir in Tadej Pišek.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

V soboto, 14. septembra, ob 20.00 premiera »Boris, Milena, Radko«, režiser Dušan Jovanović, igrajo Milena Zupančič, Radko Polič, Boris Cavazza, Alojz Svete in Nina Valič.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

MILJE

Še danes 8. septembra na trgu Marconi se odvija sedma izvedba glasbenega festivala Muggia Jazz Festival. Na vrsti bodo Stefano Franco & Flampet Horns in Barbara Dennerlein Duo.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V soboto 21. septembra ob 20. uri bo

nastopil vrhunski vsestranski srbski umetnik Željko Joksimović, eden redkih glasbenikov, ki igra kar 14 instrumentov. Znani so svoji hiti kot Lane moje, Nije ljubav stvar, Ludak kao ja.

LJUBLJANA

Cvetličarna

V torek, 10. septembra, ob 20.00 prihaja v Ljubljano sloviti Manu Chao s svojo zasedbo La Ventura.

SNG Opera in Balet

V torek, 10. septembra, ob 19.30 Otovritveni koncert sezone 2013/2014 / nastopajo: Aljaž Farasin, tenor; Matej Vovk, tenor, Ivan Andres Arnšek, bariton, Zoran Potočan, bas in zbor. Dirigenti: Loris Voltolini, Igor Švara in Marko Gašperšič.

Kino Šiška

V petek, 13. septembra, ob 21.30 Koncert / nastopata Via Ofenziva in Niet.

V soboto, 14. septembra, ob 21.00 Koncert / Nastopa Damir Avdić.

Križanke

V soboto, 28. septembra, ob 20. uri Koncert / The Beatles Revival, ena najboljših in najuspešnejših revival skupin v Evropi.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Galerija Narodnega doma na ogled je skupinska razstava fotografij mladih slovenskih fotografov pod imenom »Fotomorgana«. Razstavljajo Maja Alibegović, Matija Brumen, Jasna Jernejšek in Špela Škulj. Razstava bo na ogled do 20. septembra, ob ponedeljku do petka od 15.30 do 19. ure.

Salone degli Incanti - Bivša Ribarnica na ogled je zadnji fotografski projekt Jannisa Kounellisa. Razstava bo odprta do 6. januarja 2014.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapi-

darij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torika do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železnice postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

OPČINE

Razstavni prostori Zadružne kraške banke na ogled je razstava o openskem tramvaju z naslovom »Mojih prvih 111 let«. Razstava bo odprta do 21. septembra od ponedeljka do petka od 9. ure do 13.13 in od 14.30 do 17. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure. Ob sobotah zaprto.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž na ogled je fotografska razstava z nenavadnim naslovom »6 za eno... razstavo«. Gre za skupni prikaz fotografskih sporočil šestih fotoklubov iz Posočja in vsakoletnega gosta, ki je Fotoklub iz Nove Gorice. Razstavo si je mogoče ogledati od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure, odprta pa bo do 13. septembra.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava

»Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodarje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00,

v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obveščja, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torika do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torika do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

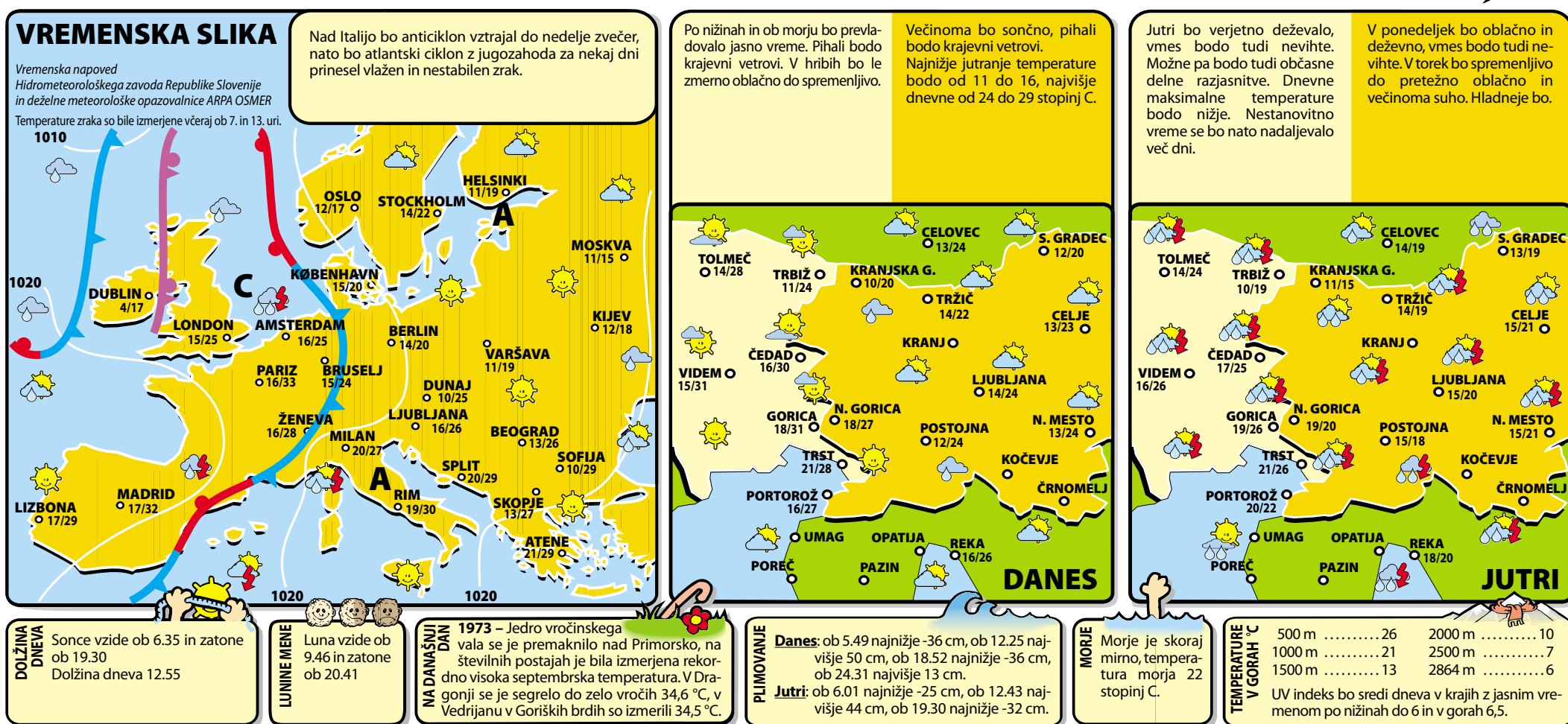
Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Slovenski književniki

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPREDOV

SESTAVIL LAKO		NOGOMETNA EKIPA IZ FERRARE		DELOVNI KOLEGI		VINSKI CVET		KAMBOŠKI POLITIK, LON ...		KVERTA; OMO, OVOJEK		BOLGARSKI POLITIK (DIMITJAR VRBANOVA)		RAMON NOVARRO		KIRKIN OTOK		TAJNIK POKRAJINE V FAŠISTIČNI ITALIJI		ZIMSKO VOZILO		OMEJENO PODROČJE		PRIREDITELJI		KRAJ PRI POREČU		PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK					
HITROPISEC																				VIDEO POSNETEK, FILMSKI VLOZEK								ITALIJANSKA PRITRDILNICA					
JE LAHKO SLUŽBENO IN TUDI POROČNO																				MESTO V FRANCIJI													
AMERIŠKI PEVEC (FRANKIE)														ITALIJANSKA PESNICA, NOBELOVKA																			
INDUSTRIJSKA RASTLINA								VODNA PREGRAJA								ZEVSOV ALI ATENIN ŠČIT; VARSTVO												MESTO V NOSTRANJOSTI DALMACIJE		HUDA BOLEZEN			
BERI PRIMORSKI DNEVNIK		SL. SMUČAR PETROVIČ								ČEŠKI REŽISER												NEG. OCENA V SLOVENIJI											
ATENSKI PLEMIC																						NASPROTNO OD UNDER											
NEMŠKA PRITRDILNICA																								STENA									
VZDEVEK NEKDANJEGA JUGOSLOVANSKEGA KOŠARKARJA		NAKODRANA VOLNEGA TKANINA		IZDELOVALEC VEČJEGA KOSA POHIŠTVA		NASPROTNIK KOMUNIZMA		VALJAST ME-SNI IZDELEK												RUSKI PISATELJ (VSEVOLOD)		AM. IGRALKA (LINDA)								HRVAŠKI SKLADATELJ (BRANIMIR)			
VRSTA ŽITA, ŽITNA TRAVA										ZAČETEK ZNANJA		DEČEK ALI DEKLICA V PRVIH LETIH ŽIVLJENJA		AZIJSKA DRŽAVA		ARGENTINSKI PLES												ZID					
ITALIJANSKI PEVEC (EROS)																						NEM. ZOOLOG (ARTHUR)											
HITRA TEKAČICA V GRŠKI MITOLOGIJI										DAVID HUME																							
ČEŠKI SKLADATELJ IN DIRIGENT (KAREL)										RIBONUKLEINSKA KISLINA				MLAJŠA ŽELEZNA DOBA		KEM. ZNAK ZA TANTAL						ŽIVAL, KI PREDE MREŽO											
POKRAJINA V VIETNAMU										DENARNO ZELO PREMOŽEN ČLOVEK								RODNA DEŽELA															
DALJŠE OBDOBJE, VEK										ČRTA NA ZAČETKU NOTNEGA ČRTOVJA								PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK		STRANSKI POGANJEK DREVES						ANTON ČEHOV							

SLOVARČEK - AAL = ameriška letalska družba • AŠA = mesto v Rusiji • GANEV = bolgarski politik • KILON = atenski plemič • (LON) NOL = kamboški politik • SAKAČ = hrvaški skladatelj in dirigent • VAVRA = češki režiser (Otakar)

Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska

Po koncu začetek

Kako sem zrasla

Se ti zdim stara? Da ne vem več, kako je imeti mlado kožo in mlado slast?

Čakaj, leta 48 sem imela dvanajst let. Čakaj, da ti povem! Sem bila bolna, mama so rekli, da je pljučnica, doktor je govoril o vneti porebrni mreni. Prej se tako malo spomnim – in kar se spomnim, je tisto otročje spominjanje, ko je štenga večja od tebe, ko verjameš, da dojenčki kar ponoči od ceđeče pridejo, in ko ti Miklavževa šiba ukazuje, kako se držati.

Tista bolezen pa se je začela vatasto, nekam prijazno. Dobro se spominjam, kako sem par dni prej pokašljevala. Ni bilo zoprno, ni me bolelo med krehanjem, le poležavala sem na gorki peči in kašljala. »Bo kmalu za trebit!« jer zjutraj rekel Oblakov Janez, ko je prišel po žakelj semenskega krompirja. »O, pa bo še za počakat!« so rekli oče, »ni za hitet, ker bo še lahko sneg.« Bil je marec in pod napuščem se je cedil težek, gost, umazan sneg; sonce je postajalo močnejše, tako da je dopolne začelo po bregu kar šumeti od ceđeče se vode. Od slamnate strehe je gosto kapljalo in proti Jeramu se je že videlo prve zaplate nabrekle mokre ruše.

Kuhalo me je le toliko, da so oče rekli, naj ne grem v šolo. Nejevoljno sem obležala na peči in še enkrat brala *Zimzelen pod snegom* in *Deklo Ančko*. Čas se je čisto na drobno cedil, mama so klekljali, oče so na stolcu nabijali količe v kosevo dno. Vsi drugi so bili v šoli ali po delu v štali.

Ležala sem na peči, ko se mi je proti poldnevu zazdelo, da sonce postaja žolto rumeno – a veš, kakšna je žolta? Gosta, težka skoraj kot blato zalivančaka. Peč pod mano je postala trda in začelo me je tresti. Oča so pogledali vame in rekli: »Tildica, kaj te pa tako tresi?« Sem zajamrala, da me zebe, pa se je zasmejal, da je vendar glih prej podtaknil v žekno fušto. In je zabijal naprej količe v koš, klenk, klenk, in so mati klekljali, tenka, tenka, tenke, tenk, in srce se mi je krčilo, da sem se zvijala pod tisto težko pleteno deko.

Z ispe je Franček prinesel koš fižola za *omužgat*. Ja, vsako leto smo ga pustili v strokih, da se ne bi prezgodaj postaral. Vsul ga je v jerbas in začel *mužgati*. Še tretje opravilo v hiši mi je bilo, kot bi kdo tiste svilene rože s tetinega goricjanskega klobuka grobo trgal. Jezik se mi je začel valjati po ustih in grodnico mi je začel stresati drugačen kašelj.

– A če ni bilo prej? Februarja? Ne, marec je bil, se spomnim, da so par dni prej stric Matija imeli god in smo še šli mu *rovštat* in smo pol jedli bobe.

Se spomnim, kako mi je knjiga padla iz roke in kako me je začela dušiti deka in se mi je zdelo, kot da lezem v gosto zeleno vodo.

»Boš jedla? Sirkovo župo? Moraš jest, da ne oslabiš!« Kot otrok sem molela pesti navzgor in otresala z glavo, kot otrok sem vekala, da ne bom – in sem bila še otrok.

Potem je vse ratalo zeleno in vatasto, nekdo me je dvignil in me nesel s hiše v kamro, nekdo drug mi je vlačil srajco za spat čez glavo, me je otiral z vlažno cunjjo in me prekladal; kdo me je dvigal, da sem mu krehala na ramenu; kdo mi je s cunjjo brisal tisto sluz okrog ust!

»Pij, moraš pit! Lipov čaj.«

»Glej jo, kako je vroča!«

»Jo moraš ohladit.«

Zavili so me v mokre hladne rjuhe. Žgalo me je od mraza. Dajali smo jeshove krpe na čelo. Rudi, Franček, Milica, Mirko, Justina in Ajngela so hodili med vrata in me motrili. Le Justina si je upala do mene in mi dajala svojo dolgo belo roko na čelo: »Te boli?«

Zmajala sem. Ni me bolelo. Bolelo je moje telo. Moje telo je stresalo v krčih, mene pa ne. Kot da nisem v njem, ampak na stolu ob postelji. In gledam, kako telo zaliva vatasta bolezen.

Doktor je prišel peti dan. Oča in mati so me dvignili in mi nabrali srajco pod vratom. Bila je prepojena z vročico in potem, da se je komaj odlepila od kože. Z mrzlim stetoskopom me je osluškoval, mi s prsti trkal po hrbtu in bil tiho. Mama so preveč govorili kot vedno, kadar se niso več znašli. Oča so bili tiho.

Ko je doktor vstal z moje postelje in mi je telo omahnilo med rjuhe, sem vstala s stolca ob postelji in spet zdrsnila vanj. Doktor je izginjal v belini ob oknu in jaz sem zaprla oči.

Ne vem, koliko dni sem premedlela, toda ko sem se spet zavedla svojega telesa, so bile rjuhe pod mano čiste in sveže in zunaj ni bilo več snega. Trava na vrtu je gosto zeleno bodla in pod plotom so že cvetele rumene narcise.

»Tildica, jej!« so rekli mati s kokošjimi jetrci in krompirjem na krožniku. Tiho sem pogledala naokoli. Tildice ni bilo več. Tildica je šla v teh tednih skupaj z boleznijo. Bila sem kot mlada kača, ki se zlevi in se znajde v večjem telesu, možgani pa se ji šele navajajo na drugačne razsežnosti.

Moja mati tega niso vedeli, še vedno so hoteli Tildico pitati. Trmasto sem stisnila ustnice in se obrnila proti steni. Vrata so se odprla: »A druč ne je?«

»Ne.«

»Zdej bi ja morala ...«

»Doktor pravi, da bo morala na Golnik ...«

»Kdo bo pa plačal? In kaj ji lahko tam pomagajo? Se bo še sušice nalezla.«

Razmišljala sem o Golniku in o tem, da bi šla.

Mati so odložili krožnik na stolec in šli z očetom iz kamre. V hiši se je zaslišal tlesk skleda na mizi, oča so molili in potem so pele le še žlice.

Dvignila sem se na komolce in gledala kupček belega krompirja sredi jetrne luže. Hotela sem dvigniti desnico in prijeti vilico, pa ni šlo. Spet sem padla na povšter in zadremala.

»Ne boš jedla?« me je Mirko gledal čisto od blizu? »A lahko jaz?«

»Kaj ste pa vi jedli?«

»Kislo sirkovo župo – petek je, saj veš!«

Spogledala sva se in se zmrdnila. Streslo me je: res sem bolna, da mi v petek sredi posta sprazjijo jetra. Opazovala

sem, kako je mali gledal v krožnik in požiral sline. »Veš kaj, dajaj mi krompir v usta, jetra pa ti pojey.«

Začel me je pitati in vmes nosil rjave listke sebi v usta. Pojedla sva vse. Obliznil se je in meni je mlečen okus prijazno šel čez jezik.

»Pejdi, da te mati ne dobijo!«

Zasmejal se je, povlekel stol k oknu in se povzpela na polico. Skozi odprto okno je priplaval svetel, jasek zrak, on pa je stekel po bregu za hišo.

»Vse si pojedla – pridna!« so mati pobrali krožnik. Mirko je spet pritekkel k oknu in se od zunaj s komolci naslonil na polico. V rokah je imel velik šop velikonočnic in pljučnika. »Dal ti jih bom v kozarec, da jih boš gledala.«

Slišala sem, kako je v kuhinji iz kredence vzel kozarec in potem je skozi hišo pritekkel do kamre. Rože je dal na stolec ob postelji. »Ata pravijo, ad bo šel jutri prašat doktorja, kdaj greš na Golnik. Kaj je tam?«

Gledala sva se in preudarjala. Nič nisva vedela, kaj se skriva za tem golim imenom.

»A te je kaj strah?«

»Ne,« sem rekla, »komaj čakam, da grem.« Ko so besede šle iz mene, sem se stresla od presenečenja in upanja, da grem kam drugam, da kaj vidim in spoznam. Pa četudi je to Golnik. Pa četudi da je tam sušica in ljudje umirajo.

»Mene pa bi bilo strah.«

»Ti si še majhen, Mirkec,« sem rekla nežno.

Ko je potem popoldne sonce že lezlo na zahodno okno, je naenkrat šlo skozme nekaj velikega. Koža se mi je naježilo. Sonce pa je legalo vedno bolj poševno na pod in seglo po stolcu. Rožice so se razprle v pozni svetlobi. En tak mir je bil v kamri. Metulj je prijadral na svetlečem se zraku in se usedel na blede moder cvet. Velik, blede rumen metulj. Nagnil se je nad prašnike in jih nepotrpežljivo otrkaval z ozkim rilčkom, da se je cvet drobno stresal. Kot da me je tisti prejšnji drget razprl za novo, drugačno videnje, so se mi ustnice napele od želje, da bi metulj z njih pil. Da bi z rilčkom tipal za mojimi zobmi in bi sedal na moj mlad život.

Da bi mi šel pod srajco in drsel po mojem životu in trebuhu. Da bi me razprl in bi se ga oklenila. Da bi bilo zadoščeno praznini v meni.

Metulj je z velikonočnice stopil na pljučnik in se zaril v mehko rožo. Kot da se ga otresa, se je nagnila. Od mene je šel lahen drget.

Ko so potem mati stopili v kamro, v postelji ni bilo nič več Tildice.

Ja, zdaj sem stara, prav imaš. In drugačni drgeti me stresajo kot takrat, leta 48. In imaš prav, lahko da se mi samo zdi, da vem, kako je biti mlad. Ampak čakaj, da ti povem ...

PO KONCU ZAČETEK

Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska

GLASUJEM ZA:
Kako sem zrasla

ŠIFRA:
Leta 48

Objavljeno v Primorskem dnevniku dne 8. septembra 2013

IME IN PRIIMEK _____

KONTAKT (telefon ali e-mail) _____

Odrezek pošljite na naslov Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst ali oddajte v Narodni in študijski knjižnici v Trstu.